

Հայաստանի Պաշտպանութեան Նախարար Վիգէն Սարգսեան Այցելեց Գանատա

Նախարար Սարգսեան եւ Վանգուվերի Հայ Կեդրոնի պատասխանատուներ ՄԱԿի նախարարական ժողովին սրահին մէջ:

Հայաստանի Պաշտպանութեան նախարար Վիգէն Սարգսեանի գլխավորած պատուիրակութիւնը Նոյեմբեր 14ին ժամանեց Գանատա՝ մասնակցելու Վանգուվերի մէջ տեղի ունեցած ՄԱԿ խաղաղարարութեան նախարարական համաժողովին:

Նոյն օրն իսկ, հայկական պատուիրակութիւնը Վանգուվերի հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ յարգանքի տուրք մատուցեց Հայոց Ցեղասպանութեան սրբադատած նահատակներու յիշատակին:

ՄԱԿի խաղաղարարութեան նախարարական համաժողովին մասնակցելէ ետք՝ Նոյեմբեր 15ին, հայկական պատուիրակութիւնը այցելեց «Հայ Կեդրոն», ուր կայացաւ պաշտպանութեան նախարարին հանդիպումը Վանգուվերի հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ: Հանդիպման մասնակցեցաւ նաեւ Գանատայի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան: Հանդիպումի ընթացքին Վիգէն Սարգսեան անդրադարձաւ հայկական զինուած ուժերու արդիականացման աշխատանքներուն: Մասնաւորապէս՝ ան ներկայացուց այն քայլերը, որոնք կը կատարուին բանակի մարտունակութեան բարձրացման, նոր սպառազինութեան ձեռքբերման, մարտական հերթապահութիւնը առաւել անվտանգ դարձնելու ուղղութեամբ: Ան ներկաներուն պատմեց ռազմաթշկական եւ ռազմակրթական ուղղութիւններով սկիզբ առած խորքային բարեփոխումներու մասին: Ելոյթի ամբողջական պատասխանեց հանդիպման մասնակիցներու հարցումներուն:

Նոյեմբեր 16ին նախարար Սարգսեան հիւրընկալուեցաւ Գանատայի Royal Military College Saint-Jean ռազմական վարժարանը եւ ծանօթացաւ ուսումնարանի գործունէութեան:

Նոյն օրը երեկոյեան ան հիւրընկալուեցաւ Մոն-

շար. տես. էջ 12

The Great Humanitarian Sara Corning Honoured With Armenian Community's Outstanding Canadian Award

Photo by Ishkhan Ghazarian

On the occasion of the 150th anniversary of Canadian Confederation, the Armenian Community Centre of Toronto honoured a great Canadian humanitarian who, early in the last century, travelled to far away Asia Minor to save victims of a genocide during The Great War.

Sara Corning, a nurse from Nova Scotia, who is credited with saving over 5000 Armenian and Greek orphans in 1922, was posthumously named this year's "Outstanding Canadian" by the Armenian Community Centre of Toronto in recognition of her selfless work.

The award and recognition were given on November 26th during a gala event at the Toronto Community Centre's main hall. Attendees included politicians, academics, community and church representatives, members of Sara Corning's family, and representatives of The Sara Corning Society. Corning's grandniece Kristina Csukly, relatives Emily Csukly A'Court, and Merewyn Wagner, and representatives David Chown and his wife Jennifer, and Richard Pothier of the Sara Corning Society all came from Nova Scotia. Featured guests were educator and former politician, the keynote speaker Dr. Jean Augustine; Hon. Melanie Joly, Minister of Canadian Heritage; Geng Tan, MP for Don Valley North; Councillor Shelley Carroll and former Ontario Parliament speaker David Warner, an outstanding Canadian in his own right. Also present were Jean Yip, Liberal candidate in Scarborough-Agincourt by-election and widow of former MP Arnold Chan, Dr. Isabel Kaprelian-Churchill, Dr. Stacey Churchill, Dr. Alan Whitehorn and Dr. Ani Demirjian.

Master of ceremonies Shahen Mirakian introduced the guests and talked about why the community centre decided to revive the award and why to bestow it posthumously. Since 2002, when the award was last presented, both the Parliament of Canada and the Government of Canada have recognized the Armenian Genocide. And since 2010 the Armenian community in Canada has welcomed around 5000 Iraqi and Syrian refugees. A "half century after her death, Sara Corning continues to add to her sterling legacy of faith, devotion and sacrifice," he said. "She remains an

Corning's grandniece Kristina Csukly presents a painting of hers representing her aunt holding a baby to Sara Corning Genocide Education Centre chairs Raffi Sarkissian and Vache Iskudjian, Nov 26, 2017.

Outstanding Canadian, and for this reason, we honour her today," added Mirakian.

Among the previous recipients of the Outstanding Canadian Award from 1985 to 2002 are literary giant Margaret Atwood, humanitarian and diplomat Stephen Lewis, former Prime Minister Jean Chretien, Canada's first female astronaut Roberta Bondar, journalist and author Knowlton Nash, politician and academic Lloyd Axworthy and film director Atom Egoyan.

After dinner was served with the Arax Band playing in the background, Minister Joly took to the stage and praised the Armenian Canadians especially Montreal's Armenian community whose institutions are centred in her riding of Ahuntsic-Cartierville. She acknowledged the remarkable efforts of all Armenian communities in accepting large numbers of Syrian Armenian refugees and helping them transition into active roles in their new country. At the end of her message, Minister Joly announced an allocation of \$58,000 to the Armenian Community Centre "Empowering Cultural Diversity in the Classroom" project, which funds community engagement programs that promote intercultural understanding.

Joly also introduced Dr. Jean Augustine, who was the first African-Canadian woman to be elected to the Canadian House of Commons and the first to serve in the federal Cabinet.

Dr. Augustine spoke about the calling Sara Corning must have heeded when

she embarked on a journey to a far away land and put her life in danger and rescue people in need. She counted lessons that we can draw from her example such as the indomitability of the human spirit, the great capacity to serve others, and the conviction of purpose.

Augustine gave her own life's example - she came to Canada in 1960 at a very young age with a dream. But she learned that only hard work and determination can make things happen and to impact change. She pointed out that her life too was influenced by her race, that she wasn't immune to discrimination and prejudice. "The freedom rights and liberties we enjoy today are the result of bravery and sacrifice of people who came before us like Sara Corning," she said and added: "to truly honour Sara Corning's legacy, we should all ask ourselves how best we can do in our part to build upon that legacy."

She concluded that Corning was an exceptional human being, worthy of being recognized for the Outstanding Canadian award.

Corning's grandniece Kristina Csukly recalled how a kind and caring person her great aunt Sara was. She recounted instances where she would visit her and learn about her service in saving thousands of orphans who were trapped in Smyrna in 1922. She showed old family pictures which included an elderly Sara

Cont. on page 22

ԹԱՐՄ ԵՒ ՇԱՏ ՀԱՄԵՂ
ԼԱՀՄԱՋՈՒՆ

**We make lahmajoun
fresh everyday.**

Monday: closed
Tuesday: 9am to 7pm
Wednesday: 9am to 7pm
Thursday: 9am to 9pm
Friday: 9am to 9pm
Saturday: 9am to 7pm
Sunday: 9am to 5pm

www.mamajoun.com
209 Ellesmere road, Scarborough, Ontario
Tel.: 647-350-5686

Get ready for the holidays with our platters.

Please call to order

Ճոխացնենք մեր տոնական սեղանները

ՀԱՄԱԳԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԴԱԿԱՆ ԵՒ ՄԵԼՈՆԻԱՆԻ ՄԻՈՒՈՒՄԸ "ԳԼԶՈՐ" ՄԱՍՆԱԾԻՆ

ԾԱՊԱԿՈՒՄԲ

Երաժշտական Երեկոյ

Մեկնա՝
Մինէ Տապուրեան

Դերասանուհի, Դերակա՝
Հռիփսիմէ Թովմասեան

Սանկտ-Պետերսբուրգ՝
Վանիկ Յովհաննեսեանի Թալին Գրուպոգեանի
Լեոն Գարակիւլեանի Մատիանա Թորոսեանի
Սեակ Յարութիւնեանի Սերան Ղազարյանի

Համագայինի «Հայ Զատիկ» Երգչախումբի
եւ «Էրեբունի» Պարախումբի

Շաբաթ 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2017-ին
Երեկոյեան ժամը 7:00-ին
«ՀԱՄԱԳԳԱՅԻՆ»-Ի ԲԱՏԵՐԱՎՈՐԷՆ ՆԵՐՈՒ
50 HALLCROWN PLACE ՄՈՒՏԻՔ ՆՈՒՒՄ՝ \$25

Տոմսերը առկա են միայն
Լեւոն Շարոյեանին 416.871.4474
Լորիկ Գաբրիէլեանին 647.781.6766
Կատիա Սահակեանին 416.707.7174

Hratch & Alex Melconian
Broker and Sales Representative

Call now for a complimentary and confidential consultation to determine the current market value of your property.

For brand new condo developments visit:
www.TorontoCondosGTA.ca

Office: 416 494 7653 Hratch: 416 417 5626 Alex: 647 887 7995
E-mail: info@TorontoCondosGTA.ca

Համագգայինի Գլաժոր Մասնաճիւղ
Hamazkayin Klatsor Chapter

Կազմակերպութեամբ
Գրատարած - Գրադարանի յանձնախումբին՝

ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋ

Դեկտեմբեր 8, 9, 10, 2017

Համագգայինի «Յ. Մանուկեան» Գրադարան
Թորոնթոյի Հայ Կեդրոն

Գիրքեր, խաղեր, խտասալիկներ, տեսահոլովակներ,
յուշանութներ

ARMENIAN BOOK FAIR

December 8, 9, 10, 2017

Hamazkayin 'H. Manougian' Library
ACC Toronto

Books, games, DVDs, CDs, souvenirs
Christmas presents?
Look no further! Buy a book!

Dec. 8, 4-11 Dec. 9, 11-2:00. Dec. 10, 11-2:00

Համագգայինի Գլաժոր Մասնաճիւղ Գրական Յանձնախումբ

ՓՈՔՐԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄ

ԵՒ ՁԵՌԱՅԻՆ ԱԾԽԱՏԱՆՔ

4-8 տարեկան մանուկներու համար

ՊԱՏՄՈՂ՝
ՏՈՔԹ. ԱՆԻ ՀԱՍՈՐԾԵԱՆ

Երկուշ., 18 Դեկտ. 2017, Ժամը 4:30-5:30
Համագգայինի «Յ. Մանուկեան» Գրադարան

Դիմել Արտա Տէր Յակոբեանին՝
647-885-5906

Հայաստանի Ա. Հանրապետության 100ամեակի Համագաղութային Նշում Գանատայի Մէջ

1918ի մայիսեան վճռորոշ յաղթանակներու վաղորդային հռչակումը Հայաստանի անկախ հանրապետութիւնը, կարծ ժամանակահատուածի մը մէջ իր բազմաթիւ իրադրոժումներով, անջնջելի աւանդ թողած է մեր պատմութեան մէջ ու անժամանցելի է իր պատգամը հայկեան սերունդներուն: Օրհասական պահու մը ընդմէջէն իր ծնունդով՝ Մայիսի 28ին վերականգնեցաւ հայոց պետականութիւնը, որ շուրջ ինն դարեր դադրած էր գոյութենէ՝ իր իսկ բնորոշ Հայկական Բարձրաւանդակին մէջ: Մեր պատմութեան վերջին ժամանակահատուածին կոթողումը այս պետականութիւնը պահեց ու տակաւին կը պահէ՝ իր կենարար ներկայութիւնը մինչեւ այսօր:

Մէկ դար առաջ, Հայոց Ցեղասպանութենէն փրկուած հարիւր հազարաւոր գաղթականներով ծանրաբեռնուած եւ իր վրայ տարբեր ծակատներու վրայ պարտադրուած պատերազմներով ծննդած՝ հայ ժողովուրդի առաջին ժողովրդավար հանրապետութիւնը կայացաւ բազում զոհողութիւններու գնով: Յաղթական Սարդարապատէն մինչեւ Ղարաբաղիսա ու Բաշ Ապարան հայ ժողովուրդի միահամուռ ծառացումը, հիմնադիր սերունդի անմնացորդ նուիրումն ու կամքը, եւ վերջապէս՝ հայոց նորակազմ բանակի դիցազնական սխարանքները քարտէսի վրայ ետ տեղադրեցին այն ինչը, որ մինչեւ օրս կը կոչենք ազատ ու անկախ Հայաստան:

Գանատայի մէջ գործող հայ ազգային երեք քաղաքական կուսակցութիւնները, քաջ գիտակցելով, որ այսօրուան մեր անկախ հայրենիքը անվիճելի իրաւայաջորդն է 100 տարի առաջ կերտուած հանրապետութեան, որոշած են պատշաճ շուքով եւ պաշտօնական հանդիսութիւններով նշել հայոց պատմութեան այս կարեւոր յոբելեանը:

Միանալով կայանալիք պետական եւ սփիւքեան համահայկական հանդիսութիւններու ալիքին, այժմէն իսկ կոչ կ'ուղղենք Գանատայի մէջ գործող տարբեր կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն համախմբուելու համագաղութային այս նախաձեռնութեան շուրջ՝ նշելու համար մեր լինելութեան դարձակէտը հանդիսացող սարդարապատեան խոյանքներուն եւ անոնց ծնունդ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ հայոց շարունակական պետականութեան հիմնադրման 100ամեակը:

Հայութեան պահանջատիրական դատին ծառայելու պատրաստ՝ կը գիտակցինք, որ հզօր Հայրենիքն ու յանձնառու Սփիւքը, որ պէս զիրար ամբողջացնող լրացուցիչ բաղադրիչներ, պիտի ամրագրեն հայութեան միասնական երթը եւ ամբողջական Հայաստանի կերտումի հաւատոյ հանգանակը:

ՄԴՀԿ Գանատայի Շրջան

ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէ
ՈԱԿ Գանատա

Թորոնթոյի Քաղաքապետ Ճոն Թորի Ընդունեց Հայաստանի Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեանը

Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան կը հանդիպի քաղաքապետ Ճոն Թորիի հետ:

Գանատայի մէջ Հայաստանի Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան Նոյեմբեր 13ին հանդիպում մը ունեցաւ Թորոնթոյի քաղաքապետ Ճոն Թորիի հետ:

Ողջունելով Հայաստանի դեսպանը Թորոնթոյի մէջ՝ քաղաքապետը վստահութիւն յայտնած է, որ վերջինիս աշխատանքի արդիւնքով ամէկ խոր զարգացում պիտի ապրեն ինչպէս հայգանատական յարաբերութիւնները, այնպէս ալ համագործակցութիւնը Թորոնթո քաղաքին հետ:

Դեսպան Մարտիրոսեան նշած է, որ ջանք պիտի չխնայէ ինչպէս երկկողմ յարաբերութիւններու զարգացման, այնպէս ալ երկու երկիրներու միջեւ ապակեղոնացումը համագործակցութեան խորացման ուղղութեամբ նոր արդիւնքներ արձանագրելու համար:

Հայաստանի դեսպանն ու Թորոնթոյի քաղաքապետը քննարկած են իրականացման փուլի մէջ գտնուող քանի մը կարեւոր նախագիծերու ընթացքը, մտքեր փոխանակած Թորոնթոյի եւ Երեւանի միջեւ ծառայող փոխգործակցութեան վերաբերեալ եւ նախաձեռնած յետագայ համագործակցութեան ուղղութիւնները:

Մաճիտ Էլ Շաֆի եւ Թոնի Բլիմենթ Զեկուցեցին Արցախ Այցելութեան Մասին

Սեպտեմբերին Հայաստան եւ Արցախ այցելած գանատական պաշտօնական պատուիրակութեան անդամներ Մէկ Ազատ Աշխարհ կազմակերպութեան նախագահ Մաճիտ Էլ Շաֆի եւ նախկին նախարար Թոնի Բլիմենթ, Նոյեմբեր 24ին, Հայ Կեդրոնի Համագաղթային «Մանուկեան» Գրադարանին մէջ զեկուցում մը տուին թորոնթոյի հայերու խօսելով իրենց հանդիպումներուն եւ տպաւորութիւններուն մասին:

Էլ Շաֆի անդադարձաւ Ազրպեյճանի բռնարարներուն եւ հակաքարոզչութեան, որոնց հետեւանքներուն ականատես եղած է ան Արցախի տարածքին: Ան հեզնականօրէն արտայայտուեցաւ այն իրողութեան մասին, որ Արցախ այցելելուն համար յայտնուած է Ազրպայճանի «Սեւ Ցանկ»ին վրայ:

Էլ Շաֆի ըսաւ, թէ իր կազմակերպութիւնը ամէն ճիգ պիտի թափէ Արցախի պատերազմին մասին իրազեկ պահելու աշխարհը:

Խօսելով արցախցիին յատուկ բնորոշ գիծին մասին ան յայտնեց, թէ ինք խորապէս ազդուած է այն իրողութենէն, թէ երբ Ապրիլեան պատերազմի պատճառով տեղահանուած արցախցիներու՝ իբրեւ մարդասիրական կազմակերպութեան ղեկավար հարց տուած է, թէ ինչի

կարիք ունին, որ իրենց յատկացնէ, անոնք պատասխանած են՝ «ոչ մէկ բանի»:

Էլ Շաֆիի կազմակերպութիւնը շուտով տեսաերիզ մը պիտի պատրաստէ շրջապատոյտին եւ պատուիրակութեան ականատես եղած իրողութիւններուն մասին, որ պիտի ցուցադրուի Գանատայի խորհրդարանին եւ այլ խորհրդարաններու մէջ:

Իսկ նախկին նախարար այժմ՝ խորհրդարանի անդամ Թոնի Բլիմենթ ըսաւ, թէ պատուիրակութեան անդամներուն համար այցելութիւնը շատ տպաւորիչ էր, իսկ երբեմն՝ խիստ յուզիչ:

Ականատես ըլլալով արցախցիին տառապանքին, դժուարութիւններուն՝ մենք դուրս եկանք այն համոզումով, որ աշխատիք աշխարհի ծանօթացնել Արցախի կացութիւնը, որպէսզի անիկա մոռցուած պատերազմ մը չըլլայ, ըսաւ ան: Ան յայտնեց, թէ այցելութիւնը իրեն առիթ մըն էր ականատես ըլլալու արցախցիին յոյսին, խաղացասէր նկարագրին եւ միասնականութեան:

Բլիմենթ դրուատեց Արցախի պետութեան կազմակերպութիւնները եւ արցախցիին միակամութիւնը, ինչ որ պիտի օգնէ հանրապետութեան միջազգային ծանաչում գտնելու՝ երկար

եւ դժուարին պայքարին մէջ, ըսաւ ան: Ան գնահատանքով խօսեցաւ նաեւ Գանատայի հայ համայնքին կազմակերպութեան եւ նպատակասլացութեան եւ ընդհանրապէս Գանատայի մէջ անոր ներդրումին մասին:

Ան նաեւ շեշտեց, որ միայն հետեւողական պահանջատիրութեամբ հայ ժողովուրդը պիտի կարենայ աշխարհին պարտադրել Արցախի Հանրապետութեան ծանաչումը:

ԹՈՐՈՆԹՈՆԻԱՅ
TORONTO HVE

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոնայ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան:

Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

TO ADVERTISE IN
CANADA'S ONLY
ARMENIAN MONTHLY
NEWSPAPER
CALL 416-878-0746

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի Տարեկան Հանգանակային Ճաշկերոյթը Տեղի Ունեցաւ Խանդավառ Մթնոլորտի Մէջ

Յարութիւն Դերձակեան

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի տարեկան համագաղութային հանգանակային ճաշկերոյթը, որ այս տարի նուիրուած էր՝ Գանատայի Հասարակապետութեան 150ամեակին, ինչպէս նաեւ՝ Թորոնթոյի «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի 25-ամեակին, մեծ շուքով տօնախմբուեցաւ 12 Նոյեմբերին Հայ Կեդրոնի գեղեցիկ սրահին մէջ:

Հիմնադրամի Թորոնթոյի մասնաճիւղը իր հիմնադրութեան թուականէն ի վեր ազատագրուած Արցախի վերաշինութեան եւ զարգացման աշխատանքներուն իր մեծ ներդրումը բերելով գիւղերու մէջ օգտակար ծրագիրներ կ'իրականացնէ, ազգանուէր եւ մարդասիրական աշխատանք կը տանի, մինչեւ օրս իրականացնելով 72 մեծ ու փոքր ծրագիրներ:

Երեկոյթը սկսաւ Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի ազգային քայլերդներով, մեկնաբանութեամբ՝ Արմէնիա Սարգիսեանի, դաշնակի ընկերակցութեամբ Թալին Արթինեան Քըլըպօզեանի:

Օրուայ հանդիսավար՝ Թէնի Նիկողոսեան ներկաները ողջունելէ ետք, պատուով հիւրերը մէկ առ մէկ ներկայացուց: Ներկաներուն մէջ կը գտնուէին Հայաստանի Հանրապետութեան Գանատայի Արտակարգ եւ լիազօր դեսպան՝ Լեւոն Մարտիրոսեան, հիւպատոս Սասուն Յովհաննէսեան, Հայաստանի Թորոնթոյի պատուով հիւպատոս Պերճ Սվասթեան, հոգեւոր հայրեր, Սփիւռքի նախարարութեան խորհրդական եւ Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի ներկայացուցիչ խորէն Մարտոյեան, օրուայ պատգամաբեր խմբավար՝ Փիթըր Ունձեան ու կողակիցը, եղբայրը Հայկ Ունձեան եւ կողակիցը, քաղաքի մէջ գործող քաղաքական կուսակցութիւններու, եկեղեցիներու, միութիւններու, կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ եւ սրահը ամբողջութեամբ լեցնող եւ հիմնադրամի սատարող շուրջ 400 բարերարներու եւ համակիրներու բազմութիւն մը:

Նիկողոսեան անցնող 25 տարիներու ընթացքին հիմնադրամին իրականացուցած ծրագիրներուն մասին լայն տեղեկութիւններ փոխանցեց, որոնցմէ յիշեց նորակերտ դպրոցներ, հիանդանոցներ, մայրուղիներ, ջրամբարներ, կեանքի կեդրոններ, ուսումնական եւ մշակութային կեդրոններ եւ այլ հաստատութիւններ:

Դեսպան՝ Լեւոն Մարտիրոսեան խօսք առնելով ողջունեց Հիմնադրամի տարեկան հանգանակութեան բոլոր մասնակիցները, ըսելով. «Հիմնադրամը կը շարունակէ իրականացնել իր բացառիկ առաքելութիւնը եւ բեղմնաւոր գործունէութեան շնորհիւ կը վայելէ մեր ժողովուրդի համակրանքն ու վստահութիւնը, ուշագրաւ է որ Հիմնադրամը կը մէկտեղէ եւ կը միահիւսէ մեր բոլորի գաղափարները եւ միջոցները, համախմբելով եւ հզօրացնելով Հայաստանը, Արցախը եւ Սփիւռքը»: Դեսպանը ընդգծեց եւ առանձնացուց մասնաւորաբար Թորոնթոյի մասնաճիւղի աշխատանքը, որ տարիներ շարունակ կ'ապացուցանէ իր ուժը եւ մեծ յաջողութիւններու հասնելու կարողութիւնը: Դեսպան Մարտիրոսեան իրաքանչիւր նուիրատուի անհատապէս շնորհակալութիւն յայտնեց, շեշտելով որ 25 տարիներու ընթացքին միլիոնաւոր տոլարներու ծրագիրներ իրականացան, միայն այս փաստը տուեալ աշխատանքի խօսուն վկայութիւնն է: Դեսպանը

Սկրտիչ Մկրտիչեան իր լուսանկարը կը նուիրէ Փիթըր Ունձեանի:

Սկրտիչ Մկրտիչեանին յատուկ շնորհակալութիւններ յայտնելով մաղթեց, որ նոյն կորովով շարունակէ այս ազգօգուտ աշխատանքները:

Գեղարուեստական բաժինին մէջ սովորաւոր Արմէնիա Սարգիսեան իր քաղցր ծայրով շատ գեղեցիկ կերպով մեկնաբանեց իր յօրինած «Վարդան» անուն երգը, ջութակի ընկերակցութեամբ Տոքթ. Հենրիկ Կարապետեանի, կիթառի ընկերակցութեամբ Էտրմ Պէթսթոնի, որ ածնացաւ բոլորին ջերմ գնահատանքին:

Համազգայինի «Էրեբունի» պարախումբը, «Բալենի» եւ «Արտաշատ» պարերով հանդէս եկաւ, գեղարուեստական ղեկավար Արեւիկ Մարտիրոսեանի եւ պարուստոյ Լուի Նաճարեանի մակաւնին տակ, որոնք ելոյթ ունեցան խանդավառելով ներկաները:

Օփերայի սիրուած երգչուհի սովորաւոր Լին Անոյշ Իշնար, նշանաւոր երգահան Արմէն Տիգրանեանի «Վարդիթեր» եւ Անուշ օփերայէն «Ամպի տակից» երգերով հանդէս եկաւ, դաշնակի ընկերակցութեամբ Թալին Արթինեան Քըլըպօզեանի: Ան իր հրապուրիչ ծայրով ու անսայթաք մեկնաբանութիւններով հմայեց ներկաները՝ արժանանալով ջերմ ծափահարութիւններու:

Ապա տեղի ունեցաւ մոմավառութիւն՝ Հիմնադրամի Թորոնթոյի մասնաճիւղի 25-ամեակի տարեդարձին առիթով, ինչպէս նաեւ կարկանդակի հատում՝ ձեռամբ դեսպանի եւ խմբավար Փիթըր Ունձեանի:

Սեղաններու օրհնութիւնը կատարեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ հոգեւոր Զովի՝ Հայր Եղիա Ծ. Վրդ. Քիրէշեան: Ծաշի տնտղութեան պաստառի վրայ ցուցադրուեցան 2016ի ընթացքին Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի զանազան մասնաճիւղերուն կատարած գործունէութիւնները:

Թորոնթոյի Հիմնադրամի երկարամեայ ժրաջան ու անխոնջ առենապետ՝ Մկրտիչ Մկրտիչեան հանդէս եկաւ հիմնադրամի վարչութեան անունով. ան Արցախի մէջ 2016-2017 տարեշրջանի շինարարական աշխատանքներու մասին նկարներով մանրամասն բացատրութիւններ տալէ առաջ, շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց որոնք տարիներու ընթացքին սիրայօժար եւ կամաւոր կերպով կը սատարեն Թորոնթոյի հիմնադրամի գործունէութեան: Շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ «Նոր Հայ Հորիզոն» հեռատեսիլին, հայատառ մամուլէն «Թորոնթոյ» ամսաթերթին, «Լուսաբաց» շաբաթաթերթին, Մոնրէալի «Ապագայ» եւ «Հորիզոն» շաբաթաթերթե-

րուն, ինչպէս նաեւ յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Պոլսոյ «Մարմարա» օրաթերթին, որոնք երկար տարիներէ ի վեր իրենց սուղ սիւնակները սիրայօժար կը տրամադրեն հիմնադրամի ձեռնարկներուն: Մկրտիչեան յայտնեց թէ 2016ին հանգանակային ճաշկերոյթէն գոյացած գումարներով Թորոնթոյի հիմնադրամը Ուխտասար գիւղին մէջ կը կառուցէ դպրոց մը, հնձորիստան գիւղին մէջ կը կառուցէ համայնքային կեանքի կեդրոն մը, բազմազաւակ ընտանիքներու համար չորս առանձնատուններ եւ յաւելեալ ծրագիրներ: Ապա ան ներկայացուց 2018ի մայր ծրագիրը, որ պիտի ըլլայ «Ձուրի Կեանք» բնաբանով ոռոգման ջուր մատակարարել գիւղերուն, որուն նպատակն է Արցախի տնտեսական իրավիճակը բարելաւելու համար օգնել հայ գիւղացիին:

Այնուհետեւ ցոյց տրուեցաւ օրուայ հիւր բանախօս նախկին ջութակահար, Թորոնթօ Սիմֆոնի Նուագախումբի եւ Սկոլտիայի Արքայական Ազգային Նուագախումբերու երաժշտական ու գեղարուեստական ղեկավար Փիթըր Ունձեանի մէկ տեսահոլովակը, ուր կը ղեկավարէր Թորոնթօ Սիմֆոնի Նուագախումբը: Ան ծնած է Թորոնթոյի մէջ հայ հօրմէ ու Սկոլտիացի մօրմէ: Մկրտիչեան հակիրճ տողերով ներկայացուց օրուայ պատուով հիւր բանախօս Ունձեանը եւ զայն հրափրեց, որպէսզի իր սրտի խօսքը փոխանցէ:

Յայտնի խմբավար Փիթըր Ունձեան մանրամասնօրէն խօսեցաւ իր կեանքի դրուագներու մասին, մասնաւորաբար շեշտեց, թէ երաժշտական կազմաւորման շրջանին ներշնչուած էր Լոնտոնի մէջ ջութակի ուսուցիչ Մանուկ Բարիքեանէն, Նիւ Եորքի մէջ Իվան Կալամանէն եւ ղեկավարութեան դասերու աշխատանքի ընթացքին Herbert von Karaya-էն: 25 տարիներ Հիմնադրամի կատարած աշխատանքներուն անդադառնալով սրտանց շնորհաւորեց բոլոր իրագործումները, նորանոր յաջողութիւններ մաղթելով հրափրեց ներկաները մասնակցիլ հիմնադրամի ծրագրած կենսական բոլոր գործերուն: Ունձեան իր խօսքին մէջ ըսաւ, թէ 2018ին պիտի այցելէ Հայաստան ու պիտի ղեկավարէ Հայաստանի Ֆիլարմոնիա Նուագախումբը որպէս հիւր ղեկավար:

Ունձեան իր խօսքերու աւարտին ներկաներու կողմէ բռն ծափահարութիւններով ողջունուեցաւ: Ձեռամբ՝ Մկրտիչեանի խմբավար Ունձեանին նուիրուեցաւ Հայաստանի մէջ շինուած մանրակերտ երաժշտական երեք գործիքներ՝ «Ուտ, Թառ եւ Քամանչա», ինչպէս նաեւ 2010 թուականին National Geographic

Արմէնիա Սարգիսեան եւ Հենրիկ Կարապետեան:

Travele ի գրքոյկի նկարներու մրցոյթին ժողովուրդի քուէներով առաջնութեան մրցանակին արժանացած Մկրտիչ Մկրտիչեանի ուսանելէն դիտուած «Արարատ լեռան» գունաւոր նկարը: Իր միջազգային բազմամեայ երաժշտական վաստակին առ ի գնահատանք Փիթըր Ունձեանին Սփիւռքի նախարարութեան «Կոմիտաս» մետալի տուցութիւնը կատարուեցաւ ու շնորհաւորագիրը յանձնուեցաւ ձեռամբ՝ դեսպան Մարտիրոսեանի:

Մկրտիչեան փայլուն գաղափարը ունեցած էր կապ հաստատելու նշանաւոր ոտնագնդակի հայաստանցի մարզիկ Հենրիկ Մխիթարեանի հետ, որ ներկայիս Հայաստանի Ազգային խումբի եւ Անգլիոյ Մանչեսթըր Եունայթէտ խումբին մաս կը կազմէ: Ան ձեռք ձգած էր Հենրիկ Մխիթարեանի կողմէ ստորագրուած մարզաշապիկը, որը աճուրդի դրուելով ապահովեց 25 հազար տոլար:

Որպէս դրամահաւաք տեղի ունեցաւ նաեւ զանազան ապրանքներու լուռ աճուրդ:

Ձեռնարկին ներկայ էին նաեւ Թորոնթոյի շրջանի համալսարանական աշակերտներէն 40է աւելի խումբ մը մեկենասութեամբ՝ Սարգիս Եագուպեանի: Այս աշակերտներէն երեքը Հայաստան այցելելու իրաւունք շահեցան գրաւոր պատխանելով այն հարցումին, թէ ի՞նչու կ'ուզեն Հայաստան երթալ եւ ի՞նչպէս կրնան մասնակցութիւն բերել Հայաստանի բարգաւաճման:

Հիմնադրամի փոխ առենապետուհի Հորի Նաճարեան «Մենք կը կառուցանենք մեր ապագան» բնաբանով իր սրտի խօսքը փոխանցեց հետեւեալ կերպով «Հիմնադրամը հանդիսացած է բոլոր հայ կազմակերպութիւններու հաւաստիականը իր բազմահազար ծրագիրներու իրականացումով, բարելաւած է Արցախի եւ հայրենի աշխարհի կեանքը միաժամանակ գործ հայթայթելով մեր քոյրերուն ու եղբայրներուն, նաեւ ապահովելով շարունակական տնտեսական զարգացում մեր զոյգ հանրապետութիւններուն»: Ան հրափրեց ներկաները նեցուկ կանգնելու իրենց յառաջիկայ աշխատանքներուն:

Երեկոն իր աւարտին հասաւ Մկրտիչեանի շնորհակալութեան խօսքերով. այս առթիւ ան յայտարարեց, թէ նուիրահաւաքէն գոյացած է 670.000 գնատական տոլար, որուն 130.000 տոլարը նուիրուած է մեծ բարերար Պերճ Սրկ. Լիվէճեանի կողմէ, որ պիտի յատկացուի երկու գիւղերու ջրամատակարարման ծրագրին:

ՀՕՄԻ Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղի «Տոհմիկ Օր» Զօնուած՝ Նախիջեւանի

Զեփիւռ Տորոնթո

Շաբաթ Հոկտեմբեր 28ի երեկոյեան Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնը եռուզեռի մէջ էր: Շուրջ 315 հայորդիներ փութացած էին ըմբռնելու այս բացառիկ երեւոյթ հանդիսացող տօնակատարութիւնը՝ Հայ Օգնութեան Միութեան «Ռուբինա» մասնաճիւղի 24րդ Տոհմիկ Օրը, որ այս տարի նուիրուած էր Նախիջեւանի եւ իր հինգ գաւառներուն: ՀՕՄը իր առաքելութեան ճամբով, հայապահպանման եւ արդար իրաւունքներու պահանջատիրական ոգիով՝ անգամ մը եւս Տոհմիկ Օրերու կազմակերպութեամբ, տէր կը կանգնէր Հայ ազգի պատմական բնակավայրերու արժէքներուն եւ հարուստ մշակութային ժառանգութեան, զանոնք կը վերակենդանացնէր մեր յիշողութեան մէջ եւ կը փոխանցէր եկող սերունդներուն:

Հայ Կեդրոնի սրահը պատշաճօրէն զարդարուած էր Նախիջեւանի եւ հինգ գաւառներու՝ Գողթան, Երնջակ, Նախիջեւան, Ճահուկ-Շահապոնք եւ Շարուրի քարտէսով, սրահի պատերուն վրայ տեղադրուած էին Նախիջեւանի ու գաւառներու անունները եւ «ՆԱԽԻՋԵՎԱՆԸ ՏԱՐԱԾԸ ԶԷ, ԱՅԼ՝ ՀԱՅՐԵՆԻԷ» լոգոնքը, բոլորն ալ յատուկ պատանդներու վրայ սիրայօժարօրէն պատրաստուած՝ Զոհրապ Թաթկեանի կողմէ: Ան նաեւ պատրաստած էր 17 խաչքարերը, որոնք գործածուեցան գեղարուեստական յայտագրի ընթացքին: Սրահին մէկ անկիւնը ցուցադրութեան դրուած էին զանազան փոքր խաչքարեր, հայկական իրեր, Հայաստանի մէջ լոյս տեսած Նախիջեւանի մասին շարք մը գիրքեր, ՀՕՄի տոհմիկ օրերու 24 տարիներու ընթացքին լոյս տեսած գիրքերը, վիճակահանութեան նուէրները, որոնց մէկ մասը բերուած էին Հայաստանէն եւ լուռ աճուրդի դրուած հայկական ելեկտրական թոնիրը: Սեղաններու կեդրոնը զետեղուած էին Հայաստանէն բերուած հայկական արուեստի գործ՝ փայտեայ խաչքարեր:

Զեռնարկը քաջալերող բարեկամներ, անդամներ եւ հիւրեր ժամը 7ին սկսած էին հասնիլ Կեդրոն: Սրահի մուտքին գիրքի յանձնախումբի անդամներ ներկաներուն կը բաժնէին Նախիջեւանի եւ հինգ գաւառներուն նուիրուած գիրքերը: Երկար ամիսներու պրպտումներու եւ համադրումի աշխատանքը բժախնդրօրէն կատարած էր գիրքի յանձնախումբը ու լոյս ընծայած այս բովանդակալից գիրքը: Գիրքի կողքի էջին հովանաւորն էր Ռիթա Պէմբէգեան-Շամբեանը, եւ Նախիջեւան նահանգի հովանաւորներն էին Տէր եւ Տիկ. Նազար եւ Նինա Զաթալեանները:

Հայկական տարագրվ յանձնախումբի անդամները ներկաները կը հիւրասիրէին սրահի մուտքին եւ կը հրաւիրէին կեռասի խմիչք եւ նուշով քաղցրեղէն: Ներկայ էին Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ հովիւ՝ Հայր Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւսպէկեանը, Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ հովիւ՝ Հայր Եղիա Գիրեշեանը, ՀՅԴ «Ս. Թէփիքեան» Կոմիտէի հերթապահ Վաչէ Գրլապոգեանը, ՀՕՄի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Վարսենիկ Սարգիսեանը, ՀՕՄի Գանատայի Շրջանի Վարչութեան ատենապետուհի Անի Օհանեանը եւ վարչութեան անդամներ ժամանած՝ Մոնթրէալէն, Համիլթընէն:

Օրուան յայտագիրը սկսաւ Տոհմիկ Օրուան յանձնախումբի ատենապետուհի Հուրի Նաճարեանի բացման խօսքով: Ան ներկաներուն բարի գալուստ մաղթելէ ետք, հետեւեալ ձեւով արտայայտուեցաւ. «...Նախիջեւանը հայրենիքի այն բեկորն է որ հազարամեակներ

Նախիջեւանի խաչքարերու պատանդներով կենդանի պատկեր:

Տոհմիկ Օրուան կազմակերպիչ յանձնախումբը:

եղած է հայութեան բնօրան, ուր հայ ժողովուրդը ապրած եւ ստեղծագործած է բարձր մշակոյթ եւ զարգացուցած բարգաւաճ տնտեսութիւն: Արաքս գետի ափին երկարող 5,500 քառակուսի քիլոմէթր կազմող այս գեղատեսիլ տարածքը, Արցախի հետ միասին 1923ին, անարդարօրէն Ազրայէճանին յանձնուեցաւ... Աւրդ այսօր հայաթափուած է Նախիջեւանը եւ ենթարկուած ահաւոր մշակութային եղեռնի: Աւրդ հոն դադրած են Գողթան երգերը, լռած է 220է անէլի հայկական վանքերու եւ եկեղեցիներու զանգակներու ղողանջը... քանդուած եւ փշրուած են 27,000ի հասնող հայկական ծառանգին, պահանջատէր ըլլալու մեր արդար իրաւունքին եւ զայն փոխանցելու մեր ներկայ ու գալիք սերունդներուն... Հայարտ ըլլանք մեր ինքնութեամբ, բարձր պահենք հայու ոգին, տէր կանգնինք մեր ազգային ժառանգութեան, հաւատանք մեր արդար իրաւունքներուն եւ գործենք մէկ ազգ եւ մէկ ամբողջական հայրենիք նշանաբանով»:

Ան նաեւ ուրախութեամբ յայտարարեց, որ այս ձեռնարկի հասոյթէն մասնաճիւղս հազար տղար նուիրուած է Նախիջեւանագէտ պատմաբան Արգամ Այվազեանին իր վերջին գիրքի «Նախիջեւան՝ Բնաշխարհիկ Պատկերազարդ Հանրագիտակ»-ի տպագրութեան համար, որ լոյս տեսած էր անցեալ ամիս: Պատկերի գիրքը վրայ ներկայացուցաւ Այվազեանի եւ Լուսիկ Ազուլեցիի շնորհաւորական պատգամները:

Այս խորհրդանշական խաչքարերով մուտք գործեցին ՀՄԸՄի արիւնքն ու արեւոյշները եւ ԳԵՄի անդամները՝ ներկայացնելով «Խաչքարերու Կանչը» կենդանի պատկեր մը: Պատշաճ եղա-

նակի ընկերակցութեամբ մենապար մը կատարեցին Ռուբինա Սարգիսեանը եւ Յովհաննէս Յարութիւնեանը համադրութեամբ՝ Լոռի Նաճարեանի:

Հայր Գեղարդ Ծ. Վարդապետ Քիւսպէկեանը եւ Հայր Եղիա Ծ. Վարդապետ Գիրեշեանը կատարեցին սեղանի օրհնութիւնը, որմէ ետք Հայր Գեղարդը տուաւ իր սրտին խօսքը: Ան գնահատեց ՀՕՄի Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճիւղն ու իր Տոհմիկ Օրուան յանձնախումբի անդամները, որ երկար տարիներէ ի վեր հաւատարմօրէն կը շարունակեն տօնակատարել հայկական ամանորայիններուն եւ հարուստ մշակոյթին նուիրուած այս տարեկան ձեռնարկները: Ան շարունակեց ըսելով՝ որ այս տարուան ձեռնարկը կը յիշեցնէր թէ Նոյ Նահապետին ընտանիքը էջք կատարած էր «Նախ-Իջեւան», նոր սկիզբ մը, աշխարհին մէջ տարածուելու նոր յոյս մը տալով եւ թէ այս օրուան տօնակատարութիւնը կը զուգահեռաբար «Գիտ Խաչի» տօնին: Ան ըսաւ. «Երբ կը խօսինք Նախիջեւանի մասին... կու գանք մենք մեզ յուսադրելու եւ ներշնչելու թէ խաչը ո՛չ կը թաղուի, խաչը ո՛չ կը քանդուի, խաչը ո՛չ կը կորսուի: Եթէ Հեղինէ թագուհին չորս դարէն ետք գտաւ Քրիստոսի խաչափայտը, այդ ալ մեզի կու գայ ըսելու թէ յոյսը ամօթով չի ձգէր մեզ: Նախիջեւանը յիշելը յոյսով լիցքաւորուիլ է... Այս առթիւ կու գամ իմ խորին շնորհակալութիւնս յայտնելու ՀՕՄի Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճիւղին, այս սքանչելի բանակին, որ ոչ թէ միայն անցեալի պատմութիւնը կը յիշեցնէ մեզ, այլ կու գայ ներկայի մէջ մեր ինքնութիւնը ամրացնելու եւ դէպի ապագայ մեզ յոյս ներշնչելու...»:

Պատմական վաւերագրական պատկերից մը, պատրաստուած Երկիր Միտիայի կողմէ՝ «Նախիջեւանը այսքան մօտ եւ այսքան հեռու», համադրուած ու ամփոփուած ձեւով ցուցադրուեցաւ: Ապա ներկաները կարգով հրափրուեցան

մօտենալու շքեղօրէն զարդարուած սեղաններուն ստանալու համար հոն զետեղուած համեղ ուտելիքները: Սեղանին վրայ կարելի էր գտնել խորոված ոչխար, միսով պատրաստուած փիլաւ, տարբեր տեսակի խորովածներ, միջուկով կոլոլակը (քօֆթէ), տերեւի տղման եւ աղցանի տեսակներ, բոլորը պատրաստուած Noor Fine Food կողմէ:

Ճաշի ընթացքին աշուղական երգերու մեկնաբան՝ Միքէլ Մինասեանը իր հմայիչ ձայնով ներկաներուն հրամցուց աշուղական երգերու շարք մը, որ կու գար վերջին քանի մը հարիւր տարիներու ընդմէջէն, իրաքանչիւր բաժնին հետ ան տուաւ նաեւ տեղեկութիւններ երգերու մասին: Ստեղնաշարի վրայ իրեն ընկերակցեցաւ Բաֆֆի Շանոյեանը: Ճաշէն ետք ազգային տոհմիկ երաժշտութեամբ ելոյթ ունեցաւ Հորովել Նուագախումբը, ղեկավարութեամբ Ջիան Ստեփանեանի եւ որուն մեներգներով ընկերացաւ գեղեցիկ ձայնով օժտուած Արմենիա Սարգիսեանը:

Մինչեւ ուշ գիշեր Միքէլ Մինասեանը իր երգերով խանդավառեց մթնոլորտը եւ ոգեւորեց ներկաները, որոնք մենապարերով եւ աշխոյժ շուրջպարերով մասնակցեցան ուրախութեան:

Ներկաները մեկնելէ առաջ ուրախութեամբ իրենց գնահատանքը յայտնեցին ՀՕՄի Տոհմիկ Օրուայ յանձնախումբի անդամներուն՝ շատ լաւ կազմակերպուած այս ձեռնարկին համար, մանրամասնութեամբ ուսումնասիրուած եւ բժախնդրօրէն պատրաստուած գիրքին համար եւ մեր պատմական ու հարուստ մշակութային ժառանգութիւնը պահպանելու եւ այսքան յաջող տարեկան ձեռնարկներով ներկայացնելու մասնաճիւղիս հետեւողական ջանքերուն համար:

Տոհմիկ Օրուան գիրքը

Պրպտումներու իբր աղբիւր գործածուած գիրքերու մեծամասնութիւնը պատմաբան, Նախիջեւանագէտ եւ մշակոյթի գործիչ Արգամ Այվազեանի աշխատասիրութիւններն էին:

Գիրքը, 239 էջերու մէջ կը բովանդակէր պաշտօնական շնորհաւորագրեր, զորս ուղարկած էին Հայաստանի նախկին Դեսպան Արմեն Եզանեանը, Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Բաբէկ Արք. Զարեանը, Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Յովի Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւսպէկեանը, Թորոնթոյի ՀՅԴ «Ս. Թէփիքեան» Կոմիտէն, Նախիջեւանի Հայրենակցական Միութեան Նախագահ Սելս Սկրտչեանը, ՀՕՄի Թորոնթոյի «Ռուբինա» մասնաճիւղի վարչութիւնը եւ Տոհմիկ Օրուայ Յանձնախումբը:

Գիրքը կը ներառէր նաեւ նախաբան մը ուղարկուած Հայաստանի Ազգային Սկադմիայի Պատմութեան Ինստիտուտի Տնօրէն՝ Աշոտ Մելքոնեանի կողմէ եւ այլ վաւերագրական յօդուածներ պատմաբաններու եւ Նախիջեւանագէտներու կողմէ, ինչպէս՝ Արգամ Այվազեան, Յովհաննէս Ալեքսանեան, Թովմաս Պողոսեան եւ Նախիջեւանցի Լուսիկ Ազուլեցի: Գիրքին ծաւալուն մասը կ'ընդգրկէր Հայերէնով եւ Անգլերէնով գրուած պատմական եւ աշխարհագրական տեղեկութիւններ Նախիջեւանի եւ իր գաւառներուն, հայկական ծարտարապետական կոթողներու, խաչքարերու, որմնանկարչութեան մասին եւ անոնց բազմաթիւ գունաւոր եւ սեւ ձերմակ նկարները, որոնք աւարտէին գիրքերու մէջ մնացած են միայն: Տեղ գտած էին նաեւ Նախիջեւանցի աւանաւոր դէմքերու կենսագրութիւնները եւ հովանաւորներու անունները:

Հայ Օգնության Միության Ռուբինա Մասնաճիղի 2017ի Տարեկան Տօնավաճառ

Իռեն Թիլիմեան խօսք կ'առնէ Տօնավաճառի բացման հանդիսութեան ընթացքին:

Տօնավաճառին մասնակցած տաղաւար մը:

Վարդուհի Պարտագճեան

Հայ Օգնության Միության Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիղի վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Տօնավաճառի յանձնախումբի իրագործումով՝ 4 Նոյեմբեր 2017ի առաւօտեան ժամը 11ին, Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս տեղի ունեցաւ մասնաճիղի Տարեկան Տօնավաճառի բացման հանդիսութիւնը:

Հանդիսութեան ներկայ էին Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Իովիմ Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիւսպէքեան, Կոմիտաս Աագ. Քահանայ Փանոսեան, ՀՀԴ «Սողոմոն Թէլիքեան» Կոմիտէի հերթապահ՝ Վաչէ Գըլըպոզեան, ՀՅԴՄ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ՝ Վարսենիկ Սարգիսեան, ՀՅԴՄ Գանատայի Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչներ՝ Նաթալի Մանուկեան, Սիլվի Օհանեան, քոյր միութիւններու ներկայացուցիչներ, բազմաթիւ հիւրեր եւ ՀՅԴՄիիներ:

Տօնավաճառի Յանձնախումբի անունով բացման խօսքը ներկայացուց ատենապետուհի՝ Յասմիկ Բաբիսեան: Ան՝ երախտագիտութեամբ արտայայտուեցաւ վարչութեան կատարած ներդ-

րումներուն, ձեռնարկի յաջողութեան ի խնդիր, բարձր գնահատեց յանձնախումբի անդամները, որոնք հաւատքով, ծառայութեան յանձնառութեամբ՝ զոհողութեան ոգիով, անվերապա հօրէն սոյն աշխատանքը իրագործեցին: Ինչպէս նաեւ ստորիապա ընկերութիւնները, որոնք չզլացան իրենց նուիրական մասնակցութիւնը բերելու:

Ան ըսաւ՝ Տօնավաճառը մասնաճիղիս մեծագոյն ձեռնարկն է: Երկար ամիսներու տքնաջան աշխատանքէն զոյգացած հասոյթը պիտի տրամադրուի ՀՅԴՄ առաքելութեան ծառայող ծրագիրներուն, ինչպէս նաեւ նոր սերունդի հայեցի դաստիարակութեան գոյատեւման երաշխիքը հանդիսացող՝ ՀՅԴՄ Ամէնօրեայ վարժարանին, որուն ծով կարիքներուն օգնութեան ձեռք երկարելու նպատակով ՀՅԴՄ Ռուբինա Մասնաճիղի վարչութիւնը տարեկան յատկացում կը կատարէ:

«Սողոմոն Թէլիքեան» Կոմիտէութեան հերթապահ՝ Վաչէ Գըլըպոզեան գնահատեց մասնաճիղի լայնածաւալ գործունէութիւնը՝ սրբազան աշխատանքը, վերոյիշելով Սուրբաշխարհային ներդ-

րումը ՀՅԴՄի շարքերէն ներս:

ՀՅԴՄ «Ռուբինա» մասնաճիղի ատենապետուհի՝ Իռեն Թիլիմեան՝ ներկայացուց 2017 տարեշրջանի Տօնավաճառի բացման ժապաւէնի հատման պատուին արժանացած՝ վաստակաշատ ընկերութիւն Հարուկ Չատըրեանի կենսագրականը: Ան վեր առաւ անոր ծառայասէր, աշխատունակ ոգին, երկար տարիներու վաստակը ՀՅԴՄի շարքերէն ներս, որուն անդամակցած է՝ 1981ին, նախ որպէս ԼՕՄի անդամ, ապա շարունակելով իր գործունէութիւնը ՀՅԴՄ Ռուբինա Մասնաճիղի ընդմէջէն: Չատըրեան 2016ին արժանացած է 35 տարիներու անդամակցութեան զարդանշանին: Զանազան պաշտօններու կողքին, ան երկար տարիներ մաս կազմած է Տօնավաճառի յանձնախումբին: ՀՅԴՄ միշտ եղած է իր սրտին մօտիկ:

Հայր Սուրբի օրհնութեամբ Տօնավաճառը բացուած յայտարարուեցաւ՝ երկու օրերու տեւողութեամբ:

Ստատորապէս 30 հայ թէ օտար տաղաւարներէն, որոնք զիրար կը գերազանցէին իրենց ծոխութեամբ, իրայայտուկ էր ՀՅԴՄի հայկական տաղաւարը,

որ կը յատկանշուէր հայրենիքէն բերուած արտադրութիւններու բարձր որակով:

ՀՅԴՄի կրպակը այցելուին հրամցուց տպածոյ անձերոցներու եւ այլ արտադրութիւններու՝ յատկապէս տօնական առիթներու համար պատրաստուած որակաւոր հաւաքածոյ մը:

Իսկ ՀՅԴՄի խոհանոցը՝ շնորհիւ նուիրեալ ՀՅԴՄիիներու փորձառու եւ բժախնդիր աշխատանքին, հարուստ էր հայկական տոհմիկ համադամ ճաշերու եւ անուշեղեններու տեսակներով, որոնք գնահատուեցան հայ թէ օտար գնորդներու կողմէ:

Սրահին զաւիթի մասը յատկացուած էր փոքրիկներու յատուկ յայտագրի: Այս տարուայ վիճակահանութիւնը կը պարունակէր զանազան տեսակի պարգէներ, որոնցմով բախտատուեցան զաղութիւն անհատներ:

Աննախընթաց տարի մըն էր, զոր բոլորեց ՀՅԴՄի Ռուբինա Մասնաճիղը, յանձնառու ոգիով եւ նուիրումով: Միշտ հաւատալով, որ ՀՅԴՄի նուիրեալներու գործերուն վաստակը պիտի դառնայ կանանցի այս հօգի կազմակերպութեան հպարտութեան դափնեպսակը:

ՀՄԸՄ Թորոնթօ Աշանանային բանակում

ՀՄԸՄ Թորոնթօ մասնաճիղի Արի-Արեւուններու եւ Երեւաններու աշանանային բանակումը տեղի ունեցաւ Նոյեմբեր 10էն 12, «Woodland Trails» բանակավայրէն ներս:

101 մասնակից քոյր եւ եղբայրներ կարգապահութեամբ եւ իրարու օգնելով տեղադրեցին իրենց պայուսակներն ու խոհանոցի գոյքերը, ապա, տնակներուն մէջ բաժնուեցան խումբերու, զորս կոչեցին հերոսներու անուններով: Բանակումին բացման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ «Յառաջ Նահատակ» քայլերգով: Դրօշակի արարողութենէն ետք, խմբակները ընթերցին եւ անցան իրենց յայտագիրներուն:

Բանամումին նպատակն էր սկաուտական գործնական գիտելիքներ փոխանցել եւ մասնակիցները վարժեցնել անկի չարքաշ կենսքի մը:

Երկրորդ օրը՝ առաւօտեան մարզանքէն եւ նախաճաշէն ետք, միաւորները իրենց դրօշակի ձողերը պատրաստեցին եւ դրօշակները «պատուի առ»ով բարձրացուցին:

Իրաքանչիւր խումբ պատրաստեց տարբեր ձեռնային աշխատանքներ: Տեղի ունեցաւ զարգացման մրցում, սկաուտական խաղեր, ռալի եւ չարքաշ խաղեր: Բոլոր խումբերը կը մրցակցէին առաջնութեան համար: Սկաուտները սորվեցան ազգային եւ միութենական երգեր, օրինակ՝ «Գնդակ Որոտաց», «ՀՄԸՄի

ՀՄԸՄի Արի Արեւուններու խումբը

Ախոյեան» եւ «Արիներ Ենք Քաջ ՀՄԸՄի»:

Անոնք ստացան ազգային եւ միութենական դասախօսութիւններ, որոնց նպատակն էր ազգային գիտելիքները ամրապնդել եւ սկաուտական ոգին բարձրացնել:

Նոյն օրը երեք եւ պարմանութիւն փառանքները ստացան իրենց գինեգոյն փողկապները. քոյրերն ու եղբայրները դրօշակներուն առաջ ծունկի եկած եւ «պատուի առ»ով կրկին անգամ իրենց խոստումը կատարեցին՝ հաւատարիմ ըլլալու Աստուծոյ, ծառայելու ազգին ու հայրենիքին, օգնելու բոլոր անոնց, որոնք կարիքը ունին եւ հնազանդիլ ՀՄԸՄի դաւանանքներուն: Փողկապ ստանալէ ետք,

միաւորները սկսան պատրաստուելու խարոյկը. սկաուտները փայտեր հաւաքեցին, խարոյկին կրակարանը պատրաստեցին եւ արդէն կողք-կողքի հաւաքուած՝ մեծ եւ փոքր սկսան սկաուտական կանչերով ու պարերով վառել խարոյկը՝ լուսաւորելով ամբողջ բանակավայրը: Խումբերը պատրաստած էին յատուկ խարոյկի յայտագիր մը՝ կանչեր, խաղեր, ասմունք, զաւեշտ: Մասնակցողները նաեւ զրուցեցին, թէ ինչ է ՀՄԸՄի կարեւորութիւնը իրաքանչիւր սկաուտի կէանքէն ներս, նամանաւոր, որ 2018ին պիտի նշենք ՀՄԸՄի 100ամեակը:

Ինչ գեղեցիկ էր այդ վայրկեանները, երբ բոլորը կրակին շուրջ զգեւորուած, աշխուժութեամբ եւ բարձրաձայն կ'եր-

գէին: Արդէն ճրագմարին ժամը հասած էր եւ սկաուտները պէտք է պատրաստուէին յաջորդ օրուան:

Բանակումի փակման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ «Ով Հայ Արի» քայլերգով: Վերադարձի ժամը հասած էր. սկաուտները ձեռք ձեռքի շղթայ կազմած ցտեսութեան երգը երգեցին «Ցտեսութիւն մըն է եղբայր, միայն ցտեսութիւն, դարձեալ իրարու կը հանդիպինք ու կ'երգենք միաձայն...»:

Սկաուտները նոր գիտելիքներով, յիշատակելի պահեր անցնելով, իսկ ամենէն կարեւորը՝ «Բարձրացիր, Բարձրացուր» նշանաբանով խոստացան ուղղով դէպի յառաջ:

Համագայինի «Գուսան» Երգչախումբի Տարեկան Համերգը

Թամար Պարտիզյանեան

Համագայինի «Գուսան» մասնաժողովը քաջ գիտակցելով որ հայ երգն ու երաժշտությունը մեր ազգային դիմագիծը պահպանող կարեւորագոյն ազդակներէն են, այս տարի եւս կազմակերպեց «Գուսան» երգչախումբի տարեկան համերգը, որ տեղի ունեցաւ Յոկտեմբեր 29ին, «Համագային» թատերասրահին մէջ, ղեկավարութեամբ՝ Յովսէփիմէ Թովմասեանի եւ դաշնամուրի ընկերակցութեամբ՝ Վանիկ Յովհաննիսեանի:

Թորոնթոյի մշակութասէր հանդիսատեսը մօտաւորապէս 2 ժամ վայելեց հոգեպարար ելոյթ մը՝ մատուցուած 50 անդամներէ բաղկացած երգչախումբին կողմէ:

Հանդիսատեսը մերթ յաւերթ, մերթ խանդավառ եւ մերթ զուարթ ունկնդրեց փունջ մը հայկական դասական եւ ժողովրդական երգեր: Երգացանկի առաջին բաժինը կը ներառէր «Ազգ Փառապանծ», «Դերիկո», «Մայր Արաքսի Ափերով», «Եարիմօ», «Ծիրանի Ծառ», «Իմ Զինարի Եարը», «Ողբ Վասպուրականի», «Գարնան Երգը», «Կռունկներ», «Երեւան» երգերը, որոնք մեր երգարուեստի պանծալի երաժիշտներու գործերն են, ինչպէս՝ Առնօ Պապաճանեան, Կարօ Զաքարեան, Թաթուլ Ալթունեան, Կոմիտաս, Խաչատուր Աւետիսեան, Էտկար Յովհաննիսեան, Բարսեղ Կանաչեան եւ ուրիշներ:

Յայտագրի երկրորդ բաժինը նոյն ձեւով կարողացաւ ներթափանցել հանդիսատեսի հոգիին մէջ: Իրարու յաջորդեցին «Ղարսա Բերդը - Զնգլօ», «Լուսնեակ Գիշեր», «Եաման Եար», «Ալազղազ-Քեզի Մեռնիմ», «Սարերի Հովին Մեռնեմ», «Նուար Նուար», «Հայրենի Կարօտ», «Երեւան», «Տուն իմ Հայրենի», «Երեւան Երբեմնի» եւ «Սարգարապատ» երգերը:

Ուշագրաւ էր մենակատար Մինէ Ծատուրեանի հիանալի կատարողականութիւնը «Տուն իմ Հայրենի» երգին, երգչախումբի դաշնակահար Վանիկ Յովհաննիսեանի մշակումով: Մինէի գեղեցիկ ձայնի յուզիչ ելեւելները հանդի-

Համագայինի «Գուսան» երգչախումբը համերգի ընթացքին:

Խմբավար Յովսէփիմէ Թովմասեան

Մինէ Ծատուրեան մեներգի պահուն

սատեսին մօտ հայրենասիրական ապրումները փայլաւայեցին եւ սրահը թնդաց բուռն ծափահարութիւններով:

Համերգի հայ հրաշալի ստեղծագործութիւններու սքանչելի ներդաշնակատարումը պատահական չէր, այլ ամբողջ մէկ տարուան երգչախումբի տա-

րած աշխատանքի արդիւնքն էր, խմբավար Տիկ. Յովսէփիմէի առաջնորդութեամբ եւ Պրն. Վանիկի ընկերակցութեամբ, որոնք բժախնդրօրէն եւ պարկեշտօրէն կը կատարեն հայ երգարուեստի պահպանման եւ զայն նոր սերունդներուն փոխանցելու ազնիւ ու վսեմ

առաքելութիւնը:

Նաեւ մեծապէս գնահատելի է երաժիշտ Խաչիկ Բաբայեանի նուիրական աշխատանքն ու յարատեւ աջակցութիւնը՝ երգչախումբի համերգներուն յաջողութեան ի խնդիր:

Թորոնթոյի Քաղաքապետ Ճոն Թորի Ներկայ Գտնուեցաւ «Մուսա Լերան 40 Օրերը» Ցուցահանդէսի Բացումին

Հայոց Ցեղասպանութեան 100ամեակին առթիւ պատրաստուած «Մուսա Լերան 40 օրերը» վէպին վրայ հիմնուած այս ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ Թորոնթոյի Կեդրոնական գրադարանին մէջ, Նոյեմբեր 1ին, օտար հիւրերու ներկայութեամբ: Ցուցահանդէսը կազմակերպուած էր Հայոց Ցեղասպանութեան 100ամեակի Գանատայի Միացեալ Մարմնին եւ «Սառա Քորնիկ» հիմնարկին կողմէ, համագործակցութեամբ հրէական «Սառա եւ Շէյմ Նիւպրկըր» ողջակիզման ուսուցման կեդրոնին՝ ողջակիզման ուսուցման նուիրուած շաբթուան նախօրէին, որ տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի մէջ ամէն տարի Նոյեմբերի առաջին շաբաթը (Նոյեմբեր 2-9):

Թորոնթոյի Կեդրոնական գրադարանի երրորդ յարկին անկիւններէն մէկը տրամադրուած էր այս ցուցադրութեան, որ տեւեց ամբողջ Նոյեմբեր ամիսը:

Ձեռնարկին բացումը կատարեցին գրադարանի պաշտօնէիները, ապա «Սառա Քորնիկ» Կեդրոնի վարչական կազմի անդամ Լեոն Սարմազեան հրափրուեցաւ իբրեւ բեմավար:

Առաջին հերթին ան հրափրեց հրէական ողջակիզման կեդրոնի ներկայացուցիչը, որ իր սրտին խօսքը փոխան-

Քաղաքապետ Թորի կ'այցելէ Մուսա Լերան նուիրուած ցուցահանդէսը:

ցէ՝ ցեղասպանութեան եւ ողջակիզման ուսուցման շաբթուան առթիւ:

Ձեռնարկին գլխաւոր հիւրն էր Թորոնթոյի քաղաքապետ Ճոն Թորի, որ շեշտեց պատմական իրողութիւնները յիշելու կարեւորութիւնը եւ դաստիարակելու նոր սերունդը մարդկային իրաւանց եւ խտրականութեան դէմ, ապա-գայի ցեղասպանութիւններու եւ մարդկային իրաւունքներու խախտումներու առաջը առնելու ոչ միայն Գանատայի, այլեւ ամբողջ աշխարհի տարած-

քին: Ան բարձր գնահատեց Թորոնթոյի հայ գաղութը, իր մարդկային գիտակցութեան համար, զոր լաւապէս արտայայտած էր վերջին երկու տարիներուն ընթացքին, երբ մեծ հոգատարութեամբ ընդունած էին սուրիահայ գաղթականները:

Ան գնահատեց նաեւ հայ ժողովուրդին աշխատասիրութիւնը, մարդասիրութիւնն ու վերանորոգուելու եւ վերապրելու կամքը, ինչպէս՝ 1915ի Ցեղասպանութենէն ետք, նոյնպէս Սուրիոյ եւ Իրաքի

պատերազմներուն ընթացքին:

Սարմազեան ներկայացուց տարեց մուսալեռցի Քրիստափոր Գազանճեանը՝ իբրեւ ըմբոստութեան սերունդի ներկայացուցիչ, ապա բեմ հրափրեց Հայոց Ցեղասպանութեան 100ամեակի Օնթարիոյ յանձնախումբի ատենապետ Գրիգոր Շիթիլեանը, որ փոխանցէ իր պատգամը: Ան հակիրճ կերպով ներկայացնելէ ետք 100ամեակի Գանատայի յանձնախումբի աշխատանքները, հաստատեց, թէ Մուսա Լերան հերոսամարտը միայն մէկն է այն բազմաթիւ ծառացումներուն, զորս հայ ժողովուրդը դրսեւորեց ցեղասպանութեան տարիներուն, ինչպէս՝ Վանի, Սվազի, Ուրֆայի, Զէթունի եւ Այնթապի մէջ: Ապա 100ամեակի Մարմնին անունով շնորհակալութիւն յայտնեց «Սառա եւ Շէյմ Նիւպրկըր» ողջակիզման դաստիարակութեան կեդրոնին, որ առիթ ընծայեց «Սառա Քորնիկ» կեդրոնին ծամբով ծանօթացնելու Հայոց Ցեղասպանութիւնը «Մուսա Լերան 40 օրեր»ուն ընդմէջէն:

Ձեռնարկին աւարտին Թորոնթոյի քաղաքապետին նուիրուեցաւ նորատիպ օրինակ մը «Անմոռուկ» ատենանէն, որ ամփոփումն է Թորոնթոյի եւ Հարաւային Օնթարիոյի Ցեղասպանութեան 100ամեակի ձեռնարկներուն:

Վերադարձ Ռ. Յատտէճեանի Գրական Աշխարհին՝ Թորոնթոյի «Մաշտոց» Խմբակէն Ներս

Յարութիւն Դերձակեան

Թորոնթոյի «Մաշտոց» գրական խմբակը, 20 տարիներէ ի վեր ամէն ամիս կանոնաւոր կերպով մեծ յաջողութեամբ կը շարունակէ հաւաքոյթներ կազմակերպել հայ գրականութեան հեղինակատոր գրագէտ ու բանաստեղծները ծանօթացնելու նպատակով:

«Մաշտոց» գրական խմբակի վերջին հանդիպումը տեղի ունեցաւ 22 Նոյեմբերին: Օրուայ զեկուցաբերն էր խմբակի վարիչ ու հիմնադիր անդամներէն նախկին գրադարանագէտ, հայ գրականութեան հմուտ, կրթական մշակ Սարգիս Յամպոյեան, որ անհանգստութեան պատճառով երկար

բացակայութենէ մը ետք կրկին վերադառնաւ իր պաշտօնին, որախաղացնելով զինք սիրողները:

Յամպոյեան օրուայ իր զեկուցումը կեդրոնացուց եւ մասնաւորաբար անդրադարձաւ, հայ գրականութեան քաջածանօթ, յայտնի գրագէտ ու գրականագէտ, 50 տարիներէ ի վեր «Մարմարա» օրաթերթի Խմբագրապետ՝ Ռ. Յատտէճեանի գրական վաստակին վրայ:

Յամպոյեան ըսաւ, թէ իր անհանգստութեան շրջանին հիւանդանոց գտնուած միջոցին ձեռքէն չէր ձգած Ռ. Յատտէճեանի հեղինակած «Պտոյտ մը հայոց լեզուի բառարանին մէջ» վերջին հատորը, որ իրեն մղիչ ոյժը եղած էր որպէսզի առաջին առիթով բանախօսէ իր մասին

վերադարձ մը կատարելով անոր ստեղծագործական աշխարհին:

Զեկուցաբերը Ռ. Յատտէճեանի մասին հետեւեալ կերպով արտայայտուեցաւ. «Թէեւ մի քանի անգամներ խօսած եմ իր մասին, բայց չեմ բաւարարուած, կարելի է իր մասին երկար, շատ երկար խօսիլ եւ դեռ չբաւարարուիլ: Ան արտակարգ երեւոյթ մըն է մեր գրական շրջանակին մէջ, գրական ոյժ մըն է կարծեք նոր հրապարակելած երիտասարդ մըն է, այնքան թարմ լեզուով կը գրէ, որ հայոց գրականութիւնը սիրող մը կրնայ միայն այսքան տպաւորել: Արտակարգ երեւոյթ մըն է, հրատարակած գիրքերու թիւով, եւ իր գրելու ոճով, բոլոր նի-

Սարգիս Յամպոյեան

թերը կարելի էր իրողութիւններ կը պարփակեն, որոնք գրուած են այնքան հաճելի, գեղեցիկ ու հասկնալի լեզուով:

«Այսօր մասնաւորաբար կ'ուզեմ կեդրոնանալ տասը հատոր «Պտոյտ մը հայոց լեզուի

բառարաններուն մէջ» գրքերուն վրայ: Այս նիւթը բոլորովին նոր երեւոյթ մըն է հետաքրքրական եւ շինիչ, որ կ'ուզէ բան մը սորվեցնել եւ գոհ ձգել ընթերցողը: Ինծի համար հիւանդանոցին

շար. տես. էջ 10

Վլադիմիր Պողոսյանի Շահեկան Դասախօսութիւնը

Սատաթ Բ. Մամուրեան

Նոյեմբեր 12ին, Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Յայ. Առաք. Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած Ս. Եւ Անմահ Պատարագի աւարտին տեղի ունեցաւ Յոգեհանգստեան Պաշտօն Յամաշխարհային Երկրորդ եւ Յայրենական Մեծ Պատերազմներուն զոհուած գանատացի եւ հայ զինուորներու հոգիներուն ի հանգիստ: Արարողութեան ներկայ էր նաեւ՝ պատերազմի մասնակից, վերերան՝ Վլադիմիր Պողոսյանը, որ օրուան պատարագիչին՝ Տ. Տաթեւ քնյ. Մենենկիչեանի ձեռամբ ստացաւ յատուկ օրհնութիւն:

Ապա, ներկաները ուղղուեցան եկեղեցւոյ «Մարալ Իշխանեան» սրահը, ներկայ գտնուելու «Յայ Ժողովուրդի Նպաստը Յամաշխարհային Երկրորդ Պատերազմին» խորագրով դասախօսութեան. կազմակերպութեամբ՝ Ս. Ե. Յ. Ա. Եկեղեցւոյ, ներկայացմամբ, պատերազմի մասնակից՝ Վլադիմիր Միսակի Պողոսյանի:

Նախքան դասախօսութեան ներկայացումը, տեղի ունեցաւ տեսերիզի ցուցադրութիւն, առնչուած՝ օրուան թեմա-

յին հետ, ապա օրուան հանդիսավար՝ Վահէ Գանտահարեան ներկաները հրաիրեց մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու պատերազմին նահատակուած զինուորներուն յիշատակը:

Բացման եւ բարի գալուստի խօսքերով ներկաները ողջունելէ ետք, հանդիսավարը ներկայացուց դասախօս՝ Պողոսյանի կենսագրականը, նշելով որ ան ծնած է Կիրովական (Վանաձոր), Դեկտեմբեր 6, 1926ին: Աւարտած է Թիֆլիսի (Վրաստան) զինուորական հրետանային բարձրագոյն ուսումնարանը, Լենինկրատի (Սէյնթ Բետերեսպոլ) հիւսիս-արեւմտեան բոլիթեքնիկական ինստիտուտը: Ծառայած է Սովետական բանակին 1945էն մինչեւ 1953: Պարգեւատրուած է շարք մը մարտական եւ աշխատանքային շքանշաններով: Դոցենտ՝ Վենիսի բոլիթեքնիկական համալսարանին: 1953-1990 թուականներուն եղած է դասախօսական «Գիտելիք» ընկերակցութեան անդամ: 2014ին հաստատուած է Թորոնթո:

Յարգելի դասախօսը որպէս ակաւատես, անդրադարձաւ Յայրենական Պատերազմի 1418 երկար ու դժուարին

Վլատեմիր Պողոսեան դասախօսութեան պահուն

օրերու ընթացքին հայ ժողովուրդի կրած գրկանքներուն ու հայ զինուորի արձանագրած սխրանքներուն մասին, հաստատելով, որ յանուն հայրենիքի մղուած այս պայքարին լոզունգն էր՝ «Յաղթանակ կամ Մահ»: Յիշեց նաեւ՝ ականաւոր մշակոյթի գործիչները, ակադեմիկոսները եւ անոնց ունեցած դրական ազդեցութիւնը թէ ռազմաճակատի վրայ կշռող զինուորին խանդավառելու առումով, եւ թէ երկրի ռազմա-

վարութեան գործընթացին նպաստող: Ան աւելցուց, որ պատերազմի աւարտին դարձեալ ժողովուրդի օժանդակութեամբ է որ վերականգնուեցաւ հայրենիքը, ապրելով մշակութային վերելք:

Տաթեւ քնյ. Մենենկիչեանի շնորհաւորական խօսքերով վերջ գտաւ շահեկան տոյն դասախօսութիւնը, որուն յաջորդեց հիւրասիրութիւն: Ներկաները առիթը ունեցան նաեւ մօտէն ծանօթանալու եւ զրուցելու Պողոսյանին հետ:

Թորոնթոյի Յայ Ակումբի կազմակերպած հանգանակային երեկոյ

Մելինէ Աւանեսի

Շաբաթ, Նոյեմբեր 13ը, խանդավառ օր էր Թորոնթոյի Յայ Ակումբի համար: Կազմակերպուել էր «Բորշ ու Պիւշաշկի» հանգանակային ուրախ երեկոյ-խնջոյքը՝ նուիրուած Արցախում գտնուող Շուշի քաղաքի Դանիէլ Ղազարեանի անուան երաժշտական դպրոցի աշակերտներին տաք ճաշ հայթայթելու ծրագրին, որը տարիներ ի վեր իրագործուած է Թորոնթոյի Յայ Ակումբի միջոցով:

Խնջոյքին մասնակցեցին շուրջ 150 հոգի, եւ երեկոն շատ ուրախ եւ յաջող անցաւ:

Երեկոյի հանդիսավարն էր օրդ Յուրիկ Եղիազարեանը: Ներկայ էր Դպրոցի տարիների հովանաւոր եւ բարերար Զօ Եալքեզեանը, ով դպրոցի մասին համառօտ տեղեկութիւններ փոխանցեց եւ մասնաւորապէս անդրադարձաւ դպրոցին աջակցելու կարեւորութեանը: Նա ընդգծեց, թէ ինչքան էական է ժողովրդի կողմից տրամադրուող օգնութիւնը երեխաների եւ իրենց ընտանիքների՝ Շուշիում մնալու եւ գոյատեւելու համար: Դանիէլ Ղազարեանի անուան երաժշտական դպրոցի տնօրէն-հիմնա-

դիրն ամերիկահայ Կարէն Ղարիբեանն է, ով իր անձնակազմի հետ միասին ջանք չի խնայում աշակերտների համար բարեկեցիկ պայմաններ ստեղծելու եւ դպրոցը կանգուն պահելու համար:

Ուրախալի երեւոյթ է, որ դպրոցի աշակերտների թիւը տարեցտարի աւելանում է, եւ աւարտող աշակերտներից շատերը վերադառնում են դպրոց՝ դասաւանդելու համար: Նպաստաւոր դպրոցական պայմանները պատճառ են դառնում, որ աշակերտները բարձր յաջողութիւններ արձանագրեն եւ արժանանան գանազան շքանշանների: Նման յաջողութեան ականատես ենք եղել այս տարի, երբ դպրոցի աշակերտները երաժշտական տարբեր մրցոյթներում փայլուն յաջողութիւններ արձանագրեցին:

Թորոնթոյի Յայ Ակումբը շարունակելու է դպրոցի հովանաւորումը՝ յոյս ունենալով, որ Թորոնթոյի հայ համայնքը եւս նեցուկ կը հանդիսանայ այս կարեւոր առաքելութեանը:

Հարկ է նշել, որ իւրաքանչիւր նուիրատու ստանում է հարկային զեղչ «Yalkezan Foundation»-ի կողմից:

Էռա Պողոսեանի Յիշատակին

Մելինէ Աւանեսի

Մէկ տարի առաջ, Նոյեմբեր 17, 2016 թուին կեանքից հեռացաւ ականաւոր մանկավարժ՝ վաստակաւոր ուսուցչուհի եւ Ռաֆֆի օրացոյցի արտօնատէր, հրատարակիչ Էռա Պողոսեանը:

Տիկին Էռան (իսկական անունով Էռիքա), ծնուել է 1930 թուականին Թեհրանում:

Դուստրն էր ազգային գործիչ, յարգուած իրաւաբան՝ Արսէն Խանի եւ Այծեմիկ Միքաէլեանի:

Ուսումը աւարտելուց յետոյ, 1948 թականից սկսել է հայերէն լեզուի դասաւանդման վեհ աշխատանքը:

Յայ մանուկի հայեցի դաստիարակութեան պատուաւոր աշխատանքը եղել է իր կեանքի մեծագոյն նպատակներից եւ նա բարձր նուիրումով եւ գորգորանքով շարունակել է հայ մանուկներին կրթել եւ դաստիարակել, հպարտանալով «ուսուցչուհի» ի կոչումով:

1980 թուից, բնակուելով Թորոնթօ, Զանադա, շարունակելով հայապահպանումին նուիրեալ իր առաքինութիւնը, տանը, հայերէն դասարաններ է կազմակերպել Թորոնթոյի հայ մանուկների համար:

1970ից ի վեր, իր ամուսնու Մար-

տիկ Պողոսեանի հետ միասին հրատարակել են իրանահայ համայնքի կողմից սիրուած եւ հանրայայտ «Ռաֆֆի» օրացոյցը, իսկ 2006 թականից ի վեր ամուսնու վախճանումից յետոյ, ստանձնել է օրացոյցի արտօնատիրութիւնը եւ շարունակել է օրացոյցը հրատարակել ամէն տարի, մինչեւ իր կեանքի աւարտը:

Տիկ. Էռայի մահը մեծ կորուստ էր իրանահայութեան համար: Թող Աստուած հոգին լուսաւորի եւ համբերութիւն տայ իր հարազատներին եւ պարագաներին:

ԹՈՐՈՆԹՈՆԱՅ
TORONTO HVE

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթօհայ» պալատաւանաւոր

է

իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրու-թիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Նոր Զելանդիայի Փոքրաթիւ Զայ Զամայնքը

«Արմենփրես»- Նոր Զելանդիայի մէջ այժմ կ'ապրի մօտ 200 հայ: Անոնք հիմնականօրէն Իրաքէն, Իրանէն, Լիբանանէն, մասամբ, Զայաստանէն են: Տեղի հայերը կը բնակին Օքլանտ եւ Ուլիմկթըն քաղաքներուն մէջ: 1996էն կը գործէ Նոր Զելանդիայի հայկական միութիւնը, որու նպատակն է հայապահպանութիւնը եւ մանուկներու հայեցի դաստիարակութիւնը: Զայկական միութեան ղեկավար Նուպար Եագուպեան նշած է, որ ջանք չեն խնայեր հայապահպանութեան ուղղուած աշխատանքներուն:

«Այստեղ հայ համայնքը քիչ է ու ցրուած: 1996ին կը գործէր հայկական դպրոց, սակայն ան փակուեցաւ՝ նոր աշակերտներ չունենալուն պատճառով: Զայոց լեզուի պահպանութեան հարցը լուրջ խնդիր է: Կան խառն ամուսնութիւններ: Այժմ համայնքի ջանքերով կը նախատեսենք մօտ ապագային Օքլանտի մէջ վերաբանալ հայկական կիրակնօրեայ դպրոցը», ըսած է Եագուպեան:

Անոր խօսքով, կը փորձեն կապ պահպանել Զայաստանի հետ կրթական գործընթացները կազմակերպելու համար: Առջանց կը կազմակերպուի ուսուցիչներու վերապատրաստման դա-

Նոր Զելանդիայի հայեր եկեղեցական արարողութենէն ետք:

սընթացք: Դպրոցը բանալէն ետք դասընթացները նաեւ առջանց պիտի ըլլան, որպէսզի Նոր Զելանդիայի այլ քաղաքներու հայերը նոյնպէս միանան: Զամացանցով պիտի միանան նաեւ մասնագէտներ Զայաստանէն:

Թէեւ Զայաստանէն հեռու, բայց հոգիով մօտ Զելանդիայի հայ համայնքը պարտաճանաչ կը նշէ Զայաստանի հետ

կապուած տօները, կ'անդրադառնայ յիշարժան օրերուն: Ամէն տարի կը կազմակերպուին ձեռնարկներ նոյնրուած՝ ԶԶ անկախութեան, Բանակի հիմնադրման օրուան եւ այլն: Յիշատակի ձեռնարկները կը կազմակերպուին Զայոց Ցեղասպանութեան տարելիցի օրը:

Զամայնքը թէեւ քիչ է, սակայն հայերը աշխոյժ ներգրաւուած են տարբեր

ուղորտներու մէջ: Տեղի հայերը առաջատար բժիշկներ են, մանկավարժներ, դրամատսային եւ արուեստագիտական ոլորտի մասնագէտներ:

Զայապահպանութեան զուգահեռ հայ համայնքը տարբեր ձեռնարկներով կը փորձէ տեղի բնակիչներուն մէջ անելի ծանաչելի դարձնել Զայաստանը:

«Զամայնքի փոքրաթիւ ըլլալուն պատճառով քիչեր գիտեն Զայաստանի մասին: Մեր կողմէ կազմակերպուող ձեռնարկներուն կը փորձենք հնարաւոր չափով շատ տեղացիներ հրաւիրել: Ունինք ֆէյսպուքեան էջ, ուր կը տեղադրենք ձեռնարկներուն ցանկը, ինչպէս նաեւ տարբեր տեղեկութիւններ Զայաստանի մասին», ըսած է ան:

Յատուկ ուշադրութիւն կը դարձնեն հայկական խոհանոցի համն ու հոտը տարածելու գործին: Բաւական յաճախ տեղի հայ կանայք կը պարտաստեն եւ կը վաճառեն հայկական ուտելիքներ՝ փորձելով ծանաչելի դարձնել հայկական խոհանոցը: Նուպար Եագուպեան նկատել կու տայ, որ հայկական ճաշատեսակները մէկ անգամ համտեսած նորզելանտացիները անտարբեր չեն մնար: Անոնք սկսած են բարձր գնահատել հայկական սովորութիւնները:

Ֆրանսան Զայ Ժողովուրդի Անկեղծ Բարեկամն է. Մաքրոն Նամակ Յղած է Արամ Ա.ին

Նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն

Նոյեմբեր 6ին Արամ Ա. Կաթողիկոս նամակ մը ստացաւ Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնէն:

Նախագահ Մաքրոն կը վստահեցնէ, որ Ֆրանսան «միջազգային իր դաշնակիցներուն հետ պիտի շարունակէ աշխատիլ ի խնդիր խաղաղութեան եւ ապահովութեան, յատկապէս Միջին Արեւելքէն ներս, պահպանելով ցեղային ու կրօնական զանազանութիւնը եւ ինքնութիւնը, որ շրջանի իրայայտուկ յատկանիշներէն մէկը կը հանդիսանայ: Ֆրանսան նաեւ պիտի շարունակէ պայքարիլ ծայրայեղութեան դէմ՝ պաշտպանելով ցեղային ու կրօնական ծայրայեղութեան ու բռնութեան զոհ դարձած համայնքները»:

Անդրադառնալով Սուրիոյ տագնապին, ան կը շեշտէ՝ «արդարութեան վրայ հիմնուած տագնապի քաղաքական լուծման կարեւորութիւնը, որպէսզի Սուրիոյ ժողովուրդը բաղկացնող ցեղային ու կրօնական համայնքները կարենան ապրիլ խաղաղութեան մէջ, յարգուած տեսնելով իրենց մարդկային իրաւունքները»:

Ֆրանսայի նախագահը նաեւ կ'անդրադառնայ Զայոց Ցեղասպանութեան:

Յիշելով՝ թէ «Զայոց Ցեղասպանութենէն հարիւր տարիներ յետոյ Միջին Արեւելքը տակաւին կ'ապրի բռնութեան ու բռնակալութեան մթնոլորտի մէջ», կը վստահեցնէ, թէ Ֆրանսան «հաւատարիմ իր կեցուածքներուն, պիտի շարունակէ շեշտել ճշմարտութեան հրամայականը եւ հաւաքական յիշողութեան պահպանման կարեւորութիւնը աշխարհի բոլոր երկիրներէն, ներառեալ Թուրքիայէն ներս», միաժամանակ ընդգծելով, որ Ֆրանսան «անկեղծ բարեկամ է Զայաստանին եւ աշխարհի բոլոր կողմերը ապրող հայ ժողովուրդին, եւ ան ամբողջութեամբ յանձնառու է Ղարաբաղի հարցին բանակցութեան ճամբով մնայուն լուծում մը գտնելու՝ յօգուտ շրջանի բոլոր ժողովուրդներուն»:

Վերջապէս, նախագահ Մաքրոն կը վերահաստատէ Ֆրանսայի եւ Լիբանանի միջեւ գոյութիւն ունեցող զօրեղ բարեկամութիւնը, Լիբանանը նկատելով տիպար երկիր մը գոյակցութեան, բազմազանութեան եւ ժողովրդավարութեան, ուր հայ համայնքը ունի իր կարեւոր տեղը:

Զայ Մշակույթը Պիտի Ներկայացուի «Մեթրոփոլիթըն» Թանգարանին Մէջ

Զայոց պատմութեան ամբողջ ժամանակաշրջան մը պիտի ներկայացուի համաշխարհային հեղինակաւոր մշակութային կեդրոններէն մէկուն՝ Նիւ Եորքի «Մեթրոփոլիթըն» թանգարանին մէջ: 4-17 դարերու հայ պատմամշակութային ժառանգութիւնը ներկայացնող բացառիկ ցուցահանդէսին բացումը նախատեսուած է 2018ի Սեպտեմբեր 21ին, Զայաստանի Զանրապետութեան անկախութեան վերականգնման օրը:

Յոկտեմբեր 22ին, «Արարատ Էսքիճեան» թանգարանին մէջ ցուցահանդէսին մասին մանրամասնութիւններ ներկայացուց «Մեթրոփոլիթըն» ի միջնադարեան արուեստի եւ վանքերու բաժնի պատասխանատու Զելեն Էլընս:

«Ցուցահանդէսին պիտի ներկայացուին վաղ միջնադարէն մինչեւ 17րդ դար հայոց պատմութիւնը եւ մշակույթը՝ քրիստոնէութեան ընդունման, Մեսրոպ Մաշտոցի կողմէ հայ գիրերու ստեղծման ու ատոր ազդեցութեան, Կիլիկիոյ հայոց թագաւորութեան տարիներու մասին ցուցանմունքներ, տարբեր դարերու ձեռագիրներ, հայերէն առաջին տպագիր գիրքեր», տեղեկացուցած է Էլընս:

Ցուցադրութիւնը հիմնականին մէջ կազմուած պիտի ըլլայ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի թանգարանին, Մատենադարանի եւ Պատմութեան թանգարանի

նմուշներէն, նաեւ պիտի ներառուին Երուսաղէմի Սուրբ Յակոբեանց եկեղեցւոյ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան, Մխիթարեան միաբանութեան մօտ պահուող հայ միջնադարեան մշակութային որոշ գանձերէն նմուշներ՝ տրամադրուած «Կիւպէնկեան» հիմնարկին եւ որոշ ոչ հայկական աղբիւրներու կողմէ:

Ան նշած է, որ բացառիկ առիթ կ'ընձեռուի՝ աշխարհի հնամենի մշակութային մէկը կրող ժողովուրդին պատմամշակութային ժառանգութիւնը ժամանակակից ձեւով ներկայացնելու: «Մենք յոյս ունինք, որ ցուցադրութիւնը հայերուն հպարտութեան առիթ կ'ըլլայ, երբ տեսնեն, թէ Զայաստանը ինչպէս ըստ պատշաճի ներկայացուած է: Միաժամանակ կ'անկնկալենք աշխարհին անելի ծանաչելի եւ ընդունելի դարձնել հայ մշակույթը՝ որպէս համաշխարհային արուեստի ներկայանալի մաս», նշած է Էլընս՝ պատիւ համարելով իր ներգրաւուածութիւնը ցուցահանդէսի կազմակերպման գործին մէջ:

Զայկական ձեռագիրներու մասնագէտը խօսեցած է հայոց պատմութեան տարբեր ժամանակաշրջաններու մասին, ներկայացուցած հազուագիւտ ձեռագիրներ:

Սփիւռքի Նախարարութիւնը Հայրենադարձութեան Ծրագիր Կը Մշակէ

«Ազատութիւն» - Հայաստանի Սփիւռքի Նախարարութիւնը ծրագրած է 2018ին ձեռնարկել հայրենադարձութեան մասին հայեցակարգ ու օրէնք մշակել:

Այս մասին տեղեկացուցած է Սփիւռքի Նախարար Զրաւնոյ Յակոբեան՝ պատասխանելով այն հարցումին, թէ արդեօք իրատեսական կը համարէ՞ նախագահ Սերժ Սարգսեանի՝ 2040ին 4 միլիոն բնակիչ ունենալու տեսլականը:

Յակոբեան յայտնած է, որ պէտք է մանրակրկիտ ուսումնասիրել, թէ ինչպէ՞ս կարելի է մարդիկ շահագործել՝ Հայաստան գալու, այստեղ աշխատելու եւ ապրելու համար:

«Ես կը կարծեմ, որ եթէ հանրապետութեան նախագահը յայտարարած է, որեւէ նաեւ հաշտարկներ, մօտեցումներ, ճշգրտումներ կատարուած են:

Ինչ կը վերաբերի Սփիւռքին՝ մեքանիկական ածի առումով, ոչ միայն բնական ածի առումով, մենք 2018ին նախատեսած ենք հայրենադարձութեան նախապատրաստական աշխատանքները, մենք, փաստօրէն, պիտի մշակենք հայեցակարգ, ուսումնասիրած ենք որոշներու փորձը, պիտի մշակենք օրէնք հայրենադարձութեան մասին, մասնագիտական հայրենադարձութեան համար կը փորձենք աշխատանքներ իրականացնել», ըսած է Յակոբեան:

Ըստ սփիւռքի նախարարին, հայրենադարձութեան համար հայրենասիրութիւնը բաւարար չէ:

«Մենք պէտք է կարենանք Հայաստանի հնարաւորութիւնները ներկայացնել՝ ինչ կրնանք իրենց առաջարկել,

ինչպիսի՞ մասնագէտներու կարիք ունինք, որոնց մենք պէտք է հրաւիրենք, պայմաններ ստեղծենք:

Եթէ անոնք այնպիսի մասնագէտներ են, որոնք պէտք են Հայաստանին եւ Հայաստանի մէջ նման մասնագէտներ կ'ան չկան, կ'ան քիչ են, ի հարկէ, պէտք է մտածել անոնց համապատասխան աշխատավարձ տալու մասին, պայման ստեղծելու մասին, որ մարդը գալ: Միայն հայրենասիրութեան դրդումով գալ, կանգնի փողոցը, ատիկա հայրենադարձութիւն չըլլար:

Հետեւաբար որոշ պայմաններ մենք պէտք է առաջարկենք: Իրաքանչիւր նախարարութիւն պէտք է իր հնարաւորութիւններու սահմաններուն մէջ առաջարկներ ներկայացնէ եւ մենք փորձենք ընդհանրացնել, ի մի բերել:

Լուրջ բան է նախապատրաստական, կազմակերպչական աշխատանքները հայրենադարձութեան»:

Նախարարը նաեւ յայտնած է, թէ ամէն տարի մեծ թիւով սփիւռքահայեր կը փոխադրուին Հայաստան այնտեղ բնակութիւն հաստատելու նպատակով: Ան յիշեցուց, որ Սուրիոյ պատերազմին սկստումէն ի վեր Հայաստան ժամանած են շուրջ 20.000 սուրիահայեր, որոնց մեծամասնութիւնը չի մտածեր լքել հայրենիքը:

Հայաստանի Բնակչութեան Թիւը 9 Ամսուան Մէջ Նուազած է 14.000ով

2017ի առաջին 9 ամսուան մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան մշտական բնակչութեան թիւը նուազած է 0,4 տոկոսով՝ կազմելով 2.979.600 մարդ՝ նախորդ տարուան նոյն ժամանակահատուածի 2.993.900ի համեմատ:

Ազգային վիճակագրական ծառայութեան տուեալներուն համաձայն՝ 2015ի համեմատ 2017ին Հայաստանի մշտական բնակչութեան թիւը նուազած է 0,8 տոկոսով:

Բնակչութեան կրճատման ծաւալներով առաջինները Լոռիի եւ Շիրակի մարզերն են: Երկու տարուան ընթացքին Լոռիի մարզին մէջ բնակչութեան թիւը կրճատուած է 6.900ով՝ 2017ին կազմելով 219.300՝ 2015ի 226, 7200ի համեմատ:

Նոյն ժամանակահատուածին Շիրակի մարզին մէջ բնակչութեան թիւը կրճատուած է 5800ով. 2015ին մարզին մէջ բնակչութեան թիւը կազմած է 243.200, իսկ 2017ին՝ 237.400:

2 տարուան մէջ բնակչութիւնը նշուած մարզերուն մէջ կրճատուած է համապատասխանաբար 3 ու 2,3 տոկոսով:

Մինչեւ 2040 Հայաստանի Բնակչութիւնը 4 Միլիոնի Հասցնելու Համազգային Նպատակը Դժուար է, Բայց՝ Իրականանալի. Կ'ըսէ Նախագահ Սարգսեան

Խորհրդակցութեան սկիզբը հանրապետութեան նախագահը ընդգծած է, որ մինչեւ 2040 Հայաստանի բնակչութիւնը 4 միլիոնի հասցնելու համազգային նպատակը դժուար, բայց իրականանալի խնդիր է: Նախագահը յաղթահարելի նկատած է նաեւ ժողովրդագրական իրավիճակին վրայ այսօր բացառաբար ազդող՝ Հայաստանի հետ դրացիներուն ունեցած յարաբերութիւններուն պատճառով առկայ անվտանգութեան խնդիրները:

Նախանշուած նպատակին հասնելը, նախագահ Սարգսեանի համոզումով, պէտք է ըլլայ Հայաստանի բոլոր իշխանութիւններուն խնդիրը, եւ 2040էն ետք ալ ժողովրդագրական իրավիճակի շարունակական բարելաւումը պէտք է նոյնչափ կարեւոր նկատուի:

Խորհրդակցութեան հիման վրայ հանրապետութեան նախագահը տուած է շարք մը յանձնարարականներ. մասնաւորապէս՝ կառավարութեան յանձնարարութեան է մշակել Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդագրական իրավիճակի (մինչեւ 2040) բարելաւման ռազմավարական հիմնադրոյթները, արտացոլել զանոնք մինչեւ 2030 Հայաստանի զարգացման ռազմավարութեան մէջ՝ սահմանելով համապատասխան բաղադրիչներ եւ 5ամեայ թիրախներ հետագայ ծրագիրներու մշակման ու իրականացման համար: Ընդգծուած է, որ կառավարութեան կողմէ մշակուող բոլոր ռազմավարական ծրագիրները պէտք է անդրադառնան ժողովրդագրական իրավիճակին՝ հիմք ընդունելով կառավարութեան կողմէ հաստատուած ժողովրդագրական իրավիճակի բարելաւման մինչեւ 2040ի ռազմավարական հիմնադրոյթներն ու այդ պահուն գործող համապարփակ ռազմավարական ծրագրի մօտեցումները:

ՀՀ Նախագահ Սերժ Սարգսեան Նոյեմբեր 8ին կազմակերպած էր հանրապետութեան ժողովրդագրական խնդիրներուն նուիրուած խորհրդակցութիւն, որուն մասնակցած են վարչապետը, կարգ մը նախարարներ, պատգամաւորներ, պետական պաշտօնեաներ:

Խորհրդակցութեան ընթացքին ըստ բնագաւառներու ներկայացուած եւ քննարկուած են Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդագրական հիմնական խնդիրները եւ իրավիճակի բարելաւման կարելիութիւնները, անդրադարձ կատարուած է պետական քաղաքականութեան թիրախաւորման հիմքը կարեւորող՝ երկրի ժողովրդագրական իրավիճակին վրայ ազդող հիմնական գործօններուն, առաջնահերթութիւններուն եւ անոնց հիման վրայ իրականացուելիք միջոցառումներուն, ինչպէս նաեւ թիրախային նպատակին հասնելու խթաններուն:

Վերադարձ Ռ. Հատտէճեանի...

շար. Յոդ Էջէն

մէջ մեծ միութարութիւն էր կարդալ այդ գիրքերէն եւ այդ ներկայացուած գրութիւններէն բան մը սորվելու գոհունակութիւնը ունենալ: Չենք գիտեր ինչպիսի հարստութիւն մը ունինք, երբ մեր լեզուին վրայ ունինք մեր մեծաքանակ, սորվինք որքան որ կրնանք բառարաններէն որ կրնան մեզի օգտակար ըլլալ, այս է իր փոխադարձութիւնը: Ես շատ կը յարգեմ իր այս նուիրումը, հաւատքը մեր լեզուին, գրականութեան եւ հայուն նկատմամբ: Ռ. Հատտէճեանի համար հայերէն լեզուն պաշտամունքի առարկայ իրողութիւն մըն է եւ այս է որ կը փորձէ այս գիրքերուն մէջ ներկայացնել»:

Համայոյեան «Պտոյտ մը հայոց լեզուի բառարանին մէջ» գիրքերէն կարգազ զանազան էջեր, մէկ կողմէ վերլուծումներ ընելով եւ բացատրութիւններ տալով: Ռ. Հատտէճեանի հեղինակութիւնները մատնանշելով ըսաւ թէ՝ «այլազան նիւթերու մասին գրած է գրութիւններ, որոնք այնքան թարմ են նաեւ իրենց բովանդակութեամբ: Ան քաջածանօթ է մարդկային մտքին եւ հոգիին, մարդկային արարքները, որոշումները, քայլերը կ'արձանագրուին շատ պարզ բառերով, ինչ որ արտակարգ կարողութիւն մըն է»:

«Այլ առիթով մը իմ կարծիքս յայտնած եմ Ռ. Հատտէճեանի մասին եւ ատիկա չեմ փոխեր երբեք: Իր գրական կեանքը, նուիրումը, ինչպէս նաեւ իր գրական ներդրումը նկատի առած Ռ. Հատտէճեան մեր ներկայ գրականութեան իմաստուն Վեհափառ Հայրապետն է եւ ամէնէն հզօր ներկայութիւնը մեր գրականութենէն ներս: Իր գիրքերը կարդալով կը զգաս, թէ հայ լեզուն լուսափայլ է եւ լուսաճաճանչ: Ռ. Հատտէճեանի գրութիւններուն հիմնական առանցքը մարդարարածն է: Ինք շատ զօրաւոր մարդկային զգացում ունի: Մարդ արարածը իր առօրեայ երեւոյթներով, պայքարներով, ակնկալութիւններով, ուրախութիւններով,

ներով, տազնապով, յաջողութիւններով, ծախողութիւններով այս բոլորը այլ եւ այլ վայրերուն մէջ, այլ եւ այլ կացութիւններու մէջ կը նկարագրէ, կը վերլուծէ, կը տրամաբանէ եւ այս ամբողջը գրական բարձր մակարդակի վրայ իր զուլալ հայերէն լեզուով կը ներկայացնէ: Իր գործերուն մէջ շարունակ ներկայ է հոգեբան եւ իմաստասէր Ռ. Հատտէճեանը: Բառերու եւ նախադասութիւններու ետին ան քաջածանօթ է մարդկային մտքին եւ հոգիին, մարդկային արարքները, որոշումները, քայլերը, մտածումները կ'արձանագրուին, կը հասկցուին, կը բացատրուին եւ կ'իմաստաւորուին հոգեբանական, պատմական եւ այժմեական տուեալներով եւ այս ամբողջը ան կը շարադրէ անօրինակ պարզութեամբ եւ մատչելիութեամբ: Դիտող, մտածող Ռ. Հատտէճեանին եւ իր գրիչին միջեւ այնքան սէր ու անմիջական յարաբերութիւն մը կայ որ ընթերցողը միայն երախտագիտական զգացումներով կը լեցնէ: Ռ. Հատտէճեանի գործերուն մէջ միշտ ներկայ է պատմական հայը իր զգայուն սրտով, հոգով եւ իր արժանապատուութեամբ, բայց այս հայը կոյր, մոռացկոտ, անգէտ հայ մը չէ երբեք, որովհետեւ այս հայը շատ լաւ գիտէ իր պատմութիւնը, իր լեզուն եւ գիտակից է իր զգայնութիւններուն, արժանապատուութեան: Հոս կը գործէ տրամաբանող միտք մը Ռ. Հատտէճեանի միտքն է, որ գիտէ խորհիլ, տրամաբանել եւ ըլլալ արդար ու արդարամիտ եւ կարող է իրաքանչիւր հարց իր հունին մէջ դնել: Ան մտաւոր է երբ սխալ բան մը կը տեսնէ կը նկատէ, բայց ան միշտ կ'ակնկալէ եւ կը մաղթէ որ լուսագոյնը ըլլայ մեր ազգին»:

Գրասէրներ Հատտէճեանի գրականութեամբ յագեցած, ուրախ տպաւորութեամբ բռնող ծափահարութիւններով ողջունեցին Սարգիս Համայոյեանը, մաղթելով իրեն կատարեալ առողջութիւն:

«Ես իմ 5 երեխաներս Բերի՝ Իբրեւ Նուէր Հայրենիքիս». Հրաչ Գէորգեան

Կարինէ Աւագեան

Բազմաթիւ հարցազրույցներ ունեցած եմ սուրիական պատերազմի պատճառով Հայաստան հանգրուանած եւ Սփիւքի տարբեր գաղթածախներէ հայրենադարձուած մեր հայրենակիցներու հետ, սակայն այս մէկը բացառիկ էր իր մասնակիցներու առումով՝ 5 փոքրիկներ, որոնցմէ երկուքը՝ երկուորեակ, իրենց ծնողներուն հետ ՀՀ Սփիւքի նախարարութիւն եկած էին՝ մասնակցելու Միջին Արեւելքի Աստուածաշնչեան ընկերութեան խորհուրդի ատենապետ, դոկտոր Հրայր Ճեպէճեանի՝ Երեւանի մէջ բնակող սուրիահայ երիտասարդ ընտանիքներուն, երեխաներուն նուիրելու համար բերուած Երիտասարդ ընտանիքի Աստուածաշունչէ գիրքի շնորհանդէսին:

Կենդանի դռները բացուեցան, եւ իրաւք՝ զարմացած աչուկներով 5 անուշիկ փոքրիկներ իրար ետեւէն ելան մտան. Պահ մը ինծի թուեցաւ՝ երազի մէջ կը տեսնեմ այդ դէմքերը, յետոյ սթափեցայ եւ սկսայ զրուցելու ծնողներուն ու երեխաներուն հետ: Երկու տղայ եւ 3 աղջիկ՝ հայրենադարձներու ընտանիքին մէջ՝ Ցանկացայ ուրախութիւնս կիսել գործընկերներու հետ եւ անոնց ուղեկցեցի «Հայերն Այսօր»-ի խմբագրասենեակ, ուր փոքրիկներու մուտքը նաեւ զարմանքով ու հիացմունքով ընդունուեցաւ: Այդքան մարդ տեսնելով՝ երեխաները ճուղիկներու պէս հաւաքուած էին իրար գլխու, իսկ յետոյ՝ կարեւորը յետոյ ինչ տեղի ունեցաւ, երբ սկսայ հարցեր տալու փոքրիկներուն. հարցուցի, թէ ով է անոնցմէ ամենախելօքը, եւ երեխաներէն ամէնէն աշխոյժ ու ժիր Դանիէլը ըսաւ՝ Ես, երբ հարցուցի, թէ ով է ամենալաւ սորվողը, Դանիէլը դարձեալ ըսաւ՝

Ես, իսկ երբ հարցուցի, թէ անոնցմէ ով ամենաշարժձին է, ան մատնացոյց ըրաւ միւս երեխաներուն: Եւ այդ պահուն մեծ քոյրը՝ Զեփիւռը եւ եղբայրը՝ Սարգիսը, կարծես ներողամտաբար, կը ժպտէին, իսկ զոյգ աղունիկները մոլորուած կը նայէին Դանիէլին: Անոնց նայելու՝ աւանդաբար ինչեցի Մանկական Աստուածաշունչին մէջ պատկերուած Յիսուսի շուրջը բոլորուած մանուկները եւ Տիրոջ ըսածները. «Թո՛յլ տուէք այդ մանուկներուն եւ մի՛ արգիլէք, որ անոնք իմ մօտ գան, որովհետեւ Երկնքի արքայութիւնը այդպիսիներունն է. ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի, եթէ չդառնաք ու չըլլաք մանուկներու պէս, Երկնքի արքայութիւն չէք մտնէր: Արդ, ով իր անձը կը խոնարհեցնէ՝ ինչ պէս այս մանուկը, Երկնքի արքայութեան մէջ ան է մեծ: Եւ ով իմ անունովս այսպիսի մանուկ մը ընդունելու ըլլայ, ինձ կ'ընդունի»:

Ի հարկէ, Տիրոջ խօսքը մանկան նման մաքուր ու անմեղ ըլլալու մասին

է, ու ես այս 5 փոքրիկներէն իւրաքանչիւրի աչքերուն, հայեացքին մէջ դրոշմուած անմեղութեան, մաքրութեան կնիքը տեսայ, լսեցի անոնց թոթովանքները, անոնց ծնողներուն՝ Հրաչ Գէորգեանի ու Արմիկ Յակոբի հայրենադարձուելու պատմութիւնը, զոր կը ներկայացնենք նաեւ մեր ընթերցողներուն:

«Ես ծնած եմ Սուրիա, 1988ին Հալէպէն գացած եմ Լիպիա, այնտեղէն ալ՝ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններ, կ'ապրէի ու կ'աշխատէի Տուպայի մէջ. վերադարձայ Սուրիա, 2007ին ամուսնացայ Արմիկին հետ եւ միասին գացինք Տուպայ: Ընտանիքս մեծցաւ, ծնան երեխաներս՝ 2008ին՝ Զեփիւռ, 2010ին՝ Սարգիս, 2012ին՝ Դանիէլ, 2013ին ծնան Աննան ու Մերին, իր ընտանիքին մասին անսահման սիրով եւ հրճուանքով կը պատմէ Հրաչ Գէորգեանը ու կը շարունակէ, - ես ուզեցի, որ իմ երեխաներս իսկական հայ մեծնան, հայերէնը չմոռնան եւ որոշեցի տեղափոխուիլ մեր

Հայրենիք: Տուպայի մէջ անոնք արդէն կը յաճախէին անգլիական դպրոց, եւ վախ կար, որ օր մը պիտի մոռնան հայերէնը՝ թէեւ մեր ընտանիքը հայախօս է: Ես իմ երեխաներս բերի՝ նուիրելու Հայրենիքիս: Մեր երեխաները այստեղ շատ լաւ կը զգան, ընկերներ ունին, երբ կը հարցնեմ՝ երթանք Սուրիա, կ'ընդդիմանան. անոնք սիրեցին Հայաստանը, արդէն կը խօսին արեւելահայերէնով: Բնականաբար, դիւրին չէր նոր կեանք սկսիլը, բայց Հայաստանի հանդէպ ունեցած մեր սէրը վեր էր ամէն ինչէ: Ես մեքենայի մասնագէտ եմ, աշխատանք չունիմ, կիսնս՝ Արմիկը, երեխաները կը խնամէ, անոր գործը շատ է: Երեխաներուն համար նպաստ կը ստանանք, կրնանք ապրիլ: Մեծապէս շնորհակալ ենք ՀՀ սփիւքի նախարարին, որ մեզի օգնութեան ձեռք մեկնեց, աջակցեցաւ, որպէսզի կարենանք յաղթահարել դժուարութիւնները, պահել երեխաները: Մեզի կ'օգնէ նաեւ հայաստանեան հիմնադրամ մը՝ վճարելով մեր բնակարանի վարձի 60000 դրամը: Ընտանիքս ենք բոլորին. եթէ միայն ես կարենամ իմ մասնագիտութեամբս աշխատանք մը գտնել, ամէն ինչ աւելի լաւ կ'ըլլայ. ամէնէն կարեւորն այն է, որ Հայրենիքի մէջ ենք», կ'ըսէ իմ զրուցակիցս, ու ես կը հաւատամ, որ այսպիսի ոգեւորութեամբ ու լաւատեսական տրամադրութեամբ ներշնչուած մեր հայրենակիցները անպայման պէտք է Հայրենիքի՝ մէջ իրականացնեն իրենց նուիրական բոլոր երազանքները:

Ի Հրաժեշտ կու տամ այս մեծ ու գեղեցիկ ընտանիքին, երկու ձեռքերով «Երիտասարդ ընտանիքի Աստուածաշունչ»-ը ամուր գրկած 5 փոքրիկ հրաշքներուն՝ հոգիիս ու աչքերուս մէջ անոնց անմեղ հայեացքները:

Հայաստանի Մասին Խօսի՛լ, Խանդավառուի՛լ, Թէ՛ Տէր Ըլլալ Եւ՝ Հզօրացման Ծառայ

Յ.Պալեան

Ամառը աւարտած է: Հրօսաշրջային արձակուրդը, համաժողովները եւ համագումարները վերջ գտած են: Հայաստան իր առօրեային մէջ է, աշխատանք, կեանքի դժուարութիւններ, սահմանի պաշտպանութեան մտահոգութիւն, երբեմն ալ՝ թշնամիի կոյր գնդակի զոհ գալուն կեանք մը:

Ամէն գոյնի զբօսաշրջիկները, հայրենասիրութեամբ բաբախողներ եւ հոն կանգ առնողներ, իրենք իրենց փրկարարի հռոմէացի ծերակուտականի պարեգօտ շնորհած իմաստուններ եւ դրամատերեր՝ վերադարձած են իրենց աշխարհները, իրենց առօրեայի հայրենիքները, վերագտնելու համար իրենց տեղական փառասիրութիւնները, սփիւռքահայր կեանքը գտած է իր բնական հունը, այդպէս կ'ըսենք: Ծննդավայրի կամ քաղաքացիի վիճակը հայրենիքը չեն փոխարինէր: Տարբեր ըմբռնումներ մշակուած պէտք էր ըլլային, որոնց բացակայութիւնը պատճառ է, որ սփիւքը համարուի մնայուն եւ յաւերժական:

Ե՛րբ հայրենասէր-հայասէր զբօսաշրջիկները պիտի իրապէս տեսնեն եւ ըսեն, թէ հայուն համար ի՞նչ կը նշանակէ կեանքը գտաւ իր բնականն հունը: Ազգի մը պատկանելիութեան եւ հակառակին անջատման գիծը ինչպէ՞ս կը սահմանուի, ինչպէ՞ս կը գծուի: Անբնականը մինչեւ ո՞ր եւ մինչեւ ե՞րբ որպէս բնական կրնայ ինքզինք պարտադրել, ընդունելի ըլլալ: Այդ անբնականը, ժա-

մանակի հարթող գլանին տակ, վերջ պիտի գտնէ, երբ այլեւս անհատներ եւ հաւաքականութիւններ կը կորսնցնեն շարունակութիւն ըլլալու յանձնառու գիտակցութիւնը, ինչ որ անխտաւափելի ընթացք է, քանի ազգի անդամը հեռուէն կը դիտէ իր հայրենիքը:

Համաժողովները եւ համագումարները, ընդունելութիւնները, շնորհուած շքանշանները արձակուրդային զբօսանք կը թուին ըլլալ, հաճոյքներ եւ համեմներ, որոնք վերածնող, վերակառուցող եւ զարգացող երկրի համար առաջին անձրեփին հետ անհետացող շպարի կը նմանին: Ազգի մը կեանքը կը շարունակուի հայրենիքի մէջ, որ ամրան թէ՛ օրերուն կարօտի առաւել կամ նուազ այրող գագումներուն բալասան կու տայ, Երեւա-

նի աղբիւրներուն պէս: Երբ գերմանական բանակները գրաման տակ կը պահէին իրենց երկիրը, ֆրանսացիները Հոնոլուի չգացին, դիմադրական շարժում կազմակերպեցին, ընդառաջ գացին մահուան: Հայաստանի սահմաններու պաշտպանութիւնը համայն ազգի զաւակներու պարտականութիւնն է: Ազգի եւ հարազատութեան տեսանկիւնէ անհեթեթութիւն է մտածել, որ եթէ զինուորական ծառայութիւնը վերանայ, սփիւքէն երիտասարդներ աւելի դիւրին կը հաստատուին Հայաստան եւ Արցախ:

Միշտ կարելի է մեր կացութիւնը դիտել ամբողջ աշխարհի մէջ տեղի ունեցող ընկերատնտեսական եւ մշակութային իրադարձութիւններու եւ շարժումներու լոյսին տակ: Ժողովուրդ-

ներու տեղափոխութիւն եւ գաղթականական ալիքներ կը զբաղեցնեն հանրային կարծիքը եւ քաղաքական դեկավարութիւնները՝ անմիջականի եւ ապագայի նախատեսութիւններու համար: Համաշխարհային տարողութեամբ խմորումներ կան բոլոր մարզերու մէջ, եւ ոչ ոք կրնայ պատկերացնել, թէ ինչ պիտի ըլլան՝ մոլորակը, ազգերը, երկիրները, քաղաքակրթութիւնները, կենցաղները, ընկերային եւ միջազգային յարաբերութիւնները եւ արժէքները կէս դար ետք:

Երբ աչքի առաջ կ'ունենանք այս տուեալները, կամ «գլուխս փրկեմ»-ի ընթացք կ'որոշեցնենք, կը հեռանանք հայրենիքէն եւ անոր տիրութենէն, կը փակենք ծանապարհները հայրադարձութեան, կը հրաժարինք ամէն կարգի արժէքներէ, կամ հաւատարմութիւններու յանձնառութեամբ մեր կեանքին կու տանք մեր դաւանած սկզբունքներուն իմաստը եւ ըստ այնմ կ'ընտրենք ուղեգիծ: Ըլլալով փոքր ժողովուրդ՝ յաւակնութիւնը չենք կրնար ունենալ աշխարհի ընթացքին եւ քաղաքականութեան վրայ ազդելու, բայց մենք մեզ յարգելու համար, որպէս մարդ եւ որպէս հաւաքականութիւն, կրնանք դիմել ինքնապաշտպանութեան՝ առանց հրաշքի սպասելու եւ առանց ընդունելու, որ ուրիշներ որոշեն մեր փոխարէն: Իսկ ինքնապաշտպանութեան պայքարը չի մղուի՝ Պեղրի Հիւր, Քոթ տ'Ազիւր, Ֆլորիտա, Նոր Զելանտա կամ Վանքովըր նստելով:

Հար. տես. էջ 14

ՓՈԽԱՆ ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆԻ ԱԼ ԻՆՉՈՐԻ Կ'ԱՊՐԻՄ, ԵԹԷ ՊԻՏԻ ՉԳՐԵՄ

(Գրիգոր Յոթոյեանի «Ոգեշունչ Բերթուաճներ եւ Ձօներգութիւններ» գիրքի հրատարակութեան առթիւ)

*Գիրքը կը մշակէ մարդու ճաշակը,
կը զարգացնէ սէր դէպի լեզուն, ոճը,
գեղեցիկի ըմբռնումը:*

Գրիգոր Յոթոյեանի կենսագրութիւնը ամէնքս գիտենք: Այս գիրքին, «Ոգեշունչ Բերթուաճներ եւ Ձօներգութիւններ», ծնունդով ես պիտի նշեմ անոր կեանքը ու իր հոգիին կենսագրութիւնը՝ իր ձօներգութիւններուն եւ բանաստեղծութիւններուն ընդմէջէն:

Գրիգոր Յոթոյեան, այս անգամ դուք կրկին ընթերցասէր հայորդիներու ձեռքերուն կը յանձնէք ապրումներով ու զգացումներով լեցուն բանաստեղծութիւններու եւ ձօներգութիւններու գիրք մը՝ յիշողութիւնները թարմացնելու համար: Կը կարծեմ, որ Յոթոյեանի «յանդգնութեան» հիմերը յուսալի են եւ ամուր: Անոր լաւագոյն բանաստեղծութիւնները յայտնուելով քով-քովի՝ բնաւ չեն կորսնցուցած իրենց արժէքը: Իր բանաստեղծութիւններուն մէջ հեղինակը կը ստեղծէ մարդկային լիարիւն եւ լիարժէք կերպարներ:

Պրն. Յոթոյեան, բանաստեղծութիւններդ ինքնին զարդ են, զարդերու զարդը: Սիրային տագնապներուդ մէջ կան խօսքեր բնական ու խտացուած, պարզ ու հասարակ, որոնց մէջ կը ծնին ազնիւ զգացումներու խոհեր: Այս է արուեստի այն մակարդակը, որ բացի վարպետութենէ՝ արդիւնք է նաեւ կեանքի խոր ճանաչողութեան:

Սիրելի՛ գրող, ձեր բոլոր նիւթերը մեզ հաղորդակից կը դարձնեն հայրենասիրական, մշակութային, կրօնական, ազգայինյեղափոխական, Եղեռնի եւ նամանաւանդ սիրային տագնապներու: Բնարեքութիւն, ուր մենութեան վերլուշերը միախառնուած են սքանչելի սիրոյ հետ, ուր հզօր ուժով դրսեւորած էք ա-

նոր ձգտումը դէպի գեղեցիկը: Դուք կնոջ կամ աղջկայ կերպարը հանդէս բերած էք որպէս բարձրագոյն գեղեցկութեան սիմպոլ:

Յոթոյեանի տեսածն ու ապրածը ազդակ կը դառնան ստեղծագործական երեակայութեան համար:

*Ես,
Գարնանային օրով այս հմայիչ,
Բնութեան չքնաղ փթթումին հետ
Կու գամ այսօր ոգեկոչել
Յայոց երկրի հրաշածին Ազատութեան
Արիւններկ թուականը պատմական:*

Իր բանաստեղծութիւններուն մէջ հետաքրքրութիւնները չափազանց լայն են ու բազմաբնոյթ: Ան լաւատես է եւ լաւատեսութիւնը կը համարէ իրականութեան հանդէպ միակ բարե-բեր ու մարդուն արժանի սկզբունքը:

*Մենք կը յիշենք քեզ, հերոս Անդրանիկ,
Յայ մեծ զօրավար, յաղթապանծ մարտիկ,
Դուն միշտ պիտո՛ւ ապրիս մեր սիրտերուն մէջ,
Յայդուկ սիրասուն, դուն կ'ապրիս անվերջ:*

Այստեղ հեղինակին իտէալը կը կայանայ անոր մէջ, որ իր հերոսներուն մէջ կը տեսնէ, կը գտնէ անշահախնդիր վեհանձնութիւն, սէր, արարքներ գեղեցկութեան եւ հոգիի վսեմութիւն:

Ան կը ձգտի բացայայտել նաեւ ժողովրդային կեանքի միասնականութիւնը.

*Ժողովուրդը իր բանակով միասնական,
Ազատութեան իրաւունքով պաշտպանուեցան,*

*Եւ անձնագոհ մարտիկներով մահապարտեան
Խոյանքներով հնչեց փողը ազատութեան:*

Այս գիրքին մէջ երգ ու երաժշտութիւն կան եւ միշտ առկայ է բնութեան իմաստուն վեհութիւնը.

*Կանաչազարդ դաշտերու
Քովերն ի վեր կը քայլեմ,
Աչքերս հեռու՜ սարերու
Բարձունքները կը գերեն:*

*Եփրատն անդին կը հոսի
Երաժշտութեամբ մը սիրուն,
Կարծես անձայն կը խօսի
Յոգիիս հետ վարարուն:*

Յոթոյեանի գիրքը իր պարզութեամբ ու խորութեամբ կը յիշեցնէ հայրենի վճիտ ջուրերը, որոնց յատակի քարերը պարզ կ'երեւան, սակայն երբ նայիս, անոնք այնքան մօտ կ'երեւան, որ կը թուի թէ ձեռքով կրնաս հասնիլ. բայց երբ կը փորձես, այնքան են խորունկ, որ ձեռքդ չի հասնիր անոնց, եւ կարօտակէզ աչքերով միայն կ'երագես: «Աղբիւրի մօտ» բանաստեղծութեան մէջ կ'ըսէ.

*Վճիտ ջուրիդ ընդմէջէն
Յայրենիքիս հոգեթով
Աղբիւրները կ'երագեմ
Կարօտակէզ աչքերով:*

Այդպիսին է նաեւ Յոթոյեանի գրիչը. այնքան պարզ է, որ կը թուի, թէ դուն ալ կրնաս այդպէս գրել: Սակայն ատիկա գրողի այն բարձունքն է, որ քիչերը կը բախտաւորուին զայն՝ նուաճել: Անոնք, որոնք քիչ թէ շատ ծանօթ են

Յոթոյեան մարդուն, կրնան վկայել, որ անոր մարդ-կային նկարագիրը եւ գրականութիւնը լիակատար համերաշխութեան մէջ են: Իսկ այս պարագային գրողը ինչ ալ որ գրէ՝ երբեք չի ստեր, եւ այն ինչ կը ստեղծէ ան՝ կ'ըլլայ ազնիւ մղում-ներու, անկեղծ պոռթկումներու արդիւնք, սրտի թելադրանք եւ ոչ թէ կեցում:

Յոթոյեանը իր գրած բոլոր բանաստեղծութիւններուն ընդմէջէն գրականութեան բերաւ իր սերունդի կենսագրութիւնը, ուր բանաստեղծութենէ բանաստեղծութիւն վերաճեցուց սերունդի մը ճակատագիրը:

Յոթոյեանը ինչ որ գրած է, գրած է իր համոզումներուն հաւատարիմ: Կ'ըսեն՝ «ճանապարհ անցնողը ուզէ կամ չուզէ կը փոշոտի»: Յոթոյեանը ինչպէ՛ս կրցաւ անցնիլ այնքան երկար եւ փոշոտ ճանապարհ եւ չփոշոտեցաւ բնաւ:

Հիմա ես կ'երեւակայեմ, որ Յոթոյեանի միտքին մէջ դեռ չգրուած ստեղծագործութիւններ կան, սակայն անհոգ եղի՛ր, պրն. Յոթոյեան, այդ չգրուած անելի է գրուածէն:

Սիրելի՛ գրող, իրենց ժամանակին արդէն իսկ ձեր բոլոր գիրքերը գրախօսուած են հայ գրականագէտներու կողմէ՝ արժանանալով բարձր գնահատանքի եւ դրուատանքի, եւ այսուհետեւ դուք կաք, եւ ոչ միայն կաք, այլեւ ձեր բոլոր հատորներով պիտի անմահանաք գալիք սերունդներուն աչքին:

Կը ցանկամ ձեզի արեւշատութիւն եւ քաջառողջութիւն:

Ջերմ մաղթանքներով՝
ՍԵՂԱ ԳԱՆՏԱՅԱՐԵԱՆ
Սեպտեմբեր 2017
Թորոնթօ

Ի սէր Յայաստանին

Ես բանաստեղծ չեմ:

Բանաստեղծները տաղանդ ունին:

Ես այդ մէկը չունիմ:

Վերացական մտածումներէ հեռու ապրած եմ միշտ:

Յաճախ կը խորհրդածեմ գրածներուս վրայ, որոնք հայրենիքիս ու ժողովուրդիս նուիրուած եղած են, պատանի տարիքէս:

Յայաստանը ամէն բանէ վեր դասած եմ ես:

Կը հաւատամ միշտ,

որ եթէ ապրեցանք, ապրեցանք Յայաստանով:

Եւ եթէ պիտի տոկանք, պիտի տոկանք Յայաստանով:

Ուրիշ ելք չունիմք:

Ազգային ամէն գործունէութիւն,

հոս կամ Սփիւռքին մէջ,

պէտք է նպաստեն միմիայն Յայաստանի վերելքին:

Միմիայն հայ ժողովուրդին,

որ յաւիտենական է ու անջնջելի:

Այս կրկներգս ալ,

միաներու կարգին,

այս նպատակին նուիրուած է:

Յայաստանի Պաշտպանութեան ...

շար. Ա. Էջէն

րէպի «Յայ Կեդրոն»էն ներս, ուր կայացաւ պաշտպանութեան նախարարին հանդիպումը հայ համայնքին հետ: Ան ներկայացուց հայկական բանակի արդիականացման ծրագիրները, զինուած ուժերու մէջ սկիզբ առած բարեփոխումներու ընթացքն ու հիմնական ուղղութիւնները: Ան պատասխանեց նաեւ իրեն ուղղուած հարցումներուն: Գանատա աշխատանքային այցի

վերջին օրը, Նոյեմբեր 17ին, ՀՀ պատուիրակութեան անդամները հիւրընկալուեցան Սոնրէպի ՀԲԸՄ «Ալէք Մանուկեան» վարժարան: Աշակետները Յայաստանի Հանրապետութեան զինուած ուժերու զինանշանով շապիկներ հագած դիմաւորեցին հիւրերը եւ կարողացին հայ զինուորին հասցէագրուած իրենց պատրաստած նամակը: Վարժարանի դահլիճին մէջ անոնք նաեւ փոքրիկ համերգային ծրագիր ներկայացուցին հիւրերուն: Ընդհակառակութիւն յայտնելով ջերմ ընդունելութեան հա-

մար, Վիգէն Սարգսեան նշեց, որ այլ երկիրներ այցելու ընթացքին միշտ կարելի է համարած է հանդիպումները հայկական դպրոցներ, քանի որ առանց դպրոցներու անհնար է պահպանել հայկական ինքնութիւնը:

Յայկական պատուիրակութիւնը այնուհետեւ հիւրընկալուեցաւ «Սուրբ Յակոբ» դպրոցի տնօրէնութեան կողմէ եւ ծանօթացաւ վարժարանին:

Սարգսեան Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի պատուիրակութեան ընկերակցութեամբ այցելեց Լաւալի Հա-

Մանուկներուն մեր մտքը կառուցեմ,
որ փողոց չելլեն անտէր խաղալու,
դպրոց յաճախեն, գիտելիք սորվին
ու երբ որ մեծնան օգնեն մեր ազգին:

Երազս անտէր մի թողուր Աստուած,
կեանք տուր դուն ինձի, թող առողջ ապրիմ,
հայրենի գործեր ունիմ ընելիք
գիտիս մէջը հին ուր կը բնակիմ:

Երազս այս վեհ իրաւ կը դառնայ,
ես հաւատք ունիմ ընելիքիս վրայ,
ընկերներ ունիմ, որ ունին հոգի,
կողքիս կանգնած են յոյս կու տան ինձի:

Ու երբ երազս իրականանայ,
մանկապարտէզին ճռուղիին լսեմ,
խնդուն թող ապրին, ուրախ թող մեծնան
երբ ես քու կամքով մայր հողին ննջեմ:

*Մարգար Շարապխանեան
Ուշի գիւղ, Արագածոտնի Մարգ
Գրեցէք ինձի*

Join us

[www.facebook/
Torontohye newspaper](http://www.facebook.com/Torontohyepaper)

ՀՕՄԻ Ամենօրեայ Վարժարանի Աշակերտները Կը Գրեն Նոր Տարուան Առթիւ

Նոր Տարի

Նոր Տարի, նոր Տարի,
Քո գալը ըլլայ բարի,
Քեզ սպասել եմ անհամբեր,
Օրեր հաշուել ու երագել:

Կաղանդ Պապա սիրելի,
Նուէրներ բեր հաճելի,
Մեր օրը դարձուր ուրախալի,
Քեզ կը սպասենք ամէն տարի:

Լուսէ Ղազարեան

Նոր Տարի

Նոր Տարի է ըսելով,
Կը հաւաքուինք ընտանիքով,
Չիր ու չամիչ ուտելով,
Ու իրար լաւ մաղթանքներով:

Բոլորս միասին Հայր Մերը կ'աղօթենք,
Հայ զինուորին ոյժ ու կորով կը մաղթենք,
Ապա բոլորս իրար փաթօնելով,
Շնորհաւոր Նոր Տարի կ'ըստենք:

Աւետիս Գրժիքեան

Կաղանդ

Կաղանդի շրջանը մօտենալով,
Փողոցները ձիւնով ծածկուելով,
Գունաւոր գնդակներ եւ փայլուն լոյսեր,
Կը զարդարեն տուններ ու ծառեր:

Կաղանդ Պապան մեր տուն եկաւ,
Աղուոր, աղուոր նուէրներ բերաւ,
Ուրախ ժամանակ անցնելով,
Շնորհաւոր Նոր Տարի մաղթելով:

Նարինէ Արդին

Նոր Տարի

Ինչ ուրախ եմ ես նորէն,
Կաղանդ Պապան պիտի գայ,
Կարմիր եւ սեւ գօտի հագած,
Մեծ գլխարկն ալ գլխուն դրած:

Մէջքը շալկած սեւ տոպրակ,
Ձեռքը երկար գաւազան,
Ան կ'այցելէ տունէ տուն,
Որ նուէրներ մեզի կու տայ:

Նարէ Ճապրայեան

Նոր Տարի

Նոր Տարի, բարի եկար,
Շատ աղուոր նուէրներով,
Բաշխէ մարդոց ուրախութիւն,
Ինչպէս նաեւ խաղաղութիւն:

Արմէն Խաչիկեան

Նոր Տարի

Բարի գալուատ, Նոր Տարի,
Յոյսով եմ գալոյ ըլլայ բարի,
Թիւեր հաշուենք, քեզ տեսնենք,
Ու հին տարին միշտ յիշենք:

Մաթէրս Թաշճեան

Նոր Տարի

Եկէ՛ք պարենք ու քէֆ ընենք,
Երգենք, ցատկենք, շուրջպար բռնենք,
Կաղանդ Պապան դիմաւորեցինք,
Որ Նոր Տարին հետը բերէ,
Ուրախ օրեր իրար մաղթենք:

Փայանէ Արթինեան

Նոր Տարի

Կաղանդ Պապան, Կաղանդ Պապա,
Հաճիս քեզ կը խնդրեմ շուտ եկուր,
Նուէրներս ինծի ցոյց տուր,
Մէկ տարի է կը սպասեմ,
Որ մեզի գաս, ուրախացնես:

Լօրա Տէր Յովակիմեան

Նոր Տարի

Դեկտեմբեր 31, Նոր Տարուայ գիշեր,
Կաղանդ Պապան տեսնելու ես անհամբեր,
Երկար օրեր ես կը հասնիմ,
Տեսնելու ինծի բերած նուէրներ:

Թանիա Աթամէր

Նոր Տարի

Նոր Տարի պիտի տօնենք,
Նոր յիշատակներ պիտի շինենք,
Մաղթելու բոլորին առողջութիւն,
Եւ ուսուցիչիս՝ Տիկին Սիլվային համբերութիւն:

Կարէն Սալլախեան

Նոր Տարի

Երբ 12-էն մէկ ժամ առաջ,
Ես կը կանգնիմ կանաչ ծառին առաջ,
Միտքս մոլորուած ու խանդավառ,
Կ'երագեմ նուէրներս, որ պիտի գայ:

Երբ 12, որ ըլլայ,
Կը տեսնեմ ան կարմիր հագած,
Այդ նոյն անձը՝ Կաղանդ Պապան,
Նուէրներու տոպրակը ձեռքը բռնած:

Տարօն Պողոսեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Մեզի բերաւ նուէրներ,
Բարի եկար, Նոր Տարի,
Մեզի համար լաւ օրեր բեր:

Կաղանդ Պապուկ մեր սիրելի,
Կը սպասենք քեզ մենք անհամբեր,
Մեզ այցելէ ամէն տարի,
Նուէրներով լի ու լի:

Մոսիկ Տանատեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Իր հետ բերաւ Կաղանդ Պապին,
Տօնածառը զարդարեցինք,
Ուրախ երգեր երգեցինք,
Ուրախ, ուրախ պարեցինք:

Նարեկ Պետրոսեան

Նոր Տարի

Նոր Տարին ահա եկաւ,
Կաղանդ Պապան ալ հետը եկաւ,
«Շնորհաւոր Նոր Տարի» ըսելով,
Երգելով ու պարելով:

Նոր Տարին դարձեալ եկաւ,
Կաղանդ Պապն հետը եկաւ,
«Շնորհաւոր Նոր Տարի» ըսելով,
Խաղաղութիւն մաղթելով:

Էւա Եարտըմ

Նոր Տարի

Երբ Նոր Տարին կու գայ,
Նոր տօնածառ մը կ'առնենք,
Եւ գեղեցիկ կը զարդարենք:

Ես Նոր Տարին շատ կը սիրեմ,
Շատ անհամբեր կը սպասեմ,
Ձմեռ Պապիկը կու գայ,
Ինծի նուէրներ կու տայ:

Լեոնիդ Բրուտեան

Նոր Տարի

Կը տօնենք Նոր Տարին,
Դեկտեմբեր 31-ին,
Մեր տունը կը հաւաքուինք,
Կը նստինք ու կը խօսինք:

Համով ճաշեր կը պատրաստենք,
Կ'երգենք, կ'ուտենք ու կը խմենք,
Տարբեր խաղեր կը խաղանք,
Ու բարձրածայն կը խնդանք:

Կը դիտենք տօնածառը, իր զարդերով
Եւ գոյնզգոյն փայլուն լոյսերով,
Գիտնալով, որ Նոր Տարին,
Կը սկսի Յունուար 1-ին:

Քամի Գրժիքեան

Նոր Տարի

Ես շատ կը սիրեմ Նոր Տարի,
Կաղանդ Պապան կու գայ մեզի,
Ուրախ-ուրախ երգելով,
Նուէրներ կու տայ մեզի:

Քրիսչըն Թրիոնֆօ

Նոր Տարի

Բարով եկար Նոր Տարի,
Քու գալոյ ըլլայ բարի,
Ես կը սպասեմ անհամբեր,
Որ ստանամ նուէրներ:

Տօնածառը զարդարած եմ,
Որ բոլորս հաւաքուինք,
Ուրախութիւն մենք մաղթենք,
Նաեւ՝ խաղաղութիւն աշխարհին:

Նինարէ Նազարեան

Նոր Տարի

Երգենք, պարենք, ուրախ տօնենք,
Նոր Տարուայ գիշերը ընտանիքով անցնենք,
Ուտենք, խմենք ու ցատկենք,
Անվիշտ տարի իրար մաղթենք:

Նիգոլաս Արթինեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ ցուրտ ձմեռ,
Իր հետ բերաւ Նոր Տարուայ գիշեր,
Տօնածառն ու փայլուն զարդեր,
Բոլորիս տուններն:

Լուռի Ակոր

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Պարենք, երգենք ու ծիծաղինք,
Սիրտերնիս ուրախ պահենք,
Ուրախ օրեր իրար մաղթենք:

Քամի Գագուսեան

Նոր Տարի

Ես շատ կը սիրեմ Նոր Տարին,
Եւ կը փորձեմ մնալ միշտ բարի,
Դուրսը անձրեւ, ձիւն եւ հով,
Կաղանդ Պապան պիտի գայ մեր քով:

Քարինա Սարգիսեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Թող միշտ ըլլայ ուրախ, բարի,
Իր հետ բերաւ Կաղանդ Պապան,
Նուէրներ տոպրակով առատ:

Մարիա Գյունաշյան

Նոր Տարի

Անհամբեր կը սպասեմ Ամանորին,
Թող, որ ըլլայ անվիշտ տարի,
Խաղաղ, ուրախ օրերով լի,
Նուէրներով առատ ցանկալի:

Նանար Ըէօհմելեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Պէտք է ըլլանք շատ բարի,
Որպէսզի նուէրներ բերէ Կաղանդ Պապան,
Մեզի կ'ըսէ մեր մաման:

Շատ համով ճաշեր կ'ուտենք,
Կը խմենք, կը պարենք եւ քէֆ կ'ընենք,
Մեր ընտանիքները կ'ուրախանան,
Եւ պզտիկները կը խենդանան:

Արագ Չարշաֆեան

Նոր Տարի

Ամանոր է դարձեալ, Ամանոր,
Նուէրներու տոպրակը միշտ նոր,
Ուրախութիւն ամէն կողմ,
Ու մաղթանքներ փոխն ի փոխ:

Շանթ Մաքսուտլեան

Նոր Տարի

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Կաղանդ Պապան ալ միասին,
Նուէրներու տոպրակը լեցուն,
Ամէն կողմ ուրախութիւն:

Թամար Չերքէզեան

Նոր Տարի

Նոր Տարի է, Նոր Տարի,
Ամէն կողմ լոյսերով լի,
Բարով եկար դուն մեզի,
Շատ կը սիրենք մենք քեզի:

Աստուած Պապա, թող այս տարի,
Ըլլայ բերրի ու բարի,
Ամանորը այս սիրելի,
Ըլլայ առողջ օրերով լի:

Աննա Տանատեան

Մաղթանք՝ Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ մեր Հայրենիքը զարգանայ, բարգաւաճի եւ ունենայ նոր ոսկէ դար:

Թամար Զէրքէզեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ իմ դպրոցիս, որ յաջողի աշակերներուն հայերէն խօսիլ եւ հայերէն գիրք կարդալ սորվեցնէ::

Աննա Տանատեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ հայ զինուորները չի մահանան կռիւնէրու ընթացքին եւ միանան իրենց ընտանիքներուն:

Նարեկ Պետրոսեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես մեր հայ զինուորներուն կը մաղթեմ, որ յաջողին մեր հողերը ետ առնել որ բոլոր հայերը մեր հողերուն վրայ ապրին:

Էւա Եարտըմ

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ մեր հայ զինուորներուն որ իրենց ընտանիքներուն վերադառնան եւ հանգիստ ապրին:

Նանար Ճէօհմէլեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ մեր դպրոցը երկար կեանք ունենայ:

Սթէֆանի Գահւճեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ, որ օր մը հայ զինուորը, եռագոյն դրօշակը ձեռքին կանգնի Արարատ Լեռան գագաթին:

Նիզըլս Արթինեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ մեր դպրոցին, որ անլի զարգանայ եւ անլի փայլուն արդիւնքներու հասնի:

Քարինա Սարգիսեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ մեր դպրոցը ընդարձակուի եւ կանգուն մնայ որովհետեւ Թորոնթօ-ի միակ հայ դպրոցն է:

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ հայ զինուորներուն առողջութիւն եւ ուրախ օրեր:

Լոռի Ակոբ

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ հայ զինուորին որ կռիւներուն մէջ ինք յաղթողը ըլլայ:

Լեոնիդ Բրուտեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ վարժարանս առաւել եւս ընդարձակուի

Արիս Սարգիսեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ հայ զինուորները միշտ յաղթեն եւ չի տկարանան:

Նինարէ Նազարեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ իմ վարժարանս անլի մեծնայ անլի շատ աշակերտներ ունենայ որ շարունակէ կանգուն մնալ:

Շանթ Մաքսուտեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ յաջող աշակերտներ ունենայ իմ դպրոցը:

Քրիսչըն Թրիոնֆօ

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ հայ զինուորին առողջութիւն ու երկար կեանք:

Մարիա Գլունաշյան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ հայ զինուորին որ ողջ եւ առողջ վերադառնայ կռիւն:

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ մեր դպրոցին միշտ կանգուն մնայ եւ միշտ մեծ թիւով աշակերտներ ունենայ:

Արազ Չարշաֆեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ դպրոցս զարգանայ ու աշխոյժ դառնայ: Ես մեր դպրոցը շատ կը սիրեմ:

Քամի Գագուսեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ, որ վարժարանիս աշակերտներու թիւը բազմանայ:

Նարէ Ճապրայեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ իմ դպրոց՝ ՀՕՄ-ի Ամէնօրեայ վարժարանին, որ երկար կեանք ունենայ:

Մաթէոս Կարապետեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ, որ հայ զինուորները շարունակեն մնալ աշխոյժ:

Մաթէոս Թաշճեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ, որ հայ զինուորը առաւել եւս զօրանայ որ յաջողի մեր պատմական հողերը առնէ Թուրքերէն:

Մարգ Անտրէ Պախամեան

Մաղթանք Վարժարանիս

Ես կը մաղթեմ որ իմ դպրոցս Հ.Օ.Մ.-ի Ամէնօրեայ Վարժարանը մնայ միշտ կանգուն:

Կալիա Թիքճեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ մեր հայ Զինուորները մեր պատմական հողերը կարենան առնել թշնամիէն:

Նարեկ Կիրակոսեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ մեր հայ զինուորները փորձեն Արարատ լեռը ետ առնեն եւ մեր ներկայ Հայաստանի հողերը պաշտպանեն:

Նարինէ Արդին

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ մեր հայրենիքին եւ հայ զինուորներուն որ անլի զօրանան եւ պաշտպանեն մեր հողերը:

Աւետիս Գրծիքեան

Մաղթանք Կարօտեալներուն

Ես կը մաղթեմ ամեն աղքատներուն որ ունենան իրենց տունն եւ ուրախ ապրին:

Գայանէ Արթինեան

Մաղթանք Հայ Ուսուցիչներուն

Ես կը մաղթեմ մեր ուսուցիչներուն, որ շարունակեն մեզի Հայերէն սորվեցնել եւ մեզի հայ պահել:

Վարձքերնիդ կատար սիրելի ուսուցիչներ:

Մոսիկ Տանատեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Իմ աղօթքս է՝ Աստուած հեռու պահէ հայ զինուորը փորձանքներէ եւ իրեն տայ ոյժ, կարողութիւն եւ համբերութիւն:

Տարօն Պողոսեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ հայ զինուորները առողջ ըլլան եւ ուժը ունենան որ կռուին թշնամիներուն դէմ: Երկրորդ մաղթանքս է, որ ամէն հայերը առողջ լաւ, խաղաղութիւնով եւ ուրախութիւնով շատ լաւ ապրին:

Արմէն Խաչիկեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ որ հայ զինուորները անլի զօրանան եւ Արարատ լեռը կարենան առնել Թուրքերէն:

Արման Գասպարեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ, որ օր մը երբ մենք ալ մեծնանք, միանանք հայ զինուորներուն եւ միասնաբար պաշտպանենք մեր հողերը:

Թանիա Աթամէր

Մաղթանք Հայ Ուսուցիչներուն

Ես կը մաղթեմ, ուժ ու կորով հայ ուսուցիչներուն, որպէսզի առաւել եւս ծաղկի մեր դպրոցը:

Լուսէ Ղազարեան

Մաղթանք

Ես Կ'ուզեմ օր մը Հայաստան երթալ եւ հայ զինուորին հետ կռուիլ Արարատը առնելու Թուրքերէն:

Լօրս Տէր Յովակիմեան

Մաղթանք Հայ Զինուորին

Ես կը մաղթեմ հայ զինուորին ուժ եւ կորով, որ պաշարեն Հայաստանի հողերը եւ չի ձգեն թուրքերը Հայաստը գրաւեն: Մենք Հայ Պիտի Մնանք:

Մաղթանքներ

Ես կը մաղթեմ որ մեր դպրոցին աշակերտները լաւ նիշեր առնեն, որ ամէն մարդ մեր դպրոցը գայ:

Քամի Գրծիքեան

Հայաստանի Մասին...

շաբ. 11րդ էջէն

Ի հարկէ լաւ է խօսիլ Հայաստանի մասին, խանդավառուիլ անով, բայց՝ որպէս հանդիսատէ՛ս, օտա՛ր, հայասէ՛ր, թէ՛ որպէս տէր, ազգի անդամ, պատասխանատու: Մեզմէ իւրաքանչիւրը, անկեղծութեան պահու մը, այս հարցումը պէտք է ուղղէ ինքնիրեն, առանց ձկոյթի ետին թաքնուելու, իմաստակի աշկերտի պատճառ-պատրուակներու տիա-լեքթիք ծապկումներ փորձելու: Ազգի անդամութիւնը կ'ենթադրէ պարտաւորութիւններ՝ իրաւունքներէ առաջ, մասնակցութիւն եւ յանձնառութիւն: Հայ-րենիքը պէտք է հզօրանայ, որպէսզի քաղաքացիին իրաւունքները կարենայ յարգել: Իսկ հայրենիքի հզօրացումը կ'ըլլայ իր յանձնառու քաղաքա-ցիներով: Ի վերջոյ հայրենիքը արձակուրդի ակումբ չէ՝ ո՛չ հայաստանցիին եւ ո՛չ ալ սփիւռ-քահայուն համար: Ասիկա տարրական

վերաբերում է, որմէ կը հրաժարի հայրենիք լքող արտագաղթողը եւ հայրենադարձութիւնը անգիտացման դարակներու մէջ պահողը:

Ո՛վ է իսկական հայրենատէրը, ա՛ն, որ ամառնային որպէս զբօսաշրջիկ կու գայ Հայաստան, կեանքի դժուարութիւնները դիմակալողներու առջեւ կը փռէ ձոխութեան պատկերներ, թէ՛ այն երիտասարդը, որ Արցախի Իշխանաձոր վայրին մէջ քանի մը հեկտար հող գնած է եւ հոն պիտի շարունակէ իր կեանքը, հաւանօրէն նաեւ իրմէ վերջ եկողներն ալ այդպէս պիտի ընեն:

Այս հարցերուն մասին նուազ կը խօսինք, քան՝ անոնց մասին, որոնք խումբերով, առանձին, ընտանիքներ եւ գերդաստաններ, կ'իջեանին եւրոպական ոստաններ, Ամերիկաներ, մինչեւ Ովկիանիա եւ Չինաստան:

Ազգաշէն գաղափարախօսութիւնը խօսքէն անդին՝ գործի պէտք էր վերածուէր, ազգային իրաւութեամբ, փոխան

մ արդորսական ծապկումներու:

Ազգը կը գտնուի շեղքի վրայ, որուն մէկ կողմը կայ հայրենիքը եւ միւս կողմը՝ անհետացման դատապարտուած սփիւռքը, ինչ ալ ըլլան տեսական մարգանքները, որոնք կը թարգմանուին գունաւոր բացասականութիւններով՝ պատմութեան շարունակութեան տեսանկիւնէ:

Իսրայէլ պատերազմական կացութեան մէջ երկիր է: Ամէն տարի թիւեր կը հրապարակուին բարօր երկիրներէ Իսրայէլ վերադարձողներու, որոնք գիտեն, թէ ո՛ր կ'երթան:

Ո՛վ այս ուղիղ ազգային գաղափարախօսութիւնը պիտի ներշնչէ ազգի անլի կէս թէական համրանքին՝ գիտնալով, որ վաղը միշտ ուշ է: Ինչ որ կ'ըսեմ, օրը օրին ապրելու եւ եսական շահախնդրութիւններէ տարբեր մակարդակ կ'ենթադրէ, որ պատմութեան բովէն անցած ազգն է, ազգի հայրենատէր անդամներ, ոչ՝ խելքաբաշխութեամբ զուարճացող զբօսաշրջիկներ:

Ազգը քնախտէն արթնցնող եւ գայն ոտքի կանգնեցնող ղեկավարութիւն կը փնտռուի: Յիշենք կրկին զօրավար Շարլ տը Կոլը, Մահաթմա Կանտին, Նելսըն Մանտելան:

Հայրենիքը կը տեսէ հայրենատէր ժողովուրդով, ոչ՝ եւրոպական կամ ամերիկեան մեծ սրահներու մէջ ցուցադրական հոգեպարար հանդիսութիւններով:

Անկեղծութեան պահու մը, մեր մաշկէն դուրս գալով, այսքան պարզ ժշմարտութիւն ըսելը պարտքն է ամէն կարգի ղեկավարութիւններու եւ այդ ցանկութիւնը ունեցողներու:

Իսկ եթէ խցուած ականջներ կան, անհաճոյակատար յանդգնութիւն պէտք է ունենալ հարցնելու, թէ ո՛վ, որո՞նք եւ ինչպէ՛ս խցած են այդ ականջները:

23 Հոկտեմբեր 2017, Նուազի-ը-Կրան

LJM
Lily Jewellery Manufacturing

*Celebrate
Christmas
In Style*

20 Wertheim Court #26-27
Richmond Hill L4B 3A9
Tel: 905-886-9463
lilyis@aol.com
www.lilyjewellery.com

Լոյս տեսաւ
Բանաստեղծ, արձակագիր, հրապարակագիր
Գրիգոր Հորոյեանի
Ներկայացած գիրքերուն տասներորդը՝
**«Ոգեշունչ
Քերթուածներ եւ
Զօներգութիւններ»**

Ստանալու համար դիմել հեղինակին՝
Հեռաձայն: 416-494-1921
Հեղինակին գիրքերուն կայքէջը -www.krikorhotoyan.ca

ARE YOU CURIOUS ABOUT YOUR HOME'S MARKET VALUE?
CALL FOR A COMPLIMENTARY EVALUATION

JOHNNY ISKENDERIAN
Real Estate Broker
DEDICATED TO RESULTS

Direct: 416-727-6656
Office: 416-235-2500
johnny.iskenderian@gmail.com
www.thediamondrealty.ca

The Diamond realty Inc. Brokerage 1570 Kipling Ave. #200 Toronto, ON. M9R-2Y1

Crown Pastries
حلويات التاج

2086 Lawrence Ave. East
(East of Warden) Scarborough

Call (647) 351-2015

Specializing in pistachio, cashew, almond, walnut and hazelnut baklava & other regional pastries and sweets.
Everything is hand-made from scratch, using the finest ingredients and prepared fresh daily.
Enjoy our sweets delivered free straight to your home in Scarborough, with minimum order of \$50

**#1
Baklava in
Toronto**

DEVRY SMITH FRANK LLP
LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

DSF 95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

The Mortgage Centre
Lic#10584
We bring Canada's leading lenders to you.

**Residential & Commercial Mortgages
Private Lending**

Stephan Tonakanian MBA
Mortgage Agent Lic# M16002677

416 - 318 - 6151
www.chessmortgages.com
stonakanian@gmail.com

HomeLife/Vision
Realty Inc.-Brokerage* - Realtor Member
*Independently Owned and Operated

Anahit Davtyan
Sales Representative

• Detailed In Home Evaluation
• Current Market Analysis

Cell: 647-716-6550
Bus: 416-383-1828
Fax: 416-383-1821
davtyan_anahit@yahoo.com
www.homelifevision.com
1945 Leslie Street Toronto, Ontario M3B 2M3

ԳիտՆիք թե

Թաղման ծախսերը գրեթե նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես ճնն Զեյնս եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

ARMENIAN RELIEF SOCIETY, INC
6th International Cruise
Aboard the
ROYAL CARIBBEAN SERENADE OF THE SEAS
13 Night Ultimate Scandinavia - Russia.
JULY 22 - AUGUST 4, 2018

Elie Berberian

ENTERTAINMENT PROVIDED BY
Elie Berberian and his Band
SPECIALLY INVITED FROM CANADA

SCHEDULE

Day	Location	Time
Day 1	STOCKHOLM, SWEDEN	BOARDING AND OVERNIGHT
Day 2	STOCKHOLM, SWEDEN	4:00 PM
Day 3	HELSINKI, FINLAND	10:30 AM 5:30 PM
Day 4	ST. PETERSBURG, RUSSIA	7:00 AM
Day 5	ST. PETERSBURG, RUSSIA	OVERNIGHT
Day 6	ST. PETERSBURG, RUSSIA	6:00 PM
Day 7	TALLINN, ESTONIA	7:00 AM 4:00 PM
Day 8	RIGA, LATVIA	10:30 AM 6:30 PM
Day 9	KLAIPEDA, LITHUANIA	10:30 AM 7:30 PM
Day 10	CRUISING	7:00 AM 7:00 PM
Day 11	FREDERICK, DENMARK	7:00 AM 7:00 PM
Day 12	ARHUS, DENMARK	7:00 AM 7:00 PM
Day 13	COPENHAGEN, DENMARK	7:00 AM
Day 14	COPENHAGEN, DENMARK	DEPARTURE

STATEROOMS & RATES

INSIDE CABINS
Cat. 6 V \$ 1559
Cat. 4 V \$ 1609

OCEAN VIEW CABINS
Cat. 8 N \$ 2009
Cat. 2 N \$ 2139

BALCONY CABINS
Cat. 6 D \$ 2509
Cat. 2 D \$ 2639

*RATES ARE PER PERSON, IN USD
BASED ON DOUBLE OCCUPANCY.
RATES ARE SUBJECT TO CHANGE AT ANY
TIME WITHOUT NOTICE.
CABINS ARE CAPACITY CONTROLLED.
TRAVEL INSURANCE IS
HIGHLY RECOMMENDED.
PORT CHARGES \$300 AND
GOVERNMENT TAXES
\$180 ARE ADDITIONAL
A DEPOSIT OF \$450 PER PERSON
IS NECESSARY TO MAKE A RESERVATION

ARS guests will enjoy Armenian dances and cultural events in addition to the ship's wonderful shows.
Also the Royal Caribbean Serenade of the Seas enhance guests' precious vacation time with a host of
industry first venues and experiences.

REGIONAL CRUISE REPRESENTATIVES:
East Coast: Shakeh Basmajian | Shakehb@aol.com
West Coast: Lousia Gourjian | Louisagourjian@yahoo.com
Australia: Adele Kradjian | Adelkradjan@yahoo.com.au
Lebanon: Lillian Ordoghlian | Lilordoghlian@yahoo.com
South America: Lucy Nalpatian | Lucynalpa@fibertel.com.ar
Cyprus: Maggie Mahdesian | Kesmail@cytanet.com.cy

CEB LIASONS:
Sonia Akellian | Soniaakellian@ars1910.org
Varsenig Sarkissian | Varsenigsarkissian@ars1910.org

RESERVATIONS MUST BE MADE THROUGH SIDON TRAVEL TO
ATTEND PRIVATE ARMENIAN RELIEF SOCIETY EVENTS.
FINAL PAYMENT DUE NO LATER THAN APRIL 4, 2018

FOR RESERVATIONS AND FURTHER INFORMATION:
SIDON Travel CALL TOLL FREE USA & CANADA ONLY 1.800.826.7960 OR EMAIL | ARSCRUISE@SIDONTRAVEL.COM
ARMENIAN RELIEF SOCIETY | 80 BIGELOW AVE., #300, WATERTOWN, MA 02472 | 617-926-5892 | ARSCRUISE@ARS1910.ORG | WWW.ARS1910.ORG

Immigration to Canada

GLOBEX Immigration & Legal Services
Professional Corporation

Our Services:

IMMIGRATION

- **Business Class** Investor, Entrepreneur, Self-employed
- **Express Entry** Canadian Experience Class, Federal Skilled Worker, Provincial Nominee Program
- **Sponsorship** Spousal Sponsorship, Family Sponsorship
- **Temporary Residence** Work Permit, Study Permit, Visitor Visa
- **Refugee**
- **Humanitarian & Compassionate**
- **Appeal (For Refused Applications)**
- **Permanent Resident Card, Citizenship**

LITIGATION

- **Traffic Court**
- **Small Claims Court**
- **Land Lord & Tenant**
- **Accident Benefit**
- **Name Change**
- **Federal & Provincial Tribunal**

Our Credential:
Over 25 Years in Business
Accredited Member of LSUC, "Law Society of Upper Canada"
Accredited Member of ICCRC, "Immigration Counsel"
Accredited Member of CAPIC, "Canadian Association of Professional Immigration Consultants"
Accredited Member of PSO, "Paralegal Society of Ontario"

For more information and an initial consultation, please contact our head office:
4789 Yonge Street, Suite 1012, Toronto, Ontario, Canada, M2N 0G3
(Sheppard Subway)

TEL: **416-222-2115** (4 lines) FAX: **416-222-9020**
EMAIL: imm@globexintl.ca WEBSITE: www.globexintl.ca
12 ASSOCIATED OFFICES AROUND THE WORLD

Best Wishes
TO THE ARMENIAN COMMUNITY

BOB SAROYA MP
MARKHAM-UNIONVILLE

SUITE 201 8300 WOODBINE AVENUE, MARKHAM, ON L3R 9Y7
BOB.SAROYA@PARL.GC.CA • BOBSAROYA.CA • 905-470-2024

Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնի Երէցներու Ընկերակցութիւնը
կոչ կ'ուղղէ գաղութիս երէց անդամներուն
մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ
վայելելու մտերմիկ մթնոլորտ
ամէն երեքշաբթի առ. ժամը 9:00էն մինչեւ կե. ժամը 2:00ը
Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնէն ներս:

Noor Fine Food™
Gourmet Mediterranean Cuisine

1 High Meadow Place, Unit 9, Toronto, Ontario M9L 0A3

Tel 416 745 3111 | Fax 416 745 9337

Canadian Jewish, Ukrainian, Armenian, Greek, Rwandan Communities Unite in Sharing Past and Building Future Together

Toronto — Celebrating the 150th anniversary of Canada's confederation in their own unique way Jewish, Ukrainian, Armenian, Greek and Rwandan communities came together on December 3 in a one-day Conference on Genocide, Multiculturalism and Human Rights. Organized by the Armenian National Committee of Canada (ANCC), in collaboration with the Holodomor Research and Education Consortium (HREC), the conference entitled "Canadian Stories: Shared Experiences Over 150 Years" was held at the Armenian Community Centres of Toronto, Montreal and Vancouver simultaneously and broadcasted live.

The conference examined the history of early Genocide experiences and Canada's response to them, the evolution of Canadian multiculturalism and the pivotal role Canada should play in International human rights today.

«The conference attained its main goals of showing our collective responsibility to a shared history and presenting a strong position paper to the Government of Canada, outlining the findings of the conference,» said Marianne Davitjan, chair of the organizing committee.

Endorsed by the Raoul Wallenberg Centre for Human Rights (RWCHR), the Centre for Israel and Jewish Affairs (CIJA), the Ukrainian Canadian Congress (UCC), the Canadian Hellenic Congress (CHC) and the Rwandan Humura Association, ANCC and HREC presented an impressive program, featuring renowned individuals from across Canada, including Indigenous Legal expert Jessica Labranche, Jonathan Kay, a world renowned journalist, Jagmeet Singh, Leader of the Federal NDP, John Young, CEO of the Canadian Museum of Human Rights, and Dr. Irwin Cotler, founder and chair of the RWCHR and Canada's former Minister of Justice. The conference also featured the expert opinion of MP Arif Virani of Parkdale-High Park and Parliamentary Secretary to the Minister of Heritage, MP Garnett Genuis of Sherwood Park-Fort Saskatchewan, MP Anthony Housefather of Mount Royal, renowned professors of history, Dr. Frank Sysyn and Dr. Isabelle Kaprielian-Churchill and the executive director of the Montreal Institute of Genocide Studies, Kyle Mathews.

"In celebrating Canada's 150th

First panel: Prof. Isabelle Kaprielian-Churchill and Frank Sysyn and MP Garnett Genuis and Raffi Sarkissian.

Second panel: Dr. John Young of CHMR, MP Arif Virani and Jagmeet Singh, leader of NDP.

Renowned journalist and political analyst Jonathan Kay.

anniversary, we demonstrated to the world, our country's diversity, unity, and unparalleled legacy in upholding our shared values of respect, tolerance, and intercultural dialogue," said Shahan Mirakian, president of the ANCC.

The opening remarks of the conference was delivered by the president of the UCC, Paul Grod, while president of the ANCC,

Third panel: Dr. Irwin Cotler, Kyle Mathews, Executive Director, MP Anthony Housefather and Lalai Manjigian.

Shahan Mirakian, concluded the event with remarks on behalf of the ANCC and the organizing committee. Both community leaders commended the work of everyone involved in organizing such an important conference and stressed the importance of working together, as we remember our past and shape our future as Canadians.

"Our objective was to provide a cross-Canada platform to share, learn and understand from our experiences and to further our commitment to human rights by empowering those who want to make a difference, strengthen, and enhance Human Rights, Fundamental Freedoms and Canadian multiculturalism" concluded Mirakian.

www.torontohye.ca

**TO ADVERTISE IN
CANADA'S ONLY
ARMENIAN MONTHLY
NEWSPAPER
CALL 416-878-0746**

www.issuu.com/torontohye

Prime Minister Justin Trudeau's Message on the occasion of the 'Canadian Stories: Our Shared Experience over 150 Years' conference

I am pleased to extend my warmest greetings to everyone attending Canadian Stories: Our Shared Experience over 150 Years.

This event, organized by the Armenian National Committee of Canada and the Holodomor Research and Education Consortium, is being held simultaneously in Toronto, Montreal and Vancouver, and video conferenced across the country. I am certain that delegates will benefit from the panel discussions on multiculturalism, acts of genocide and human rights, and will leave with renewed enthusiasm to take on the challenges that lie ahead.

I would like to thank the organizers for putting together an informative program that is sure to offer insight into our shared values and history. This year, as we mark the 150th anniversary of Canada's Confederation, let us take the opportunity to honour the many cultures, traditions and beliefs that make our

country such a wonderful place to live. Please accept my best wishes for an enjoyable and memorable event.

Yours sincerely,
The Rt. Hon. Justin P.J. Trudeau, P.C., M.P.
Prime Minister of Canada

12th Annual POM Film Festival Wrapped Up With Best Film Awarded to *La Villa*

Audiences gather at Regent Theatre for the film screenings.

Director Atom Egoyan at Regent Theatre receiving Golden POM award.

The Hamazkayin Toronto Pomegranate Film Festival wrapped up its 12th season after 5 days of film screenings and presentations that involved 40 films showcasing worldwide Armenian cinematic talent.

Speaking about the quality of the films, perennial jury member and film industry veteran Silva Basmadjian said it was "fearless and exceptional".

The Festival awarded French filmmaker Robert Guédiguian's *La Villa* the Best Feature Film award for its "classic storytelling, realism, nuanced acting, divulging complex themes, touching on universal familiar issues and current political stories".

Honourable mention in the same category went to Jivan Avetisyan's *The Last Inhabitant* for its "intimate storytelling, brilliant acting and stunning cinematography".

Academy Award-winning director Joe Berlinger's much anticipated *Intent To Destroy* documentary about the denial of the Armenian Genocide won the Best Documentary award.

One of the highlights of the Festival was spotlighting human right issues in Armenia such as corruption, free speech and LGBTQ issues. Seda Grigoryan's *Way Back Home*, tracing actress and activist Arsinee Khanjian's recent visits to Armenia and Artsakh, won Best Short Documentary award.

The Emerging Filmmaker award went to Daniel Sarkissian for his *What Is Classic Rock?*. With "one camera and tons of passion (he) manages to get inside the exclusive world of rock music and weave a complete and evocative story", said the jury citation.

Here's the list of POM Film Festival 2017 awards:

Inaugural Garmir (Red) POM Award for Community Involvement – Billy Talent rock band (Canada)

Inaugural Pomegranate Aril Award (Rising Star) – Director Daniel Sarkissian, film: *WHAT IS CLASSIC ROCK?* (Canada)

Best Short Film – *MEDITERRANEA* directed by Nicholas Sarkissian (France)
Honourable Mention: *CEMILLE'S OBSESSION* directed by Deniz Ozden (Turkey)

Best Documentary Short – *WAY BACK HOME* directed by Seda Grigoryan (Armenia)
Honourable Mention: *ECHOES OF SURVIVAL* directed by Avo John Kambourian (USA)

Best Feature Film – *LA VILLA* directed by Robert Guédiguian (France)

Honourable Mention: *THE LAST INHABITANT* directed by Jivan Avetisyan (Artsakh)

Dr. Michael J. Hagopian Memorial Award for BEST DOCUMENTARY FILM – *INTENT*

Sarig Babian

TO DESTROY directed by Joe Berlinger (USA)

Audience Choice Award for Feature Film – *YEVA* directed by Anahid Abad (Iran)

1st Runner Up – *GYANK OU GRIV* directed by Mher Mkrtchyan (Armenia)

Audience Choice Award for Documentary Film – *INTENT TO DESTROY*

1st Runner Up – *ARCHITECTS OF DENIAL*

Golden POM's (Festival's Highest Honour):

Atom Egoyan

Director Nare Mkrtchyan talks on the stage about *The Other Side of Home*

POM Festival committee members, participating directors with Montel Williams and Dean Cain.

Atom Egoyan to get IFFI Lifetime Achievement Award

(United News of India)– Acclaimed Canadian Armenian filmmaker Atom Egoyan will be bestowed the Lifetime Achievement Award at 48th International Film Festival of India (IFFI) 2017 which begins on November 20.

An accomplished Director, Writer and Producer, Egoyan has made a mark in the mainstream and alternate cinema all over the world.

His work is often credited for exploring different themes that carry a rich amount of emotions and effective use of Technology.

Born to Armenian – Egyptian parents, Egoyan discovered a lot about his heritage when he attended the University of Toronto, and started to study Armenian history.

Egoyan directed 15 full-length films thereafter, several television episodes, and a few shorter pieces.

His debut film 'Next of Kin' won a major prize at the International Film Festival Man-

nheim-Heidelberg.

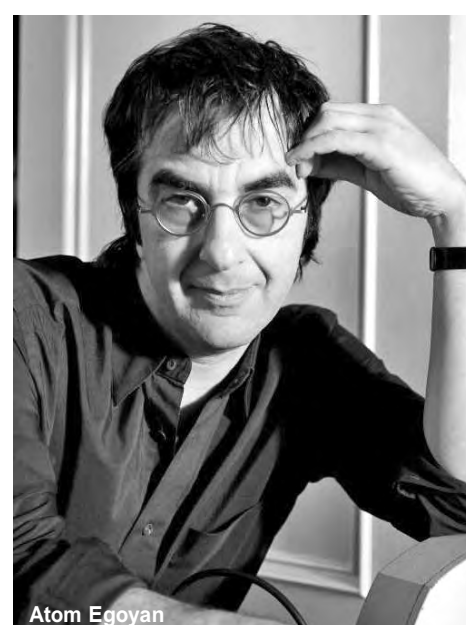
His commercial breakthrough came with the film 'Exotica' (1994) for which he won a lot of accolades including the FIPRESCI Prize at the Cannes Film Festival and eight Genie Awards.

His film 'Ararat' was the first feature film on the Armenian genocide and received critical acclaim and appreciation for taking a bold stand on this sensitive topic.

It won Best Film on Human Rights by The Political Film Society of Hollywood.

Celebrated as one of the best Contemporary filmmakers on the international scene, Egoyan's brilliant depiction of his artistic and flawless scenes and capturing the emotions of the audience is widely appreciated.

This year, at IFFI 2017, three of the best films by Atom Egoyan will be screened namely 'Exotica', 'The Sweet Hereafter' and 'Remember'.

Atom Egoyan

Himnadram Toronto Raises over a Half Million USDollars at Annual Fundraiser

Footballer Mkhitaryan's Manchester United shirt auctioned off for \$25,000

Toronto, ON – \$670,000 (\$530,000 USD) was raised at the annual Hayastan Foundation Toronto banquet held at the Armenian Community Centre on November 12, as well as by the early major donations throughout the year. Over 400 supporters, including a large number of university students, attended the banquet. The annual event was dedicated to Canada 150 and the 25th Anniversary of the Hayastan Foundation Toronto.

The national anthems of Canada, Armenia and Artsakh were performed by soprano Armenia Sarkissian, accompanied by Talin Artinian-Kelebozian on the piano. M.C. Tenny Nigoghossian's opening remarks emphasizing the 150th anniversary of Canada and the 25 years of Hayastan Foundation, were followed by an address by Levon Martirosyan, Armenia's ambassador to Canada, who stressed the key role the Foundation has played in Armenia and Artsakh since the independence of both republics. The cultural program started with the Hamazkayin Erebusi Dance Ensemble, followed by two songs by soprano Lynn Anoush Isnar, and finally Armenia Sarkissian, singing one of her own compositions.

Migirdic Migirdicyan, Chair of the local chapter of the Foundation, gave a detailed report of the organization's twelve most recent projects, which had made the Toronto chapter's past year highly productive, bringing the total to 72 projects since inception. These included a school for the Ughdasar village; an ambulance and water for Dadivank; four newly built houses for the Chartar, Ughdasar, Gusabat, and Lousatsor villages, three sanitary

Oundjian and ambassador Martirosyan

stations for Shushi, Amaras and Dadivank, the 'Life Centre' for the Khntsoristan village and the construction of the outside sports fields for the newly renovated school at Nalbantyan village. The latter followed the total renovation and partial reconstruction of the same school by the benefactors Berjouhi and Armen Nalbandian in 2016.

After the review of the current projects for 2018, under the theme "Water is Life", village irrigation projects were presented. Each project unit consists of a deep water drilling, construction of an electric pumping station and distribution pipes, bringing much needed water to the arable lands adjacent to the houses of families with multiple children, who would be able to develop agriculture in a more effective way.

Keynote speaker and guest of honor, music director of the Toronto Symphony Orchestra and the Royal Scottish National Orchestra, internationally renowned maestro

Peter Oundjian, delivered an eloquent speech. He described how his violin teachers starting with Manoug Parikian in London, Ivan Galamian in New York and later in a master class Herbert von Karajan inspired his career. He also talked about "giving back to the society" and urged the audience to support Hayastan Foundation.

Ambassador Martirosyan presented Maestro Oundjian the Ministry of Diaspora of the Republic of Armenia's 'Komitas' medal, acknowledging his international conducting career.

The fundraising drive of the evening was kicked off by Houry Najarian, Vice-chair of the Foundation.

Thanks to a generous donation by Sarkis Yacoubian, a longtime supporter of the Foundation, students from local universities were attending the event for free and two of them earned the right to travel to Armenia after an essay contest with the title "Why I should go to Armenia

Oundjian, ambassador Martirosyan and Migirdichian cutting the cake.

Auctioned Mkhitaryan United Jersey.

and how can I contribute to it?". The initiative attracted the cheers of an enthusiastic audience.

One of the highlights of the evening was the auctioning off of an autographed soccer jersey by the star player of Manchester United, Henryk Mkhitaryan. The highest bidder and the winner of the shirt was Richard Sevazlian, the Honourary Council of Armenia in

Toronto, with a top bid of \$25,000.

At the end, Migirdicyan thanked the donors and said thanks to the money raised during this banquet and throughout the year, Toronto will bring irrigation water to at least four villages, build two more houses and two more sanitary stations in Artsakh, and also provide housing to two families in Gyumri. The new projects is expected to complete in 2018.

Telethon 2017 raises \$12,505,456 for Artsakh

12 million 505 thousand 456 USD has been raised in donations as a result of the Hayastan All-Armenian Fund's Telethon 2017.

The funds will be used for two major agricultural development projects in Artsakh: the drilling of deepwater wells and construction of irrigation networks; and the installation of solar power stations.

Last year 15.4 million USD has been raised during the Telethon under the slogan "My Artsakh". It was spent for restoration of Artsakh's affected settlements, safety and protection of the civilians, construction of houses for numerous families in Artsakh.

Over the 25 years of its activity the Hayastan All-Armenian Fund has implemented more than 50.000 programs worth 350 million USD in Armenia and Artsakh thanks to nearly 700.000 donors.

ԹՈՐՈՆՏՈՅԷ
TORONTOHYE

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոհայ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած
ծանուցումներու բովանդակութեան:

Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Join us
[www.facebook/
Torontohye newspaper](https://www.facebook.com/Torontohye)

Just Do It... And Have a Happy New Year!

By: Talyn Terzian-Gilmour

You can't underestimate the power of fear...but what also can't be underestimated is the power of the human spirit...

For the title of this entry, I'm borrowing from one of the most successful global brands and saying, "Just Do It." Do what? Climb that mountain. Take that course. Run 50 miles. Go on that trip. Chop off your hair. Start that business. Or just say no and do YOU for a change. Whatever it is that you've been procrastinating about, Just Do It!! Life's too short – another cliché saying and yet, perhaps the one thing to which everyone everywhere over the age of 30 can agree.

About six months ago I learned that my cousin would be getting married in Paris. And about 5 months and 29 days ago, I decided I would be travelling there on my own, to spend a few days immersing myself in the city of my dreams. I spent about three days researching my airline ticket options, and then about two weeks studiously reviewing every possible Airbnb option in various neighbourhoods (or arrondissements) in Paris. When I finally settled both of these two big pieces, things started to become very real...and my panic kicked into overdrive.

See, I'm generally a fearful – well, more accurately, overly analytical and massively cautious person. I attribute this to my upbringing in a country where it was ingrained in me that I could be kidnapped at any given moment, or be doused in acid without provocation. And yet, I also have that adventurous side that never wants to sit still and always seeks to realize my wildest imaginations – thanks to weekends full of rock climbing and running wild at the beach.

That is the side that smashes through fear with brute force, also known as "reason" – this trip won't be that scary...there's the safety net of local family but still, a huge step in terms of leaving behind my own family and especially my children back home, across a vast ocean. Yet, the human spirit needs to be filled, to be stretched and to be challenged...and that feeling, once experienced, is addictive.

A few days ago, after a particularly long day on the streets of Paris, specifically in the bustling neighbourhood of St.-Germain-des-Prés, I came back to my very French 'flat in the attic', via an elevator made for three (but by North American standards, more like one) and where the toilet is separate from the rest of the WC. I made myself a hot plate of pasta (food for my soul), accompanied with baguette and French butter, and tucked in as I caught up on some Netflix. My stomach, which had been laden with panic for weeks over this trip, finally felt full for the first time in days when suddenly a loud BANG at the door and a booming voice calling, "C'est les pompiers!"

My brain immediately went into hyperdrive...reason had left the building. I was not expecting anyone. No one in the vicinity (in fact, virtually no one on this side of the Atlantic) knew where I was. All I could think about was poor Kim Kardashian West

and her Paris incident. Why would there be firefighters outside my door? There was no fire alarm. Surely these were vandals here to do me harm. I opened all the windows in my attic apartment and could neither see nor smell a fire. I had to find a way out.

I asked in my broken French, "But why are you here? There's no alarm, there's no fire. How do I know you're really firefighters? Do you speak English?" and the reply came, "No." With no peephole to verify who or how many were outside my door, from somewhere within, my inner chihuahua let loose (you know, how chihuahuas often forget just how tiny they are and will keep barking even at the largest of dogs), "I will NOT open this door. I will NOT let you in. There is NO alarm, there is NO fire. S'il vous plait, leave!"

I waited, flat on the ground, peering through the crack from under my door for what felt like an absolute eternity for the timer lights in the hallway to go out (hopefully) indicating that no person remained outside. Then put my jeans on, threw on a sweater, grabbed my passport, wallet and telephone and tore out the apartment, down that same tiny elevator and ran out onto the busiest street in all of Paris, the Champs Elysees. With tears in my eyes all I could think was, I was no longer safe. Someone had observed that I had been coming and going all by myself all along. I should have never come! I should have stayed in my safe little cocoon...

I called Mr. Niceguy, then more than three-thousand-five-hundred miles away. I wanted to hear his voice. And then in a moment of clarity within my absolute fevered frenzy, sought answers as to what was happening...

In the end, it turns out that the firefighters in Paris go door-knocking at this time of year to sell calendars and raise money. Unfortunately, it seems I may have missed out on a number of different levels not the least of which was buying a French firefighter calendar. I congratulated myself on my quick wit, my strength, and a healthy imagination and took myself out to what had become my local restaurant. Even ordering a pint to the surprise and delight of my waiter – until of course I explained, "Je suis Canadienne!" When my cousins rang looking for me, I invited them to join me and before long, I'd forgotten all about the "pompiers" incident and was back to living my dreams in the City of Lights made more than twenty-five years ago...

As another year comes to a close, and this leg of my journey comes to a close, I'm reminded of some key lessons: first, life truly is short – especially when you believe that everyone's out to get you – get out there and make your dreams come true. Next...that sometimes our imaginations do run wild – it's important to harness it and see where it can lead you. Finally, reality is often just reality, while boundaries are often just that of our own creation and most certainly, meant to be pushed, if not broken.

So, this year, Just Do It. Find your inner chihuahua and get out there, grab onto a dream and turn it into a reality. Happy New Year 2018!!!

Serj Tankian Is Planning to Create Armenian Coffee Brand

System Of A Down frontman Serj Tankian is planning to create an Armenian coffee brand. The artist revealed the plans in an interview with.

Asked about the most important thing to him right now, Tankian said: "Today the most important thing to me is my family, my son. Spending time with him is more valuable to me than anything else in the world. I would nullify all of my music just for one of his smiles. He is my priority number one."

"If we talk about creativity it's exactly what I'm doing right now. I will continue to write music. And I got quite a few other ideas. Including to create an Armenian coffee brand, because it's one of those things I really love. There are many activities that I would like to try. Let's see where it will lead me," the singer said.

In the interview Serj Tankian talked about orchestral music and social activities.

The first of Tankian's two new film scores, for a movie called "Intent To Destroy", was released digitally via iTunes and Apple on November 17, while the second, for a movie titled "Furious: The Legend Of Kolovrat", will arrive digitally on December 8.

"Intent To Destroy", from Oscar-nominated director Joe Berlinger, is a documentary that examines genocide denialism. The film outlines the century-old denial campaign of the Armenian Genocide by the Turkish government and brings it into the current age of disinformation and scare tactics. The film was released in theatres on November 10.

Tankian called "Intent To Destroy" "one of the most powerful films I've ever seen let alone been a part of."

Meanwhile, "Furious: The Legend Of Kolovrat" is a Russian historical fantasy film about a 13th century knight named Evpaty Kolovrat, who led a 17-man squad against thousands of Mongol warrior hordes.

Tankian said about this project: "I'm a huge fan of historical action films, so I welcomed the opportunity to create my first epic score for 'Furious'."

Tankian's other film work includes scores or musical pieces for "1915", "The Inhabitant", "The Promise" and others. He also has composed for TV and video games.

His other solo work includes three rock albums, a live set, a classical symphony and a jazz recording.

The Great Humanitarian...

Cont. from page 1

Corning late in life with family members.

Then Csukly was presented a painting by Toronto artist Gerard Paraghamian and in turn, she presented her own painting, which showed her great aunt holding an orphaned child, as a gift to the Armenian Community Centre.

Daron Keskinian, Armenian Community Centre board member, presented Corning's bio and talked about her life in service to people in need. Born in Chegoggin, Nova Scotia, in 1872, Corning was trained as nurse in the United States and worked in New England. Her first experience with disaster relief was in 1917, when she helped 10,000 victims of the Halifax Explosion.

She joined Near East Relief and starting in 1919 helped rescue and care for thousands of Armenian and Greek orphans, often risking her life in the process. In 1922 during the Smyrna War Corning helped establish new orphanages and became responsible for running one. She adopted five girls and funded their education. King George II of Greece awarded her with one of the country's highest honours.

Keskinian pointed out that today, Sara Corning's legacy is kept alive by the Yarmouth County Museum and Archives, the Sara Corning Society (Nova Scotia), and the Sara Corning Centre for Genocide Education (Toronto).

He then presented president of the Sara Corning Society, Jennifer Chown, and Sara's great-niece, Judy Csukly the award – a commemoration coin minted on the anniversary of the signing of the Treaty of Nvarsak, a historical event that represent the persistence of Armenians in the face of great adversity.

Keskinian thanked Minister Joly for the funding that will help create a program

consisting of digital and classroom components that will help educators and people to understand how crimes against humanity and genocide have impacted Canada and to promote respect for human rights and social justice.

Raffi Sarkissian, former chair of the Sara Corning Centre, talked about the centre's educational initiatives consisting of developing teacher training, classroom visits and public lectures. He stated that the need for such a centre emerged after the Toronto District School Board (TDSB) decided to implement the Grade 11 Genocide and Crimes Against Humanity course which led to increase in the number of request for guest speakers and Armenian Genocide teaching material. One of the major requested topics was Canada's humanitarian response to the Armenian Genocide. Sarkissian and his colleague Daniel Ohanian thought that the exemplary work and sacrifices of Corning made her the natural choice for the name of their new centre. "The extraordinary level of care and love Sara displayed toward the Armenian orphans is the level we too try hard to achieve as we work to defend human rights through education" he said.

Among the achievements of the Centre are the development of online courses, and the presentation of two exhibits. In 2017, the Centre started an annual Ontario Senior Student Conference that focused on Justice for the Armenian Genocide which attracted over 180 students from 4 schools in three school boards.

The director of the Sara Corning Centre Vatche Iskudjian talked about the new Canada-wide program that will be teaching tools and resources to elementary and secondary students. Online modules will focus on past atrocities, Canada's positive contributions in support of human rights, and the importance of multiculturalism in the prevention of prejudice.

Indiana Becomes 48th State to Recognize the Armenian Genocide

Indiana Governor Eric J. Holcomb issued a powerful proclamation memorializing the Ottoman Turkish Empire's centrally-planned and executed annihilation of close to three million Armenians, Greeks, Assyrians, and Syriacs, making the Hoosier State the 48th U.S. state to properly recognize and condemn the Armenian Genocide, reported the Armenian National Committee of America-Eastern Region (ANCA-ER).

Governor Holcomb also declared Nov. 6-12, 2017 as "Armenia Awareness Week" and invited the citizens of Indiana to "duly note this occasion."

"We welcome this proclamation by Governor Holcomb, making Indiana the 48th state in the union to officially re-affirm this international crime against humanity," said ANCA-ER Community Outreach and Communications Director Artur Martirosyan. "This proclamation serves as a reminder not only for the citizens of Indiana, but also for the denialist government of Turkey, which—for over a century—has been trying to hold truth hostage. Such policy is doomed to failure as we stand even stronger today with the people of good conscience in Turkey as well as our coalition partners, who have made this and other similar resolutions and proclamations a reality."

"The Armenian community in Indiana is small, but mighty," said ANC of Indiana Chairperson Seda Arzumanyan. "Armenians have called Indiana home for several generations and have made noteworthy contributions to the development of our great state. We are glad to see the Hoosier State join the rest of the nation in properly memorializing and condemning this horrific atrocity and look forward to celebrating our culture and heritage with our fellow Indianans during the week of November 6-12 and beyond."

Iraqi Christian Relief Council Board Member Denise Bubeck said, "I am so very thankful Indiana has joined in remembering the Armenian Genocide, the Holocaust, past and present genocide; preserving the historic memory and ensuring that these atrocities will never occur again."

Noting that the Ottoman Turkish government's crime "still requires justice," Gov. Holcomb's proclamation cites Hoosier State's active participation in the Near East Relief, an example of outpouring of generosity by the American people from the onset of the Armenian Genocide (1915-1923) and for 15 subsequent years in rescuing and providing assistance to hundreds of thousands of men, women and children who were victims of the

genocide. The document recounts the cycle of subsequent genocides of the 20th and 21st centuries, specifically mentioning the Islamic State's genocide against Middle East Christians, Yazidis, and other minorities. It concludes with the assertion that by "recognizing, consistently remembering, and educating about the Armenian Genocide, the Holocaust and all cases of past and ongoing

genocide, we help protect historic memory, ensure that similar atrocities do not occur again and remain vigilant against hatred, persecution and tyranny."

Alabama and Mississippi are the last two U.S. states that have not yet officially memorialized and condemned the Armenian Genocide.

Fifty-Five Scholars and Writers Urge Erdogan to Release Osman Kavala

(A.W.)—Fifty-five scholars and writers have appealed to Turkish President Recep Tayyip Erdogan to release prominent Turkish businessman and civil society activist Osman Kavala, who was charged on Nov. 1 with conspiracy to overthrow the government.

"Observers from around the world have underscored that the charges against Mr. Kavala for having conspired against the Turkish government are groundless, and that Mr. Kavala has been the victim of a media smear campaign from extremists during a time of duress in Turkey," reads a part of the letter to Erdogan.

Kavala was charged nearly two weeks after Turkish police detained him at Istanbul's Ataturk International Airport.

Kavala—the chairperson of the organization Anadolu Kültür, which promotes the art and culture of the region—is a longtime supporter of Armenian Genocide recognition and Turkish-Armenian reconciliation. He visited Yerevan's Armenian Genocide Institute and Museum on April 24, 2016. Speaking to Yerevan-based News.am, he termed Turkish society's changing attitudes toward Armenians a slow, but moving process. "First of all, there

has to be a sincere intention to look at history, to look at what had happened, to open up the archives properly, and to have a very sincere dialogue with the Armenians. Fortunately, there are some steps, but we still can't see that at the political level," he had said at the time.

Kavala was also present at the reopening of Diyarbakir's Surp Giragos Church in 2011. The church had been recently renovated by the Surp Giragos Armenian Foundation with the support of the local Kurdish-controlled municipality of the time.

Speaking to the Armenian Weekly, Kavala had expressed hope that the massive reconstruction and other initiatives in Diyarbakir would "have an impact beyond the city, on the national policy." During the past two tumultuous years, the church has been desecrated and largely damaged, as seen in a set of secretly taken photographs published by the Armenian Weekly in September.

Born in 1957, Kavala studied economics at the University of Manchester. In 1982, he took over the management of the Kavala Companies founded by his late father.

He was active in the establishment of a

number of business organizations in Turkey, including Turkish-Polish and Turkish-Greek business councils and the Association of Tourism Investors.

Kavala has served on the boards of TURSAP (Turkish Audiovisual Cinema Foundation), TEMA (Foundation to Fight Soil Erosion), Helsinki Citizens Association, TESEV (Turkish Economic and Social Studies

Foundation), and the Thessaloniki-based Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe.

He has also taken part in civil society organizations promoting peace and understanding between Turkey and Greece and has participated in civil initiatives for the protection of human rights and a democratic solution to Kurdish issues in Turkey.

Polish Parliament Unanimously Adopts Resolution Marking The 650-Year-Long Presence Of Armenians In Poland

The Sejm (Lower House of the parliament) of the Republic of Poland, the lower house of the country's parliament, adopted on Friday a resolution about the positive contribution of the Armenians throughout the Polish history, as this year marks the anniversary of the special privilege granted to the first Armenian diocese in Poland by Polish King Casimir the Great in 1367.

As the head of press department at the Armenian National Assembly Arsen Babayan wrote on his Facebook page, the document was adopted unanimously by 435 votes in favor.

The resolution congratulates the Armenians for "the achievements and contribution to the Polish culture and creative presence in the country's history."

To remind, last month, the resolution initiated by senator Yana Zaryanayi, was adopted by the Polish Senate, upper house of the parliament, during the session attended by the Speaker of the Armenian Parliament Ara Babloyan and Ambassador of Armenia to Poland Edgar Ghazaryan.

Join us

[www.facebook/
Torontohye
newspaper](https://www.facebook.com/Torontohynewspaper)

Armenia and European Union sign Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement

(Armenpress)-Armenia and the European Union have signed the Comprehensive and Expanded Partnership Agreement.

The agreement was signed in presence of Armenian President Serzh Sargsyan and President of the European Council Donald Tusk, by Armenian foreign minister Edward Nalbandian and High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy Federica Mogherini.

The signing ceremony took place in the EU capital's great and symbolic Europe building, on the sidelines of the Eastern Partnership summit.

Under the agreement, the sides express determination to strengthen comprehensive political and economic partnership and cooperation – based on common values and close ties, including by raising Armenia's participation in the European Union's policy, programs and works of agencies.

The agreement seeks to boost, preserve and strengthen peace and stability in both regional and international levels, including combining efforts for eliminating sources of tension, through enhancing border security, as well as cross-border cooperation and friendly relations. Mobility and contacts

Minister of Foreign Affairs of Armenia Edward Nalbandian and High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy Federica Mogherini sign the EU-Armenia agreement, Brussels, 24 Nov, 2017

between peoples of various countries will also be expanded.

The agreement stresses the significance of Armenia's commitment for the peaceful and lasting settlement of the Nagorno Karabakh

conflict and the necessity of reaching this settlement as soon as possible within the frameworks of the negotiations of the OSCE Minsk Group Co-Chairs: by also accepting the necessity of reaching this settlement based

on goals and principles stipulated in the UN Charter and the OSCE Helsinki Final Act, namely the goals and principles which concern avoiding the use of force or the threat of use of force, territorial integrity of states and equality and self-determination right of peoples and are reflected in all statements of within the frames of the OSCE Minsk Group Co-Chairmanship since the 2008 OSCE 16th ministerial council meeting: mentioning also the European Union's commitment in assisting the process of the settlement.

As common values, the agreement mentions respect for democratic principles, rule of law, human rights and fundamental freedoms, namely stipulated in the UN Charter, the OSCE Helsinki Final Act and the 1990 New Europe Paris Charter, as well as in other relevant human rights documents, for example the UN Human Rights Universal Declaration and the European Convention of Human Rights, comprises the domestic and foreign policy basis of the sides and important element of the agreement.

The sides reaffirm their commitments for liberal market economy principles, sustainable development, regional cooperation and effective versatility.

Armenian Parliament Adopts Controversial Military Service Law Despite Student Protests

Armenian students protest against draft deferment bill.

Amid continuing protests the Armenian parliament on November 15 passed in its second and final reading a controversial bill that, in particular, restricts the rights of students to draft deferments.

Eighty-six members of the 105-seat National Assembly dominated by the ruling Republican Party of Armenia and its junior coalition partner, the Armenian Revolutionary Federation (Dashnaktsutyun), voted in favor

of the legislation, with six lawmakers voting against it.

The votes against the bill came from the opposition Yek faction, whose representative Ararat Mirzoyan before the ballot called on his fellow parliamentarians to vote against the legislation that has sparked protests among students.

Hundreds of students of Yerevan State University, Armenia's largest and oldest

educational establishment, as well as students from some other universities have held protests against the legislation under which in order to get a draft deferment all male students who want to pursue their studies must sign contracts with the Ministry of Defense and agree to serve three years in the military after completing their studies at the location chosen by the Ministry. Otherwise, the legislation stipulates, the students will be drafted to the army once they attain the age of 18 to serve for two years.

The protesting students as well as several opposition political parties and public figures in Armenia believe this measure will only harm the development of science in the country as it will imply interruptions in the education process or will otherwise discourage the few students who want to pursue scientific careers from entering post-graduate studies.

To discuss the situation, representatives of the protesting students met with Prime Minister Karen Karapetian, Education Minister Levon Mkrtchian and Defense Minister Vigen Sargsian last week. After the meetings, however, students continued their protests, including the boycott of classes, saying that they were not satisfied with the government's

approach.

Five members of the group called "For Science Development" locked themselves in a lecture room at Yerevan State University on Tuesday, declaring they had gone on a hunger strike. One of the protesters felt bad and was attended to by ambulance medics later that day. Four of the activists continued their hunger strike, refusing to leave the room despite calls from the university's rector. They, however, joined the protest outside the parliament building today.

Activists who rallied in front of the National Assembly in Yerevan today said they were determined to continue their struggle despite the adoption of the law.

Defense Minister Sargsian, who initiated the legislation as part of his Nation-Army doctrine, and other government officials say the main purpose of the legislation is not to man the military, but to restore justice among those male students who get draft deferments and exemptions from military service and those who don't. They believe the new law on army service and the status of servicemen will not harm science in any way, but will only eliminate corruption by closing a key loophole to avoiding compulsory military service.

Armenia adopts draft law on domestic violence

"Mediamax". At the session today, the Government of Armenia approved the draft law on prevention of domestic violence, protection of the victims of domestic violence and restoration of family harmony.

According to Minister of Justice Davit Harutyunyan, the draft law provides for three main ways to protect the victims of domestic violence: warning, immediate interference, and decision of protection.

The immediate interference and decision of protection imply a number of punishing measures towards the abuser, such as the order to keep a certain distance and refrain from contact with the victim, prohibition to carry or keep weapons, order to take a rehab course for alcohol addiction, etc. Administrative and criminal punishing measures will be applied against the abusers who violate these terms, depending on gravity of violation.

"There is an erroneous opinion and an anti-movement that try to present certain points as key parts of the draft law, while they aren't in the draft altogether. I state officially that this document does not provide for a new basis of limitation or termination of parental rights and cannot undermine traditional family values in any way," said Davit Harutyunyan. He added that forceful placement of minors in shelters is ruled out and that is clearly indicated in the draft.

Two institutions are required for execution of the law: social support centers, which already exist in Armenia and only need some changes and additional authorities, and shelters where survivors of domestic violence can live and recover for up to 12 months.

The victims of domestic violence will receive free-of-charge legal advice.

A Landmine-Free Artsakh by 2020 in Reach

The HALO Trust, together with Mines and Advisory Group (MAG) and with the support of His Royal Highness Prince Harry, launched the Landmine Free 2025 campaign on April 4, International Mine Awareness Day.

This year marks the 20th anniversary of Princess Diana's walk in the minefields of Angola, which brought worldwide attention to the issue, and the signing of the Mine Ban Treaty. Since then, 162 nations have signed that treaty.

The mission of the 2025 campaign is to clear the world of landmines by 2025. In Artsakh (Nagorno-Karabagh), HALO Trust's goal is to clear Artsakh of landmines by 2020. The HALO Trust has been working to clear landmines and unexploded ordnance in Artsakh since 2000. With a \$4 million anonymous donation in matching funds, this goal is within reach. This donation will provide half of the \$8 million required to clear the remaining minefields outside of the traditional Soviet-era boundary by 2020.

Since 2012, Landmine Free Artsakh (LFA), a group of concerned Armenians, has made it its mission to raise awareness and funds to help the HALO Trust. The LFA has organized presentations in various cities in the United

David Valadao (R-Calif.) in the field in Artsakh, learning firsthand about The Halo Trust's life-saving demining efforts.

States and Canada, and has raised \$80,000, benefiting three villages and 3,500 villagers. For the last two years, to help the villagers whose lives have been affected by landmines,

the LFA Committee, has been organizing clothing drives.

In September, five members of LFA visited the HALO Nagorno-Karabagh compound in

Stepanakert. They met the local HALO employees and watched demonstrations showing how they find and clear the landmines with painstaking dedication.

With the help of HALO Trust, members of LFA distributed clothing, shoes, toys and school supplies to landmine affected villages. In the Kashatagh (Lachin corridor), they visited three villages, Aghavnatun, Harar, and Khachgetik. In Martuni, they visited Vazgenashen and Myurishen. The distribution affected 130 families who live in and around these villages.

The HALO Trust has cleared or is in the process of clearing the areas where these villagers live, work, and go to school. It also provides much-needed mine education in schools.

LFA has facilitated the cooperation of other organizations from Southern California. In September, at the request of LFA, the Armenia School Foundation USA donated school desks and other furniture to the Myurishen school. AYSO Region 88 contributed athletic uniforms, which were distributed to the schools as part of the LFA distribution.

Family Living in Fear of Landmines in Nagorno-Karabagh Inspires Crowdfunding Campaign

The HALO Trust, the world's largest mine clearance nonprofit, aims to raise \$49,000 through crowdfunding, which will be matched by an anonymous donor, to clear an 8.6-acre minefield in Harar village of the Lachin region and ensure the safety of the Khachatryan family and 200 others who live nearby.

The anti-personnel mines surrounding their home were laid by Armenian and Azeri forces along the hillsides near Harar in 1992. The minefields created a "mine-belt" along defensive positions. Since the end of the war, three civilian casualties have been reported in the village, including the death of one teenager, and dozens of livestock accidents.

Alla Khachatryan is a widow and the matriarch of the Khachatryan family, which has been living in the village for 20 years. Alla lives with her sons Harair and Hamlet, the latter's wife Anni, and her two young grandchildren. The family has already lost their horse, four pigs, and four cows to mines. They live in constant fear that the next casualty will be a member of the family.

Alla's elder son Hamlet works for the government as warden of the forests near the village, and younger son Harair helps his brother herd the family's livestock. The brothers' jobs are particularly dangerous, because they responsible for the safety of not only for their own herd but also their fellow

villagers, and so have to regularly walk near the minefield to check for mine accidents.

"There is always a fear of dying with every step I take, but my mind has become accustomed to it," Hamlet said.

He is most worried when his younger brother accompanies him to help. Alla admits that if her sons are killed or injured, the emotional toll on their family be unfathomable, but the loss of two able-bodied males would also mean the family would be unable to take care of their herd and thus sink into dire poverty, a prospect she considers grim for her two young grandchildren.

Mine clearance will protect their lives and benefit 200 Armenians living in Harar and the neighboring villages of Khachgetik and Aghavnatun. They will use the safe land for firewood collection and cattle grazing.

The crowdfunding appeal is part of a larger campaign—safe steps for the people of Karabagh—to clear all the minefields in Karabagh with an impact on civilians by 2020. The anonymous donor has pledged half of the money required—if The HALO Trust can raise matching funds.

US Government funding has been secured for landmine clearance in Karabagh. However, U.S. Government funds are restricted to certain parts of Karabagh. HALO cannot use the funds in Lachin or parts of

In Harar village Khachatryan family home is close to a minfield.

Hadrut and Martakert, and it is in those areas that the majority of remaining minefields lie and require private support.

There have been 370 civilian casualties from mines and unexploded ordnance in Artsakh since the end of the conflict in 1994.

The HALO Trust has worked in Karabagh since 2000. Its staff of locally recruited men and women have cleared—located and destroyed—over 11,400 landmines and over 61,200 cluster munitions and other items of unexploded ordnance.

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

**SHIPPING &
FORWARDING INC.**

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com
www.metrasshipping.com

ATP Issues Statement on Monsanto: Keep Armenia Free of GMOs

In response to news of the US Embassy hosting Monsanto in Yerevan, ATP founder Carolyn Mugar, director of Farm Aid, a US non-profit that works with family farmers, invoked the Precautionary Principle: "When an activity raises threats of harm to the environment or human health, precautionary measures should be taken even if some cause and effect relationships are not fully established scientifically." The first endorsement of the principle was in 1982 by the United Nations General Assembly. This is a good framework for science, innovation and public policy which the European Union has adopted, leading it to largely reject GMO crop production.

The agribusiness event in Yerevan presents Armenians with an opportunity to talk about the future of Armenia, its food and farming. Who benefits from bringing this company into Armenia? What are the potential environmental, agricultural and food effects of GMO production? Here are just a few of the risks and considerations:

- Monsanto's seeds are a threat to biodiversity and native and organic crops, because consolidation and corporate

ownership of seeds threatens publicly developed seed, genetic research and farmer innovation and seed-saving.

- Monsanto's pesticides have created superweeds/super pests resulting in increased use of even more toxic chemicals.

- Farmers have been pushed out of business and off the land by corporations like Monsanto due to corporate control of seeds, their required applications of proprietary pesticides and by failure to take responsibility for the drift of GMO seeds and pesticides. Also, GMO crops do not necessarily improve yield or farm profitability.

- Consumer trends are toward increased transparency in our food, including labeling of GMOs. The contamination of the US food supply with glyphosate, the result of GMO cropping, is now widely known. Armenia's ability to retain its agricultural heritage as a GMO-free agricultural producer could result in important market opportunities.

- The long-term safety of utilizing GMO technology has not been fully evaluated. Hence the framework of the Precautionary Principle is the appropriate way for Armenia to determine

A young volunteer helps to plant one of the trees grown at ATP nursery in Karin Village.

the future of its farming practices.

The issue speaks to the value of Armenia's environment. Worldwide the trend with Monsanto and GMOs is that the harmful effects on the soil, water and farm profitability are increasingly exposed.

With your support, ATP is working in the

remote villages of Armenia for the long-term benefit of our people. That's what we stand for. We believe in a strong Armenia with a healthy ecological and economic infrastructure.

Let's be forward looking. Armenia--with its unique history and character--can seize the opportunity to be a GMO-free country.

Russian-Armenian Tycoon Expanding Influence in Armenia

By: Emil Danielyan

Samvel Karapetyan, an Armenian-born billionaire who has built a business empire in Russia, is increasingly investing in Armenia and, in particular, its energy sector where he is becoming a key player. And his close ties to Armenia's prime minister are raising questions about Russia's influence on Armenian politics as the Caucasus country approaches a delicate political transition next year.

The 52-year-old tycoon has made no secret of his strong support for Prime Minister Karen Karapetyan (no relation), who took office in September 2016 and has a reputation as a technocratic reformist.

The prime minister's early success has potentially placed him in competition with President Serzh Sargsyan. Armenia will switch to a parliamentary system of government in April 2018 immediately after Sargsyan completes his second and final term. Sargsyan has yet to clarify whether he intends to hold on to the country's top position as prime minister after he leaves the presidency. In any case, Sargsyan is widely expected to remain chairman of the governing Republican Party of Armenia.

Karen Karapetyan, meanwhile, has repeatedly indicated his desire to retain his position as prime minister. This creates the possibility of a clash of two political titans over the country's leadership position. While it is still not clear how everything will shake out, Samvel Karapetyan's growing economic influence in Armenia has clearly boosted Karen's chances of retaining power.

Born and raised in Tashir, a small town in northern Armenia, Samvel Karapetyan studied mechanical engineering in Yerevan before moving to Russia in the early 1990s. He parlayed success in retail in the provincial city of Kaluga into buying a local contractor of Gazprom, Russia's state natural gas company, in 1997. He then expanded his business empire into Moscow real estate, and the financial crisis of 2008 boosted him into the ranks of Russia's super rich, as he bought up newly affordable properties for development.

He also benefited from close government ties, in particular with officials in Kaluga, some senior Gazprom executives, and current Moscow mayor Sergey Sobyanin. Russia's RBC business news agency estimated that in 2014-2015 alone, Karapetyan-controlled firms won roughly \$2 billion worth of construction and supply contracts from

Samvel Karapetyan (left) with President Serzh Sargsyan and Yerevan Mayor Taron Markaryan at the opening of Tashir Group's new mall in Yerevan on Nov 13

Gazprom, the Moscow municipality and other state entities.

The media-shy tycoon's net worth more than tripled from \$1.4 billion in 2011 to \$4.4 billion in October 2017, apparently making him the wealthiest ethnic Armenian in the world, according to Forbes magazine. Through his Tashir Group, which comprises over 200 firms, he also owns a Russian commercial bank and dozens of shopping malls, office buildings, hotels and restaurants across Russia.

Until a few years ago, Karapetyan's activities in Armenia and Nagorno-Karabakh were largely confined to philanthropy. In particular, he financed the \$22-million construction of a new hospital in Karabakh's capital, Stepanakert.

Karapetyan's first major business asset in Armenia is a sprawling shopping mall built in Yerevan in 2012. He will inaugurate a similar American-style retail and entertainment complex in the Armenian capital on November 13.

Two years ago, Tashir bought Armenia's heavily indebted and mismanaged power distribution network from Inter RAO, a state-owned Russian giant. In August 2017, the Armenian government announced that the national electricity transmission company will also be managed (and, it says, modernized) by Tashir. The term of the deal is for at least five years.

Karapetyan is also planning to build two major hydroelectric plants and one waste-to-energy facility through a separate investment fund, the Investors Club of Armenia (ICA), which he set up in early 2017. The ICA estimates that the combined cost of those

three investment projects is about \$470 million. "Together with partners, the ICA is investing in Armenian projects that are worth over \$1.1 billion," the fund declares on its website. The site does not offer any details of where the remainder of its investments is going.

The ICA has so far offered to invest only about \$80 million of its own money in them, hoping to raise the rest from international lending institutions and private investors from Russia and even the West. The Robbins Company, an American manufacturer of tunnel-boring equipment, has expressed willingness to invest in one of the new hydroelectric plants, due to be constructed in Armenia's northern Lori province. On October 25, it signed a memorandum of understanding to that effect with a Karapetyan-owned energy firm.

"We are guided by strategic priorities set by the Armenian government, and energy security is one of them," said Paruyr Amirjanyan, the chief executive of Fora Capital, the ICA's managing company. In an interview with EurasiaNet.org, Amirjanyan said greater reliance on domestic renewable sources of energy will make Armenia less dependent on imported fossil fuels.

The Moscow-based press office of Tashir Group said, for its part, that Armenia has always been a "priority region" for Karapetyan's conglomerate. "The Group intends to expand the geographic range of its activities, including in Armenia," it told EurasiaNet.org.

The office declined to comment on whether the Tashir owner pursues any political goals in Armenia, or whether he considers Prime Minister Karapetyan's continued tenure essential for his business projects there. The

Russian-Armenian billionaire voiced strong support for the premier when they jointly announced the creation of the ICA in Yerevan in March. "We are going to defend and support him [the prime minister], and I'm sure that very soon goals will be scored every day," he told reporters.

The two men most probably struck up a friendship when Karen Karapetyan held senior executive positions in Gazprom subsidiaries in Russia from 2011-2016. Highlighting their close relationship, Karen sat next to Samvel at the recent extravagant wedding of the latter's younger son.

The tycoon was behind a joint statement issued by three dozen Russian entrepreneurs of Armenian descent during Karen Karapetyan's official visit to Moscow in January. They praised "profound reforms" promised by the prime minister and pledged to "participate in business projects with the Armenian government."

The politically inexperienced premier has repeatedly pledged to improve living standards in Armenia by attracting large-scale foreign investment and improving the domestic business environment. Samvel Karapetyan's growing economic presence in Armenia could therefore strengthen his hand.

David Petrosian, a Yerevan-based veteran analyst who closely monitors Russian-Armenian dealings, suggested the Russian government is "encouraging" such investments out of a belief that they will bolster the Kremlin's strong position in Armenia. Russian leaders, Petrosian said, want Karen Karapetyan to remain prime minister next year for the same reason, even though the latter is "not the kind of guy who will duly obey everything he is told to do."

Russian Prime Minister Dmitry Medvedev signaled Moscow's continuing support for the former Gazprom executive when he visited Yerevan on October 24. At a joint news conference with Karapetyan, Medvedev lauded Russian-Armenian ties as "developing in all directions," adding that Gazprom will avoid a planned gas price increase for Armenia in 2018. Days later, Russian news network Rossiya-24 aired a 13-minute report on Armenia that praised the Karapetyan government's economic policies and painted a rosy picture of the economic situation there.

Just how far Moscow is prepared to keep Karen Karapetyan in the prime minister's post should become clearer in the coming months. At any rate, Armenia's struggling economy will have a new and very wealthy actor who will be in a position to foster its faster growth.

Varak's Crescent

Made of Flesh, a Man

By Varak Babian

Note: The author's roots can be traced back to Cilicia, Everek, and Yozgat. The Armenians of Yozgat were known for their wrestling (ըմբշամարտ) skills. This piece of fiction is based on the oral history of the author's family.

"With each step, Avo was farther away from home, farther away from his village, farther from the life he had spent almost 20 years living."

With each step, Avo was farther away from home, farther away from his village, farther from the life he had spent almost 20 years living.

His large, close-knit family had been a source of comfort. He felt equally at ease with women and men—an attribute, his mother reminded him, that would serve him well not only in finding a future wife but also in coexisting with her family. His uncle taught him how to roll a proper cigarette at the impressionable age of nine. His aunt preached the importance of peeling the peppers before making them into paste. He was comfortable with a rifle, serviceable with a needle and a pair of scissors. His father had taught him how to properly tend the fields—how to develop an innate sense about looming precipitation. He was strong, using his father's might as a barometer for goals he would attain in the future. Avo was well versed in the necessity of hard work.

"Son, there's an orphanage for orphans, a hospital for the sick, but there's nowhere for lazy people. Hard work is life. Life is hard work."

His father's hands were calloused, firm. His personality didn't match his palms, fingers. He wasn't silent, unattached. He was emotional, cerebral. His father loved him, and didn't hesitate to tell him so. Avo

noticed the subtle signs of old age: more rest between bouts of the impactful thuds of the shovel, heavier breathing.

Avo thought he had it all sorted out. He would often allow himself to sink into daydreams. He'd soon make a plea for his father to start working less and allow him to assume more responsibility. The future would be serene. He would have many children. They would help him sow the seeds, harvest the crop, discuss life, talk about loved ones no longer with them.

His family's fields had been torched. In front of him, his father's hands cut off with a discolored spade, to serve as an example that protest was ill-considered. He had never seen his father cry before.

As he marched into the desert, the shrieks were loud both in his head and all around him. Avo thought his father had whelped not because of the pain he felt on his own skin but because of the impending agony his beloved family would not escape.

Avo had never been whipped before. His body had started to weaken under the constant physical assault, and his mind followed suit and started to wilt. It seemed his skin was trying to escape, jumping off his bones but getting caught on the threads of his garment. The pain was a reminder, though, that he was alive. His father was dead. His mother was dead. His sister was dead. His uncles were dead. His aunts were dead. His family. Dead.

The ember of remorse was smoldering within him. Why was he alive? He could not understand how such evil—fit only for fiction—could exist.

They were told to stop marching. The aggressors chatted away at roadside, chugging out of sun-kissed canteens, blowing tobacco into the air. Avo stopped moving. Blank stares surrounded him. A herd of people not sure how to emote. Defeated, stripped of everything human.

It had not yet been a year since his sister's wedding. It was a humid, summer night. The entire village was basking in newlywed love. Food, wine, happiness. His father had never touched a drop of alcohol, but he made true on his promise of "drinking and dancing the night away" whenever one of his children decide to get

married. Toasts from loved ones tiptoed through the summer air as the music lifted up memories and well-wishes into the early morning hours.

The ominous strain of horns and drums start to fill the desert plains. The monsters on horseback tilt their torsos toward the noise. They seem excited and start to give the newly arrived traveling performers a healthy measure of attention. After looking back at the group of tortured souls, almost to make certain they wouldn't need undivided attention to continue to suffer, the soldiers start to engage with the crowd with whistles and cheers.

"Anybody who has had the pleasure to lay their eyes on him have done so with disbelief. Nobody has ever been witness to strength like his. He is made of flesh, but he is not a man. He does not feel pain; he does not feel remorse. He is not only a wrestler—he is a hero. He has traveled from sea to sea, crushing bones and spirits with vigor and ease."

The wiry yet stocky man pointed at the behemoth with purpose. He massaged his mustache as the massive man he had introduced via flinging bravado was taking giant steps and showboating for the crowd.

The wrestler strutted in his sturdy leather trunks, his knees wrapped with coarse cloths. His immense chest glistened as the mixture of olive oil and water seemed to caress the sun's powerful rays. The wind carried the waft of oil toward his scarred nostrils, and Avo started to salivate. The pain of his reality quickly overtook any sensations of hunger, however. His father was dead. His mother was dead. His family, dead.

"From sea to sea, to desert to desert, no man has ever toppled this giant. His legend will grow with each conquered man; he is made of myth, the ambassador of an empire, the defeater of all things unworthy."

He had met a girl at his sister's wedding. He had known of her, but had never before had the courage to make any kind of small talk. But weddings serve more than one purpose. They had officially met, danced, and spent most of the night in blissful dialogue. Sanan shared his love of literature. They agreed that the melancholy tone of their preferred authors might come off as one-dimensional, but it evoked emotion. It made them feel. It made them feel alive.

His father was dead. His mother was dead. His sister was dead.

Avo walked toward the drums with a slow, steady pace. His fellow tortured souls were startled by his obnoxious defiance of orders. After a handful of people tried to stop him, they turned away when he rejected their caution. They turned away, knowing the inevitable outcome. They could not bear witness to more violence.

The soldiers spotted Avo moving out of line. Ruthless insults flew his way, yet Avo showed no signs of obeying orders. The ignored thugs channeled their shock into an excuse to inflict savagery; it seemed to calm them. Laughter roared. One of the uniformed men had become overzealous in his quest for getting his hands on the rogue Armenian, and in doing so fell off his horse. The horse neighed, the men proceeded to laugh, the Armenians continued to cry out. At one point during the tragicomic soundtrack, the stocky promoter of the travelling circus took notice. As rifles were being readied, he noticed Avo walking toward his prized brute. He waved his hands with purpose, calling off the imminent pointblank kill. Through expressive gestures and delicate reasoning, he was able to make the officers understand that they need not waste their bullets. Avo would die a slow, painful death at the hands of his giant. Why permit the Armenian a quick death?

His father would snore the night away with a robustness that had to be respected. The nighttime noise always made him feel safe, protected. His mother would howl after he rubbed his strong, freshly shaven stubble against her pillowy skin, leaving the color of her cheeks a vibrant hue of pink. His sister hated tomatoes. He loved biting into the fleshy fruit, making sure its

Cont. on page 29

Stamps Featuring Pope Francis at Tsitsernakaberd Memorial Issued by the Vatican

The Vatican recently issued stamps commemorating the 2016 pontifical visits of Pope Francis, including his June 2016 visit to Armenia.

The Vatican recently issued stamps commemorating the 2016 pontifical visits of Pope Francis, including his June 2016 visit to Armenia (Photo: Press office of the Holy See)

Designed by Daniela Longo, the stamp depicts Pope Francis at the Armenian Genocide Memorial Complex (Tsitsernakaberd), which he visited on June 25. The pope was accompanied by the Catholicos of All Armenians, His Holiness Karekin II, as well as Armenian President Serge Sarkisian and First Lady Rita Sarkisian.

During his visit to Tsitsernakaberd, Pope Francis offered an intercessory prayer and a silent prayer for the dead, and placed a wreath as well as one white and one yellow rose (the colors of the Vatican) by the eternal flames. The pope and Karekin II also held an ecumenical service in memory of the victims of the Genocide, which included The Lord's Prayer as well

as the reading of Biblical passages.

At the Armenian Genocide Museum-Institute, Pope Francis signed the guestbook. His message: "I pray here with sorrow in my heart, that there might never again be tragedies like this one, that humanity might never forget, and might know how to overcome evil with goodness; may God grant to the beloved Armenian people and to the whole world peace and consolation. May God preserve the memory of the Armenian people. The memory must neither be watered down nor forgotten; memory is the fount of peace and of the future."

At the museum-institute, the pope was presented with a gold commemorative medal. He also met with 10 descendants of genocide survivors who found safe haven in the Vatican apostolic palace of Castelgandolfo in the 1920s under the pontificate of Pius XI, reported Vatican Radio.

Stamps commemorating Pope Francis's visits to Mexico, Poland, Greece, Georgia, Azerbaijan, and Sweden were also issued.

Armenia among 20 fastest-growing travel destinations in the world

(-) Armenia has been among the 20 fastest-growing travel destinations in the world over the past year.

Every year, the United Nations World Tourism Organization tracks travel trends to predict the newest

up-and-coming destinations.

The organization tracks international visitors and presents information about the countries spiking interest.

"Throughout its long history (over 3,000 years), Armenia has been plagued with conflict. However now, in more stable times, the country had an 18 percent growth in tourism over the past year. Because it was the world's first Christian country, many of the most popular tourist attractions are monasteries that date back thousands of years," the website writes.

Armenia has been included in the list along with Palestine, Egypt, Northern Mariana Islands, Iceland, Tunisia, Vietnam, Uruguay, Nicaragua, Mongolia, Israel, Malta, Seychelles, Montenegro, Chile, Oman, Cyprus, Colombia, Finland and Japan.

Acclaimed Armenian-American Jazz Producer George Avakian Dies At 98

(RFE/RL) - George Avakian, an acclaimed Russia-born music producer who collaborated with U.S. jazz icons like Louis Armstrong and Miles Davis, has died at the age of 98.

Avakian, who was born to Armenian parents in southern Russia and moved to the United States shortly after his birth, died at his home in New York City on November 23, his daughter confirmed.

He served as an executive at major U.S. music labels, including Columbia Records and Warner Bros., and played a prominent role in popularizing industry innovations such as live and long-playing albums.

A graduate of Yale University who served in the Philippines during World War II, Avakian became a full-time member of the production staff at Columbia Records in 1946.

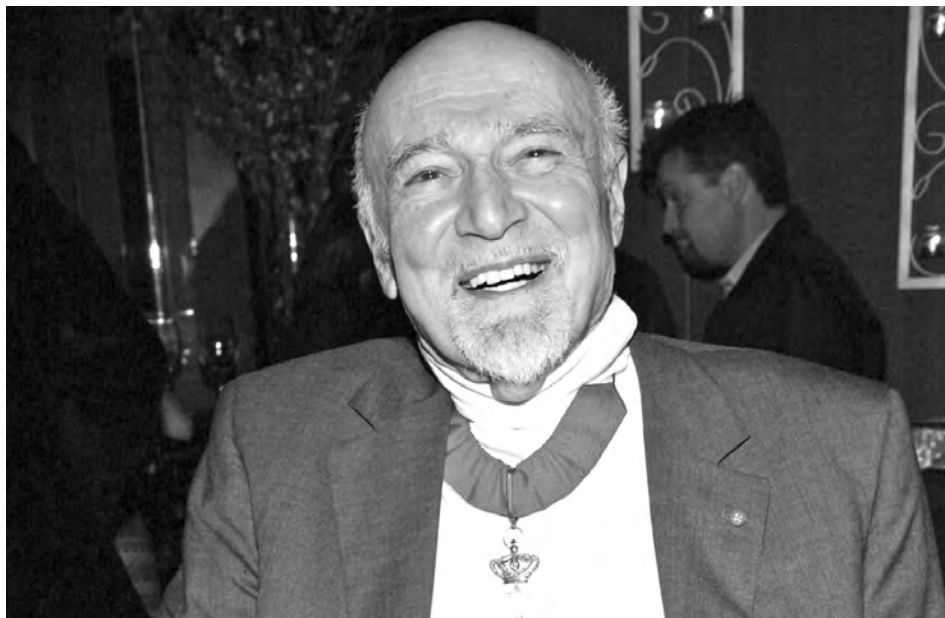
He brought Davis and Dave Brubeck to the label, helping to turn them into worldwide stars.

Armstrong also joined Columbia in the mid-1950s, and it was Avakian who introduced him to the German theater song Mack The Knife, which became one of the trumpeter's most famous hits.

Avakian was born on March 15, 1919, to wealthy Armenian parents in the southern Russian city of Armavir. His family left the country shortly thereafter amid the civil war that broke out following the 1917 revolution, eventually settling in New York.

Avakian was among the founders of the National Academy of Recording Arts and Sciences, which presents the Grammy Awards, and received numerous achievement awards in the United States and abroad.

The recording academy honored Avakian with a Trustees Award for lifetime achievement in 2009. He was also honored with France's Commandeur des Arts et Lettres and received the Soviet Union's highest state award, the Order of Lenin, in 1990.

George Avakian

Chris Cornell, Constantine Orbelian Receive Grammy Nominations Mansurian's 'Requiem' gets two Grammy nominations

From left, Chris Cornell (Constantine Orbelian and Tigran Mansurian were nominated for Grammy awards

(Asbarez)- The late singer Chris Cornell and Armenian conductor Constantine Orbelian were among performers nominated for Grammy awards when the roster was announced Tuesday morning on CBS "This Morning."

Cornell was nominated in Best Rock Performance category for his song, "The Promise," which was the theme song for the eponymous film about the Armenian Genocide that premiered in April in the United States.

Cornell, who was best known as the lead vocalist, primary songwriter, and rhythm guitarist for the band Soundgarden and as lead vocalist and songwriter for Audioslave, died in Detroit on May 17. He was 52.

Last month the Armenian National Committee of American-Western Region honored Cornell with a special tribute during its annual gala. Earlier this month, Cornell was honored at the Arpa International Film Festival 20th anniversary banquet and was posthumously awarded.

Orbelian was nominated along with the late Russian opera singer Dmitri Hvorostovsky Best Classical Solo Vocal Album category for "Russia Cast Adrift," the world premiere orchestral recording of neo-romantic composer Georgy Sviridov's song cycle set to the vivid and moving poetry of Sergei Yesenin.

Orbelian conducted the St. Petersburg State Symphony Orchestra and the Russian

folk music ensemble Style of Five for Hvorostovsky's latest album "Russia Cast Adrift."

Orbelian is the General and Artistic Director of the Yerevan Opera House, which in 2018 will mark the establishment's 85th anniversary as well as the 150th anniversary of Armenian opera.

Another album featuring Orbelian was nominated for Grammy 2015.

*Armenian composer Tigran Mansurian's "Requiem" was also nominated for Grammy Awards in two categories – Best Choral Performance and Best Contemporary Classical Composition.

'Yeva' for Oscar Consideration

Director Anahid Abadi

Armenia has selected the film 'Yeva,' written and directed by Iranian-Armenian filmmaker Anahid Abadi as its official submission to the 90th Academy Awards in the Best Foreign Language Film category.

Funded by Iranian cinema producer Taqi Aliqolizadeh, the film is a joint 2017 production between the two countries, Mehr News Agency reported.

The film is about a young woman named Yeva who escapes her influential in-laws with her daughter Nareh, after her husband's tragic death and takes refuge in a village in Artsakh.

The 94-minute "Yeva" is set in Armenia and boasts an all-Armenian cast that includes Narina Grigorian, Shant Hovhannisian, Sergay Tovmasian, Vrej Kasoni, Marjan Avadisyan, Roz Avadisova, Digran Davtian, Nanor Patrosian, Avalian Adamian and Marat Davtian.

"Yeva" is co-produced by Iran's Farabi Cinema Foundation and the National Cinema Center of Armenia. It premiered in theaters in Armenia on September 23.

Chris Cornell Honored With Human Rights Watch Inaugural "Promise" Award

(Armradio).-The Los Angeles Committee of Human Rights Watch presented its inaugural Promise Award to the song The Promise during the Voices for Justice Human Rights Watch Annual Dinner on November 14, 2017.

The renowned singer, songwriter, film composer, and human rights activist Serj Tankian presented the award. Tankian served as the executive music consultant for The Promise and also contributed a song for the film's soundtrack.

Inspired by the film and song that powerfully depicted the atrocities committed against the Armenian people, the award recognizes an outstanding song, television show, or film that advances the values of equity and justice in an original and powerful way. Fittingly, the inaugural

honor will be given to the late legendary singer and songwriter Chris Cornell in recognition of his song, The Promise.

The pioneering recording artist Chris Cornell, who sadly passed away in May, wrote the title song for the film, The Promise, the first major Hollywood film about the Armenian genocide. The song and its video fittingly weave the genocide with humanitarian crises of today. The song focuses on courage, perseverance, and hope – connecting with emotions that characterize and amplify the worldwide struggle for human rights. Cornell donated all proceeds from the song to benefit refugees and children, and his song continues to inspire millions as an anthem for the human rights movement.

"We are proud to name this award after The Promise, and present the inaugural award to Chris Cornell's inspiring song," said Justin Connolly, director of the Human Rights Watch Los Angeles Committee.

The Promise film has greatly raised awareness about the atrocities during the Armenian genocide in 1915 and recruited the general public and leaders from around the world to fight for human rights with its #KeepThePromise social media campaign. All proceeds from the film are being donated to non-profit organizations and humanitarian causes – including the establishment of The Promise Institute for Human Rights at UCLA.

Տաղիկի խոհանոց

ՏԵՐԵԻՋՈՒՐ

Սոսիա Թաշճեան

Բազմաթիւ են այն ճաշատեսակները, որոնք իրենց մատուցմամբ շատ ինքնատիպ են: Թէեւ կը թուի, որ մեր ամանդական խոհանոցը առհասարակ պարզ է, սովորական, համեստ մթերքներով եւ դիրին պատրաստուող, սակայն շատ յաճախ այնպիսի հետաքրքիր ու անսովոր համադրութեամբ ուտեստներ ունինք, որոնք խիստ իւրայատուկ եւ զարմանահրաշ կը դարձնեն մեր խոհանոցային մշակոյթը, եւ որոնք հայ կնոջ ստեղծագործական շնորհքին արգասիքն են: Պարզապէս առօրեական նոյն մթերքներով անոնք հնարած են համեղ, սննդաբար եւ ներկայանալի նոր կերակուրներ, այդպիսով հարստացնելով մեր հիասքանչ խոհանոցը եւ անոնց ընդմէջէն արտայայտելով իրենց սէրն ու հոգածութիւնը ընտանիքի եւ հիւրերու նկատմամբ:

Քելեկոյը, զորս հին օրերուն նաեւ տօնածիսական ճաշ մըն է եղած, կը պատրաստուի պարզ մթերքներով, բայց հետաքրքիր մատուցմամբ. այսպէս՝ սեղանին վրայ կը շարուին չոր լաւաշ, խաշած ջրալի ոսպ, եռացրած թանձր մածնաջուր, ուրց - դաղձ - անանուխ խառնուրդով առատ տոխառած, որուն մէջ երբեմն հարուստ վանեցիք դաւորմա կ'աւելցնեն: Իւրաքանչիւր իր ամանին մէջ հերթաբար կը լեցնէ լաւաշ, ոսպ, մածնաջուր եւ տոխառած:

Բուրսայի խորովածը պարզ բաղադրիչներ ունի. լաւաշ, մածուն, դաւորմա, կարմիր պղպեղ. պարզապէս կարելի էր լաւաշի մէջ փաթեթել միսը եւ մածունի հետ մատուցել...: Բայց այս խորովածի իւրայատկութիւնը բաղադրիչների ճիշտ շարուածքի եւ մատուցման ձեւի մէջ է:

Նշանաւոր մանթըն կամ ականջիկ ճաշատեսակները իրականում խմորի եւ աղացած միսի միջուկ է. սակայն ինչքան սովորական պիտի ըլլար, եթէ այն միսով մակարոնի նման մատուցէր. մինչդեռ մանթըն կը պատրաստուի փոքրիկ նաւակաձեւ լիցքով, իսկ ականջիկները նոյն խմորով ու միջուկով ականջաձեւ փակ ծրարներ, որոնք կ'եփուին փուռին մէջ, ապա կը մատուցուին վրան մածուն-սխտոր լեցած, կամ սխտորապուրի կամ մածնապուրի մէջ:

Բաղադրութիւնը

ապուրի համար՝
2 գաւաթ խոշոր կորկոտ
8 գաւաթ ջուր
0.5 գաւաթ լոլիկի մածուկ
0.5 գաւաթ թթուալ (կամ նռան մածուկ)
2 ապուրի դգալ իւղ
կարմիր փոշի պղպեղ
չոր ռեհան
աղ
վրան լեցնելու համար՝
0.5 քիւօկրամ դաւորմա (կամ խաշած ու տապկուած միս)
3 սոխ
1 կապ թարմ ազատքեղ
որթատունկի աղածոյ տերեւ
լաւաշ

Տիգրանակերտի փրլէ-փրթէն միայն կորկոտի միջուկով պարզ տոլմա մըն է, բայց մատուցելիս փաթեթուած տոլմաները կը փրլեն, վրան ձուածեղ եւ մածուն սխտոր կը լեցնեն:

Բոլոր կոլոլակներն ալ մանր կորկոտով պատրաստուած խմորագնդակներ են, ոմանք միջուկով լցուած, ոմանք թացանի կամ ապուրի մէջ եփուած, սակայն պատրաստման նորք ու հոգացուած եղանակով, որոնք ախորժալի տեսք կու տան ճաշին եւ արտասովոր կը դարձնեն յատկապէս նոր համետեսողի համար:

Ղափամայի բաղադրիչները պարզ են. բրինձ, դդում, չիր, յուղ. անշուշտ հնարաւոր էր այն փլալի նման ալ պատրաստել, բայց պիտի կորսնցնէ իր համն ու հոտը, նաեւ տօնական տեսքը: Նոյն ձեւով նաեւ տոլման. Մուսալեռցիներն ունեն փրլած տոլմա անուիով ճաշը, եթէ տոլմայի բոլոր բաղադրիչները խառնենք իրարու եւ լեցնենք կաթսայի մէջ ու եփենք, նոյնպիսի համով տոլմա կը ստանանք. բայց դարերէ ի վեր, մենք պատրաստում ենք տոլման փաթեթով տերեւի մէջ կամ լեցնելով բանջարեղէններու մէջ՝ ճաշին տալով ախորժալի ու գեղեցիկ տեսք, զորս յարմար է մատուցել եւ ճաշակել:

Արաբկիրի խոհանոցին մէջ կայ այդպիսի ջրալի կերակուր մը, որուն անուանած են «Տերեւջուր». տերեւը՝ խաղողի աղ դրած տերեւն է, որով սովորաբար տոլմա կը փաթեթեն: Անոր մէջ կը գործածեն «թթուալ» կոչուող մածուկը՝ թթու (թթուալ, ոչ թէ թուփ) եւ ռուպ բառերէն կազմուած. այն կը պատրաստուի թթուալ սալորի մզուածքով եւ կ'օգտագործուի ճաշերուն թթութիւն տալու համար՝ ազդիսի, լիմոնի, քացախի կամ նուռի մածուկի նման: Տերեւջուրը ձմեռային օրերու ոչ սովորական հիւրասիրութիւն մը եղած է, շատ հիւրերու մասնակցութեամբ:

Պատրաստութիւնը

Սոխառածին վրայ լեցնել լոլիկի մածուկը, թթուալը, ապա կորկոտը, համեմունքն ու ջուրը եւ եփել: Մանրել դաւորման, խառնել մանրուած կանաչին ու սոխը: Մատուցել առանձին, իւրաքանչիւրը իր ամանին մէջ կիսաջրալի կորկոտ- ապուրին վրայ կը լեցնէ դաւորման եւ կը ճաշակէ չոր լաւաշով կամ թթու դրած տերեւով:

ARS Roubina Chapter's Annual Lottery

Winners' List

Draw Date: Sunday 05 November 2017 4.00 pm

Grand Prize Winners :-

1 st Prize	Large Screen TV	#02534	Asdghig Tabrizi
2 nd Prize	Apple iPad 32 GB	#05964	Seta Manukyan
3 rd Prize	Diamond Ring	#05610	Shaunt DerGaspar
4 th Prize	Women's Seiko Watch	#05883	Arsho Darakjian
5 th Prize	NVU Boutique Gift Certificate	#05013	Sosi Barsoon

Other Prizes:-

6 th Prize	NVU Boutique Gift Certificate	#02529	Takouhi Tashjian
7 th Prize	Luggage	#02718	Gus Costas
8 th Prize	2 Tickets to a Sporting Event	#03935	Armineh Kololian
9 th Prize	Michael Aram Deco Ornament	#05040	Neshan Derderian
10 th Prize	Silver Necklace	#04480	Zaroug Tchaderian
11 th Prize	Silver Necklace	#04422	Vatche Merjanian
12 th Prize	Silver Necklace	#01742	Levon Gortsakalyan
13 th Prize	Basket of Perfumes	#05094	Kevork Aroyan
14 th Prize	Party Pitcher	#04659	Hovig Tanashian
15 th Prize	Serving Tray	#03700	Nareg Zargarian
16 th Prize	Serving Tray	#03875	Khatoun Kahwajian
17 th Prize	Serving Tray	#03723	Tamar Jamjekian
18 th Prize	Serving Tray	#04440	Raffi Kevorkian
19 th Prize	Flatware	#04047	Celina Keshishian
20 th Prize	Flatware	#02142	Nuneh Nazarian
21 st Prize	Scarf	#04619	Zepure Khachadourian
22 nd Prize	Kate Spade Tumbler	#04337	Hasmig Sarapkhonian
23 rd Prize	Plates	#04456	Sona Artinian
24 th Prize	Bowls and Plate Set	#01833	Mikael Mikaelian
25 th Prize	Kate Spade Tumbler	#01425	Jivana Iskenderian
26 th Prize	Kate Spade Tumbler	#01608	Lena Vartanian
27 th Prize	Kate Spade Tumbler	#05622	Sossy DerGaspar

Winners can claim their Prizes every Monday 7:30-10pm
from the ARS office located at:-
Armenian Community Centre, 45 Hallcrown Place, Toronto, Ont.,
by presenting their winning stub.

Made of Flesh...

Cont. from page 27

aroma would reach her annoyed senses.

He missed his father. He missed his mother. He missed his sister. They were gone, everything was gone.

Avo took his shirt off. The disfigurement etched on his body resembled the constellations he and Sanan had gazed upon on that special night. They had taken turns naming the stars, which winked appreciation from above.

The larger-than-life figure patiently waited for the young Armenian to reach arm's length.

He moved his tanned index finger back, then forth, urging Avo forward.

"The larger-than-life figure patiently waited for the young Armenian to reach arm's length. He moved his tanned index finger back, then forth, urging Avo forward."

Avo calmly approached. His stare void of any human emotion. The giant man felt a chilly shudder across his bushy forearms. The young Armenian was looking through him, exuding an alarming serenity. The man cleared his throat, then proclaimed in his rehearsed, threatening tone.

"Come boy, come join your people in death."

(The article first appeared in the Armenian Weekly)

www.torontohye.ca

Հ.Օ.Մ.-ի Չայն

Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղ

ARS ROUBINA CHAPTER TEL: (416)-491-2900 ext.3211
www.ars-canada.ca email: arstoronto@gmail.com

◊ Անդամական Ժողով Դեկտեմբեր 5, 2017
Սուրճի հիւրասիրութիւն՝ Ժամը 7:30-ին
Սկիզբ Ժողովի՝ Ժամը 8:00-ին
(Յիշեցում: Ձեր անդամականքները կրնաք ընել այդ օր)

◊ Ամանորի Խրախճանք (Ladies' Night) Դեկտեմբեր 8, 2017

Գրառուած Թուականներ

Դեկտեմբեր 10, 2017 Փոքր Տօնավաճառ

Յունուար 28, 2018 Հ.Օ.Մ.-ի Օր (Ռուբինա
Մասնաճիւղի 55-րդ տարեդարձ

Մարտ 4, 2018 Կանանց Միջազգային Օր

ARS Social Services Office working hours Mon to Fri from 10 a.m. to 2 p.m.
Հնկերային Ծառայութեան գրասենեակի ժամեր՝ Երկշ.էն Ուրբ.՝ 10:00 – 2:00
Հեռ: 416-495-0644 Է-նամակ: arsocialservices@yahoo.ca

Answers to December 2017 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob. : 206 ; Sr. Prob. : 10

Armen's Math Corner

(December 2017)

Junior Problem :

As a new year's gift for thought, Santa gives you a table of numbers! Your gift to Santa is to discover the hidden number-pattern in the table and find the number that replaces the "Santa" mark.

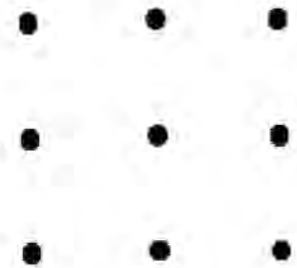
WELCOME THE NEW YEAR

2	0	1	8
5	1	5	41
11	4	21	
23	13	85	1031

Happy
New Year,
Everyone !

Senior Problem :

Draw as many rectangles as you can using the black dots on the grid shown. Remember that a square counts as a special type of a rectangle as well. How many possible rectangles can you draw on the shown grid?

Good Luck!

see the asnswers reversed on this page

Dr. Raffi Aynaciyan

braces
for children
and adults

D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)

Orthodontist

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West,
Suite C115
416-363-3018

Ava Graphics

MTO Approved BDE Course Provider

iDRIVE

DRIVING SCHOOL

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan **647-860-6646**

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

ԹՈՐՈՆՏՈՅԷ
T O R O N T O H Y E

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc.
45 Hallcrown Place
Willowdale, ON
M2J 4Y4

Email: torontohye@gmail.com

Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215

Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղոնդեան

Աշխատակիցներ

Արշո Չաքարեան
Թամար Տօնապետեան

Էջադրում

Արա Տեր Յարութիւնեան

Վարչական Պատասխանատու

Յելեն Նաճարեան

Ծանուցումներ

Սեւակ Յարութիւնեան
Հեռ.՝ 416-878-0746

sales.torontohye@gmail.com

Editor

Karin Saghdejian

Administrator

Helen Najarian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian (aragraphics@gmail.com)

CASSANDRA HEALTH CENTRE

**ARMENIAN
MEDICAL CENTRE & PHARMACY**

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Dr. Rupert Abdalian

Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan

Family Physician

Dr. Omayma Fouda

Family Physician

Dr. I. Manhas

Family Physician

Dr. H. Kavazandjian

Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre

2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111

to arrange an appointment

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուփերու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետղականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցների 10% զեղչ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

**Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը**

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)

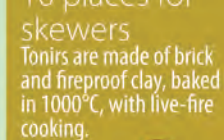
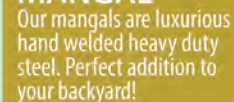
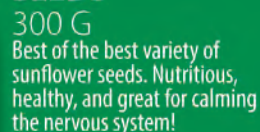
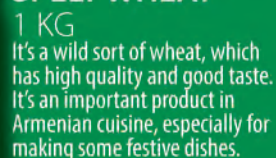
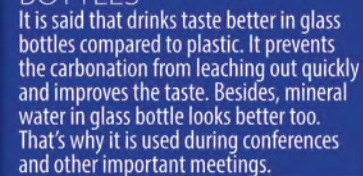
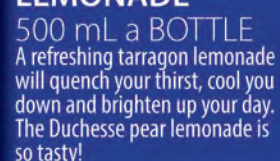
North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

320 Don Park Rd. Unite #6, Markham, ON

2018

Adult price is \$100
Children under 12 - \$50
After midnight \$25

**“Le Parc
Banquet
Hall”**
(Hall # 3)
8432 Leslie St.
(at highway 7)
Richmond Hill

Free parking

Armine Kazarian 905 629-9987

THE SUPH